

TBMM

(S. Sayısı: 503)

Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Siirt Milletvekili Afif Demirkıran ve Trabzon Milletvekili Mustafa Cumur'un; Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk'ün; Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Çevre ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonları Raporları (1/821, 2/670, 2/572)

Not: Tasarı ve Teklifler Başkanlıkça; esas olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, Tasarı tali olarak Anayasa; İçişleri; Çevre; Plan ve Bütçe ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına, (2/670) esas numaralı Teklif tali olarak Plan ve Bütçe; Çevre; Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-20/916

3/3/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 15/2/2010 tarihinde kararlaştırılan “Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Madencilik sektörü, sanayinin temel hammadde ve enerji ihtiyacını karşılamaktadır. Madenlerin ve maden yataklarının kaynak kayıplarını asgari düzeyde tutarak ülkemizdeki yeraltı zenginliklerinin sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde, planlı ve en verimli bir şekilde zamanında işletilmesi ile sanayinin hammadde gereksinimine cevap verilmesi kalkınmanın temelini oluşturmaktadır.

Madencilik sektöründe yer seçme şansının olmaması, madenlerin oluştuğu yerde üretilmesini zorunlu kılmaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma kavramında temel hedef, günümüz insanların ve sonraki nesillerin gereksinimleri olan doğal kaynakların israf edilmeksizin, ekonomik, sosyal ve endüstriyel gelişmelerin, insan ve çevre sağlığına uygun şartlarda geliştirilmesidir. Bu çerçevede, ülkemiz kalkınması için çevre ve madencilik faaliyetlerinin iç içe ve birbiri ile uyumlu bir şekilde sürdürülmesi zorunluluğu gözönünde bulundurularak bilinen tedbirlerin yanında teknik ve bilimsel ek tedbirler alınmalı, madencilik faaliyetleri yasaklanıp kısıtlanmamalıdır.

Madencilik sektörü, sanayinin ve ekonominin diğer sektörlerinin ihtiyaç duyduğu temel girdileri sağlar ve bunun paralelinde yeni istihdam imkanları yaratır. Bunu günlük yaşamımızın her aşamasında görmekteyiz. Örneğin, kullandığımız kalem ve kağıttan, bindiğimiz ulaşım araçlarına kadar her türlü araç ve gereçlerde madenler temel girdi olarak tüketilmektedir. Bu nedenle, önemli altyapı yatırımları, çağdaş teknoloji, pazarlama ve finansman yöntemlerinin gelişmesi madencilik sektörü ile paralellik arz eder ve yaygınlaşır. Diğer yandan, madenlerin hammadde olarak kullanılması sonucu ortaya çıkarılan ürünler, ülkelere döviz kazandıran önemli bir kaynaktır. Bu nedenle, bugünün gelişmiş ülkelerinin hemen hepsinde madencilik sektörü, ekonomik kalkınmayı başlatan öncü sektör görevi yüklenmiştir. Bu sektörde meydana gelebilecek bir aksaklık, ekonominin diğer bütün kesimlerini doğrudan veya dolaylı olarak etkiler.

Madencilik sektörünü diğer sektörlerden ayıran önemli özelliklerden bir diğeri ise madenlerin doğada milyonlarca yıl süren bir zaman dilimi içinde doğal olarak ve sınırlı miktarda oluşması ve tükendikten sonra insan eliyle yeniden üretilmemesidir. Madenlerin, yenilenemez olmalarının yanı sıra bulunduğu yerde üretilmesi gibi sektöre özgü bir zorunluluğu bulunmaktadır. Madenlerin üretilmesi için yer seçme tercihi yoktur. Bu özellik madenleri diğer sektörlerden ayıran temel özelliktir. Madenlerin, bu yer seçme tercihinin olmamasından dolayı ya oluştuğu yerden üretilerek ülke yararına sunulması ya da göz ardı edilerek bu temel kaynağın yeraltında kalması gerekir. Hiçbir ülke tarafından doğal kaynaklarının atıl kalmasının tercih edilmeyeceği açıktır.

Bunun yanı sıra, madencilik sektörünün istihdam yoğun bir sektör olması, hizmet ve ana ve yan sanayi sektörlerini teşvik etmesi, bölgesel ve yerel kalkınmayı ön plana çıkararak hem işsizliği önlemesi hem de göçü azaltması ve yeraltından çıkarıldığı anda yüzde yüz katma değer yaratması gibi özellikleri nedeniyle ülke kalkınmasında büyük rol oynamaktadır. Bu nedenlerle, madencilik sektörünün konusu olduğu durumlarda, maden üretimini kısıtlayıcı plan ve politikaların daha esnek bir yaklaşımla oluşturulması ve ayrıca mevzuatlarda yasaklayıcı hükümler yerine gerekli bilimsel ve teknik tedbirlerin alınması suretiyle madencilik faaliyetlerine izin verilmesi gerekmektedir.

Madencilik sektörünün yukarıda belirttiğimiz diğer sektörlerden farklı özellikleri, bu sektörün işleyişi ile ilgili hukuki ve kurumsal yapıyı oluşturan hukuki rejimin farklı ve özgün olmasını gerektirmiştir.

Ayrıca, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de madenin olduğu yerde üretilmesi zorunluluğunun bulunması ve üretildiği alandaki topografyada değişikliğe sebep olması doğal bir durumdur. Bundan dolayı günümüzde sık sık çevresel eleştirilerle madencilik karşı karşıya gelmektedir.

5/6/2004 tarihinde yürürlüğe giren 5177 sayılı Kanunla 3213 sayılı Maden Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır. Verilen ruhsat sahalarında yapılacak madencilik faaliyetleri için alınması gereken izinlerle ilgili usul ve esaslar bu Kanun değişikliği paralelinde Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 15/1/2009 tarihli ve E. 2004/70, K. 2009/7 sayılı Kararıyla 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkraları ile 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası, ilgili hükümlerin yasada düzenlenmesi gerektiği, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmeliğe bırakılmasının Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmiş, 7 nci maddenin birinci ve 10 uncu maddenin altıncı fıkraları için de iptal hükmünün gerekçeli kararın yayınlanmasından itibaren bir yıl sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiş olup, gerekçeli karar 11/6/2009 tarihli ve 27255 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

Ayrıca, 7 nci maddenin birinci ve 10 uncu maddenin sekizinci fıkrası iptallerinin gerekçeli kararın yayımlanmasından itibaren bir yıl sonra yürürlüğe girecek olmasına rağmen Danıştay Sekizinci Dairesi tarafından verilen 10/2/2009 tarihli ve E. 2008/6285, E. 2007/5795, E. 2007/2125, E. 2007/4417, E. 2007/4435, E. 2007/9827, E. 2005/4198, E. 2007/3930, E. 2008/6288, E. 2008/6286 E. 2007/9828, E. 2008/6287 sayılı kararlarla, 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak yürürlüğe giren Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin yasal dayanağı kalmadığı gerekçesiyle ilgili maddelerinin yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmiştir.

Madencilik faaliyetlerinin sürdürülmesi için alınması gereken izinler ile ilgili usul ve esasların belirlendiği Kanun ve Yönetmelik hükümlerinin iptal edilmesi ya da yürütmesinin durdurulması nedeniyle, bazı alanlarda madencilik faaliyetlerinin hangi esaslara göre yürütüleceği ve bu esaslarla ilgili olarak bakanlıklar ve diğer kamu kurumlarının vereceği izinlere dair usul ve esasların neler olduğu konusunda belirsizlik ve yasal boşluk ortaya çıkmıştır. Madencilik faaliyetinin gerçekleştirildiği ormanlık alanlardaki izinler ve işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının alınması hususu ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında oluşan tereddütler nedeniyle bu izinler verilmediğinden, sanayinin temel hammadde girdisini sağlayan madencilik sektörü sıkıntılı bir noktaya gelmiştir. Ortaya çıkan bu yasal boşluğun acilen giderilmesi, Anayasa Mahkemesinin yukarıda anılan kararı gereğince zorunlu bulunmaktadır.

Bu nedenle, Anayasa Mahkemesinin iptal kararında belirtilen gerekçelere uyumlu olacak şekilde 3213 sayılı Maden Kanununun iptal edilen maddeleri ile uygulamada acilen çözüm üretilmesi gereken bazı maddelerinde değişiklik yapılarak mevcut yasal boşluğun giderilmesi ve madencilik faaliyetlerinin etkin bir şekilde devamının sağlanması amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Anayasa Mahkemesince iptal edilen 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında ve yeniden düzenlenen bazı fıkralarında yer alan tanımlar Kanuna eklenerek maddelerin daha anlaşılabilir hale getirilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Anayasa Mahkemesi, 5177 sayılı Kanunla değişik 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında yer alan hükümlerin yasada düzenlenmesi gerektiği, Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmeliğe bırakılmasının Anayasaya aykırı olduğu gerekçesi ile bu fıkraları iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesinin gerekçeleri gözönüne alınarak madencilik faaliyetleri ile ilgili alınması zorunlu izinler bu madde ile yeniden düzenlenmiştir.

Madencilik faaliyetleri ile çevresel konularda üniversitelerde uzman olduğu bilinen kişilerden oluşan bir heyetin bilimsel ve teknik olarak yaptığı değerlendirmeler sonucunda çevresel etkileri alınacak önlemlerle giderilebilecek durumdaki madencilik faaliyetlerine izin verilmesi yönünde genel bir hüküm getirilmiştir. Ayrıca, keyfi uygulamalarla ve alt düzeydeki mevzuat ile madencilik faaliyetlerinin kısıtlanmasının önüne geçilmesi amacıyla getirilebilecek kısıtlamaların ancak kanunlar ile yapılması gerektiği belirtilmiştir. Zaten bu durum, Anayasanın 168 inci maddesinde yer alan; "Bu durumda gerçek ve tüzel kişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir." hükmüne paralellik arz etmektedir. Bunlarla birlikte madenciliğin bazı kriterler gözönünde bulundurularak özellik arz eden yerlerde yapılmasına Başbakanlık Müsteşarı başkanlığında oluşturulan Kurul tarafından kısıtlamalar getirilebileceği hüküm altına alınmıştır. Ancak, söz konusu kısıtlamalar getirilirken kazanılmış hakların korunmasına özen gösterilmiştir. Ayrıca, madencilik yapılması kanunlarla getirilen kısıtlamalarla yasaklanan alanların Maden İşleri Genel Müdürlüğüne tamamen madencilğe kapatılabileceği belirtilmiş, bu alanların herhangi bir nedenle kısıtlama gerekçesinin ortadan kalkması halinde ise tekrar madencilğe açık alan haline getirilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır.

Bilindiği üzere, ülkemizin özellik arz eden hassas bölgeleri sayısallaştırılmış hali ile henüz tam olarak ortaya konulamamıştır. Hangi bölgede ne tür bir faaliyetin ülke yararına olacağı yönünde arazi planlaması henüz yapılamamıştır. Bu nedenle, madencilik yapılacak alanlarda hassas yörelerden hangisinin bulunduğu bilinmesi ve bu alanların Maden İşleri Genel Müdürlüğü bilgisayar sistemine işlenmesi ve maden ruhsat sahiplerinin bu alana yönelik izin alabiliyor ise alınmasının sağlanması için bir hüküm getirilmiştir. Bununla birlikte bu alanlarda arama ruhsatı verilmeden önce ruhsat sahibinin bu alana yönelik bu iznin de alınması gerektiğini bilerek ruhsat alması sağlanmıştır. Bu izni alması için ruhsat sahibine bir yıl süre verilmiş, bu sürede ilgili izni getiren ruhsat sahibi adına arama ruhsatı düzenlenmesi hükmü getirilmiştir. Bu fıkrada sayılan hassas yörelerde daha önceden alınmış maden ruhsatlarının kazanılmış hakları ise ruhsat hukuku devam ettiği sürece korunmuştur.

Orman ve ağaçlandırma alanlarında yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan altyapı tesisleri ile tesislere orman idaresince izin verilmesi yönünde düzenleme getirilerek Orman Kanununun 16 ncı maddesi paralelinde düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, Avrupa ülkeleri yaklaşık 1200 metre derinliğe kadar sondajlarla ülkelerinin yer altı kaynaklarını tespit ettikleri halde ülkemizde bu oran ancak 100-150 metredir. Görüldüğü gibi madencilik açısından ülkemizin çok az bir kısmı bilinen durumdadır. Bu nedenle, ülkemizin maden aramacılığı açısından daha çok mesafe kat etmesi gerekmektedir. Öte yandan, herhangi bir alanda arama faaliyetleri sonucunda maden tespit edilmesi halinde bu madenin hangi usul ve yöntemler ile hangi şartlara uyularak işletilmesi gündeme gelebilecektir. Diğer yandan, ülkemizde çevre konularında yetkili otorite Çevre ve Orman Bakanlığı olup bu konuda yaptığı en kapsamlı değerlendirme ise ÇED raporu uygulamasıdır. Bu nedenle, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında ÇED raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilmesi yönünde düzenleme getirilmiştir.

Madencilik faaliyetinin yapılacağı alanlar için kazanılmış hakların korunması kaydıyla diğer mevzuatlara göre alınması zorunlu izinler olmadan üretime müsaade edilmediği gibi, diğer kanunlara göre bu alanların yenileri ilan edilmeden önce Genel Müdürlüğün bu alanlar ile ilgili görüşünün alınması zorunluluğu getirilmiş ve kurumlararası iletişim etkin hale getirilerek ileride doğabilecek olumsuzluklar engellenmiştir. Ayrıca, kanunlarla sonradan izin alınması zorunluluğu getirilen alanlarda kanunların öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirilmesi zorunluluğu getirilmiş, ancak kazanılmış hakların korunarak faaliyetlerin sürdürülmesi sağlanmıştır.

İçme ve kullanma suyu havzalarında Çevre ve Orman Bakanlığının belirlediği kriterlere uyulmakla birlikte bu havzaların orta mesafeli koruma alanı olan rezervuarın maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte de alıcı ortama hiç kirlilik yaratmayacak şekilde yapılabilecek madencilik faaliyetleri yapılamamaktadır. Bu mesafeler arasındaki şeritte, patlayıcı madde kullanılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla bilimsel ve teknik olarak çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilmesi sağlanmıştır.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı, mücavir alanlar dahilinde ise belediyeler, dışında ise il özel idareleri tarafından verilmektedir. Ancak işyeri açma ve çalışma ruhsatları konusunda farklı idarelerde (özellikle belediyelerde) farklı uygulamalar yapılmakta ve işyeri açma ve çalışma ruhsatının verilmiş şeklinde ve zamanında değişik değerlendirmeler yapıldığı gibi, özellikle Danıştayın Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin bazı hükümlerinin yürütülmesinin durdurulması hakkındaki kararından sonra işyeri açma ve çalışma ruhsatının düzenlenmesinde bazı idarelerde tereddütler oluşmakta ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmemektedir. Bu konuda uygulama birliğine ve standart oluşturmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda maden üretiminin gerçekleştirildiği ocak veya ruhsata bağlı olarak inşa edilen işyeri açma ve çalışma ruhsatı kapsamındaki tesisler için alınması zorunlu olan işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının il özel idaresince verilmesi ve bu ruhsatlardan alınacak harç gelirlerinin de ilgili il özel idaresine verilmesi öngörülerek uygulama birliği sağlanmıştır. Böylece izinler ile ilgili hususlar Kanun kapsamında belirlenerek Anayasa Mahkemesinin gerekçeli kararına paralel bir düzenleme yapılmıştır.

İmar planı bulunmayan alanlardaki madencilik faaliyetleri ve bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler ile ilgili hususlar belirlenerek açıklık getirilmiş ve İmar Kanunu ile çelişen problemlerin giderilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca, imarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müstemilatının ilgili il özel idaresine bildirilmesi zorunluluğu getirilmiş, bu yapıların fen ve sağlık kurallarına uygun ve maden işletme süresi ile sınırlı olması şartıyla inşaat ve yapı kullanma iznine tabi olmaması sağlanmıştır.

Madencilik faaliyetleri ile kamu yararı niteliği taşıyan yatırımların birbirini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması halinde ruhsat sahipleri ve yatırım sahiplerinin durumu belirlenerek hangi durumlarda Genel Müdürlüğün, hangi durumlarda Kurulun karar vereceği, Kurulun yapısı ve çalışma şekli yine Anayasa Mahkemesinin kararına uygun olarak düzenlemiştir.

Ayrıca, özellikle üretim yapılan sahalarda Kanununun 7 nci maddesi kapsamında uygulanan cezalar sonucunda beş yılda üç kez ihlalde bulunanların teminatı irad kaydedilerek ruhsatları iptal edilmekteyken ihlalin üç yıl içerisinde tekrarı halinde ruhsatın iptali öngörülmüştür. Dolayısıyla maden ruhsatlarına getirilen yatırım güvencesi güçlendirilmiştir.

Madde 3- Anayasa Mahkemesinin gerçek dışı ve yanıltıcı beyanların yönetmelik ile değil kanunla tarif edilmesi kararına uyularak bu beyanların tarifleri yapılmıştır. Ayrıca madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi esnasında teknik nezaretçilere yüklenen denetim ve defter tutma sorumluluğu artırılmış, bu sorumluluk ruhsat sahibi ile belli bir oranda paylaştırılarak sahalardaki madencilik faaliyetlerinin iş güvenliği ve sağlığı açısından gerçekleştirilmesi sağlanmış, üretim ve sevkiyatlarda eksik ve hatalı beyanların önüne geçilip Devletin gelir kaybının önlenmesi, kamulaştırılan alanların amacı dışında kullanılmasının önüne geçilmesi, üretim yöntemlerinin Dünya standartlarına uygun hale getirilmesi, arama ruhsat döneminde izinsiz üretim veya verilen üretim izninden fazla üretimin engellenmesi ve faaliyetleri iş sağlığı ve güvenliği, izinler, teknik nezaretçisiz üretim gibi sebeplerle durdurulmuş olan sahalarda kontrolsüz faaliyetlerin önüne geçilmesi hedeflenmiştir.

Madde 4- Madenlerin üretimi ve sevkiyatı ile ilgili olarak maddede yanlış algılamalara sebep olan hususlar düzeltilerek daha anlaşılır, uygulanan bazı cezaların oranı da yeniden düzenlenerek daha tahsil edilebilir hale getirilmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarına verilen hammadde üretim izinlerine sahip sahalarda meydana gelebilecek üretim izin alanı dışına taşma ve hammaddenin amacı dışında kullanılması durumlarına ilişkin cezalar ayrıca düzenlenmiştir.

Madde 5- Arama ruhsat döneminde üretim izni alanı ile işletme ruhsatlı sahalarda üretim faaliyeti sonrası değişen alanın çevre ile uyumlu hale getirilmesi için ilk kez kanun normunda çevre ile uyum teminatı getirilerek bu amaca yönelik doğrudan kaynak oluşturulması öngörülmüştür. Bu teminatın özel kanunlarda belirtilen hükümler hariç o yılki işletme ruhsat harç bedeli kadar olacağı, her yıl Haziran ayı sonuna kadar ilgili emanet hesabına yatırılması gerektiği belirtilmiştir. Maden üretim faaliyeti ile değişen alanın faaliyet süresince ve sonrasında projesine uygun şekilde çevre emniyetinin sağlanarak değişen alanın çevreye uyumlu şekilde ıslah edilerek doğaya yeniden kazandırılması vazgeçilmez olduğundan bu teminatın yatırılmaması halinde idari yaptırım getirilmiştir.

Bu maddede yapılan diğer bir değişiklik ile teminatın bir ay içinde yatırılması gerektiği, idari yaptırım kararının uygulanış şekli ve hangi merciler tarafından tahsil edileceği hususlarına açıklık getirilmiştir.

Madde 6- Mevcut uygulama, projelerdeki eksikliklerin yapılan bildirimden itibaren üç ay içinde tamamlanması, eksikliklerin verilen sürede tamamlanmaması durumunda teminatların iki katına çıkarılması ve eksiklerin tamamlanması için ikinci üç aylık bir süre verilmesi ve bu süre sonunda da eksikliklerin tamamlanmaması halinde taleplerin kabul edilmemesi ve teminatların irad kaydedilmesi şeklindedir. Teknik eksiklikleri olmayan ve talebi uygun bulunan sahaların ruhsat teminat ve harç eksikliği söz konusu olduğunda proje eksikliği kapsamına girmediği değerlendirilmiş olup bu eksikliklerin tamamlanması için üç aylık bir süre öngörülmüştür.

I. Grup (a) bendi madenlerin ruhsat süresi en fazla beş yıl olarak belirlenerek limiti netleştirilmiştir.

Mevcut uygulamalarda işletme ruhsatı alınan sahalarda Kanunun 7 nci maddesi gereği alınması zorunlu izinler için izin başvurularının üç ay içinde yapılmaması durumunda işletme ruhsat teminatı irad kaydedilmekte, daha sonra başvuruya ait belgelerin veya alınan izin belgelerinin Genel Müdürlüğe verilmesi durumunda Hazineye irad kaydedilen işletme ruhsat teminatları iade edilmek zorunda kalmaktadır. İşletme ruhsatının yürürlük tarihinden itibaren diğer kanunlara göre alınması gereken izinlerin alınmaması nedeniyle işletme izinleri düzenlenememekte ve bundan dolayı ruhsat sahalara atıl bir şekilde bekletilmektedir. Madde ile, İşletme ruhsatı yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içinde Kanunun 7 nci maddesine göre alınması gerekli tüm izinlerin alınarak Genel Müdürlüğe verilmemesi durumunda teminatın irad kaydedilerek ruhsatın iptal edileceği hüküm altına alınmıştır.

Yine, mevcut uygulamalarda beş yıllık sürede mücbir sebepler ve beklenmeyen haller dışında üç yıldan fazla üretim yapılmayan ruhsatların teminatları irad kaydedilerek iptal edilmekte olup, bahse konu üretim miktarı için herhangi bir limitin olmaması, bu miktarın tespit edilmesi ve buna istinaden karar verilmesinde sıkıntılara sebep olmaktadır. Bu sıkıntıları ortadan kaldırmak için, karar vermede baz alınacak üretim miktarı belirtilmiştir.

Madde 7- Ruhsat süresi biten veya iptal edilen işletme ruhsat sahipleri mevcut madde hükmü gereği sahalardaki ocaklarda gerekli emniyet tedbirlerini almak ve çevre ile uyumlu hale getirmek zorundadır. Bu yükümlülüğün yerine getirilmediğinin tespiti halinde, bu işlemlerin gerçekleştirilmesi için altı aylık süre verilmektedir. Mücbir sebepler dışında bu süre içerisinde gerekli tedbirleri almayan ve çevre ile uyumlu hale getirmeyen ruhsat sahibine üç aylık ek bir süre verilmekte, verilen bu sürede de gerekli tedbirler alınmamış ise bu tedbirlerin alınması için ilgili valiliğe bildirilmektedir. Orman idaresi ve il özel idaresi tarafından yukarıda belirtilen emniyet tedbirlerinin aldırılması ve çevre ile uyum faaliyetleri için yapılan masraflar ise önce mevcut teminatından karşılanmakta ki bu teminatlar yeterli olmadığından ve Kanun gereği yapılan masrafların valilik tarafından 6183 sayılı Kanuna göre ruhsat sahiplerinden tahsil edilmesi uygulamasında da sıkıntılar yaşandığından yapılan masrafların önce ruhsat ve çevre ile uyum teminatından karşılanması, bu teminatların yeterli olmaması durumunda yapılan masrafların 6183 sayılı Kanuna göre tahsil edilmesi öngörülmüştür.

Madde 8- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne arama ruhsatlı sahalarda buluculuk hakkı kazanılan IV. Grup (b) bendi madenler (özellikle kömür) sahalarının ihtisaslaşmış Devlet kuruluşlarına Bakanlar Kurulu kararı ile arama masrafları karşılığında devredilebilmesi öngörülerek söz konusu madenlerin termik santral ve benzeri önemli projelerin hammaddesini temin etme imkanı getirilmiştir.

Ayrıca herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlardan Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından talep edilecek olanlara arama ruhsatı verilerek ülkemiz havza ve kuşak madenciliğinin geliştirilmesi, jeolojik yapının aydınlatılması ve Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne ülkemiz madenlerinin aranması ve ortaya çıkarılmasına katkı sağlanması ve kamu yararına uygun yatırımlar için de fırsat verilmesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, Bakanlık veya Kurul tarafından ruhsat müracaatlarına kapatılan alanlarda Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne arama faaliyeti yaptırılması sonucunda bu alanlarda işletilebilecek maden varlığının ortaya çıkarılması sağlanarak bu alanlarda olabilecek madenlerin atıl kalmasının önlenmesi ve madenlerin bulunması halinde de ülke ekonomisine katkı sağlayacak şekilde işletilmesi için düzenleme getirilmiştir.

Madde 9- Madde ile, 3213 sayılı Kanuna iki geçici madde eklenmiştir.

5177 sayılı Kanunla madenler beş grupta ruhsatlandırılırken, 3213 sayılı Kanundan gelen mermer ve maden arama, ön işletme ve işletme ruhsatları da beş gruptan ayrı olarak iki farklı grup olarak haklarını sürdürmektedir. Geçici 13 üncü madde ile; ruhsatlardan mermer ruhsatlarının II. Gruba, maden ruhsatlarının ise IV. ve diğer gruplara intibakının yapılması öngörülmüştür. Ayrıca ruhsatlardaki kargaşa ortadan kaldırılarak ruhsatların tamamının gruplara intibakları sağlanmıştır.

5177 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan maden ve mermer arama ve ön işletme ruhsatları bazı şartlara uygun olarak 5177 sayılı Kanunla 3213 sayılı Kanun kapsamına alınan madenler için hak sağlamakta olup, geçici 14 üncü madde ile işletme ruhsatları için de şartları belirtilerek ve benzer uygulama getirilerek aynı haklardan faydalanılmasına imkan tanınmış, ayrıca arama, ön işletme ve işletme ruhsatlarının 5177 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 3213 sayılı Kanun kapsamına alınmış diğer madenler için de hak sağlamaları hedeflenmiştir.

Madde 10- Yürürlük maddesidir.

Madde 11- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4/6/1985 tarih ve 3213 sayılı Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğini saygıyla arz ve teklif ederiz.

Mustafa Cumur

Trabzon

Afif Demirkıran

Siirt

GENEL GEREKÇE

Madencilik Sektörü, sanayinin temel "hammadde" ve "enerji" ihtiyacını karşılamaktadır. Madenlerin ve maden yataklarının kaynak kayıplarını asgari düzeyde tutarak, ülkemizdeki yeraltı zenginliklerinin "sürdürülebilirlik" ilkesi çerçevesinde, planlı ve en verimli bir şekilde zamanında işletilmesi ile sanayinin hammadde gereksinimine cevap verilmesi kalkınmanın temelini oluşturmaktadır.

Madencilik sektöründe yer seçme şansının olmaması, madenlerin oluştukları yerde üretilmesini zorunlu kılmaktadır.

Sürdürülebilir kalkınma kavramında temel hedef, günümüz insanların ve sonraki nesillerin gereksinimleri olan doğal kaynakların israf edilmeksizin, ekonomik, sosyal ve endüstriyel gelişmelerin, insan ve çevre sağlığına uygun şartlarda geliştirilmesidir. Bu çerçevede, ülkemiz kalkınması için çevre ve madencilik faaliyetlerinin iç içe ve birbiri ile uyumlu bir şekilde sürdürülmesi zorunluluğu göz önünde bulundurularak bilinen tedbirlerin yanında teknik ve bilimsel ek tedbirler alınmalı, Madencilik faaliyetleri yasaklanıp kısıtlanmamalıdır.

Madencilik sektörü, sanayinin ve ekonominin diğer sektörlerinin ihtiyaç duyduğu temel girdileri sağlar ve bunun paralelinde yeni istihdam imkanları yaratır. Bunu günlük yaşamımızın her aşamasında görmekteyiz. Örneğin kullandığımız kalem, kağıttan bindiğimiz ulaşım araçlarına kadar her türlü araç gereçlerde madenler temel girdi olarak tüketilmektedir. Bu nedenle, önemli altyapı yatırımları, çağdaş teknoloji, pazarlama ve finansman yöntemlerinin gelişmesi madencilik sektörü ile paralellik arz eder ve yaygınlaşır. Diğer yandan, madenlerin hammadde olarak kullanılması sonucu ortaya çıkarılan ürünler, ülkelere döviz kazandıran önemli bir kaynaktır. Bu nedenle, bugünün gelişmiş ülkelerinin hemen hepsinde madencilik sektörü, ekonomik kalkınmayı başlatan "Öncü Sektör" görevi yüklenmiştir. Bu sektörde meydana gelebilecek bir aksaklık, ekonominin diğer bütün kesimlerini doğrudan veya dolaylı olarak etkiler.

Madencilik sektörünü diğer sektörlerden ayıran önemli özelliklerden bir diğeri ise, madenlerin doğada milyonlarca yıl süren bir zaman dilimi içinde doğal olarak ve sınırlı miktarda oluşması ve tükendikten sonra insan eliyle yeniden üretilmemesidir. Madenlerin, yenilenemez olmalarının yanı sıra bulunduğu yerde üretilmesi gibi sektöre özgü bir zorunluluğu bulunmaktadır. Madenlerin üretilmesi için yer seçme tercihi yoktur. Bu özellik madenleri diğer sektörlerden ayıran temel özelliktir. Madenlerin, bu yer seçme tercihinin olmamasından dolayı ya oluştuğu yerden üretilerek ülke yararına sunulması, ya da göz ardı edilerek bu temel kaynağın yeraltında kalması gerekir. Hiçbir ülke ikinci şikkı tercih edip kaynağının ülkesi yararına sunulmamasına göz yummamıştır.

Bunun yanı sıra, madencilik sektörünün istihdam yoğun bir sektör olması, hizmet ve ana-yan sanayi sektörlerini teşvik etmesi, bölgesel-yerel kalkınmayı ön plana çıkararak hem işsizliği önlemesi hem de göçü azaltması ve yeraltından çıkarıldığı anda yüzde yüz katma değer yaratması gibi özellikleri nedeniyle ülke kalkınmasında büyük rol oynamaktadır. Bu nedenlerle, madenciliğin söz konusu olduğu durumlarda, maden üretimini kısıtlayıcı plan ve politikaların daha esnek bir yaklaşımla oluşturulması ve ayrıca mevzuatlarda yasaklayıcı hükümler yerine gerekli bilimsel ve teknik tedbirlerin aldirılması suretiyle madencilik faaliyetlerine izin verilmesi gerekmektedir.

Madencilik sektörünün yukarıda belirttiğimiz diğer sektörlerden farklı özellikleri, bu sektörün işleyişi ile ilgili hukuki ve kurumsal yapıyı oluşturan hukuki rejimin farklı ve özgün olmasını gerektirmiştir.

Ayrıca, madenciliğin tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde madenin olduğu yerde üretilmesi zorunluluğunun bulunması ve üretildiği alandaki topografyada değişikliğe sebep olması doğal bir durumdur. Bundan dolayı günümüzde sık sık çevresel eleştirilerle madencilik karşı karşıya gelmektedir.

Madencilik faaliyetlerinin sürdürülmesi için alınması gereken izinler ile ilgili usul ve esasların belirlendiği Kanun ve Yönetmelik hükümlerinin iptal edilmesi ya da yürütmesinin durdurulması nedeniyle, bazı alanlarda madencilik faaliyetlerinin hangi esaslara göre yürütüleceği ve bu esaslarla ilgili olarak bakanlıklar ve diğer kamu kurumlarının vereceği izinlere dair usul ve esasların neler olduğu konusunda belirsizlik ve yasal boşluk ortaya çıkmıştır. Madencilik faaliyetinin gerçekleştirildiği ormanlık alanlar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, zeytinlik alanlardaki izinler alınması hususu ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında oluşan tereddütler nedeniyle bu izinler verilmediğinden, sanayinin temel hammadde girdisini sağlayan madencilik sektörü sıkıntılı bir noktaya gelmiştir. Ortaya çıkan bu yasal boşluğun acilen giderilmesi, Anayasa Mahkemesinin yukarıda anılan kararı gereğince zorunlu bulunmaktadır.

Bu nedenle, Anayasa mahkemesinin iptal kararında belirtilen gerekçelere uyumlu olacak şekilde 3213 sayılı Maden Kanununun iptal edilen maddeleri ile uygulamada acilen çözüm üretilmesi gereken bazı maddelerinde değişiklik yapılarak, mevcut yasal boşluğun giderilmesi ve madencilik faaliyetlerinin etkin bir şekilde devamının sağlanması hedeflenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- 5177 sayılı Kanunla değişik 3213 sayılı Maden Kanununda kara ve deniz sınırlarında yapılacak maden arama ruhsat müracaatlarını düzenleyen herhangi bir ayrı hüküm bulunmamaktadır.

Son zamanlarda Karadeniz'in oksijensiz derin deniz tabanında organik maddece zengin enerji kaynağı olarak değerlendirilmesi özel sektörce düşünülen kokolit ve sapropelin diğer enerji kaynaklarının bulunduğu IV. gruba, hidrojen sülfüründe metan, karbondioksit gibi gazların ve eriyik halde bulunan çözeltilerin bulunduğu III. gruba konularak Maden Kanununa eklenerek bu kanun kapsamında ruhsatlandırma imkanı sağlanmıştır. Ayrıca bu madenlerin bulunduğu derin deniz tabanlarında petrol ve doğalgaz oluşumlarının da bulunma ihtimali göz önünde tutularak Petrol Kanununun hükümlerinin saklı kalması şartı konularak aynı alanda olması muhtemel petrol ve doğal gaz ruhsatlarının hakkı korunmuştur.

Mevcut kanunda II. grup madenler kapsamında blok alınabilen mermer, dekoratif taş vb. taşlar ile agrega ve mıcır şeklinde üretilen kayalar bir arada bulunmakta olup, söz konusu madenlerden agrega/mıcır ile ilgili olarak yeni bir yönetim anlayışı öngörüldüğünden, blok olarak üretilen doğal taşlar ile kırılıp öğütülen doğal taşların ayrı bentler altında sınıflandırılması yapılmıştır. Ayrıca stratejik öneme sahip radyoaktif minerallerin kimler tarafından arandığına dair istatistiki verilerin tutulması sağlanacaktır.

Madde 2- Mevcut Kanunda madenlerden devlet hakkı ocak başı satış tutarından alınmakta olup, elde edilen devlet hakkı gelirleri oldukça düşüktür. Devlet haklarının olması gereken gerçek değer üzerinden hesaplanması için yeniden düzenleme yapılmış ve buna ait oranlar yeniden belirlenmiştir. Ayrıca özellikle metalik madenler için tesisleşme ve yeraltı işletmecilerine teşvikler getirilmiştir.

Madde 3- Ruhsat müracaatı, arama ve işletme ruhsatların alınış şekli getirilen yeni düzenlemeler ile ruhsat spekülasyonunun önüne geçilerek gerçek yatırımcıların bu ruhsatların alınmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Devletin hüküm ve tasarrufunda bulunan alanlara ihale edilerek ruhsat verilirken, özel mülkiyete ait arazi sahipleri tarafından sadece izin verilmesi veya ruhsat talep edenin mülk sahibi ile anlaşması sonucu işletme ruhsatının verilmesi eşitlik ilkesine aykırı olacağından ve de madenlerin devletin hüküm ve tasarrufunda olması ilkesi göz önüne alınarak bu tür sahalara için de devletin bu ruhsatlar verilirken bir bedel alması sağlanmıştır.

Madde 4- Arama ruhsatının verilmesine müteakip arama evreleri ve bir üst arama evresine geçiş kriterleri belirlenerek işletme öncesi maden rezervlerinin güvenilir bir şekilde ortaya çıkarılması sağlanmış olacaktır.

Madde 5- Maden işletmelerinde maden mühendisi yanı sıra diğer teknik personelin zorunlu istihdam edilmesi sağlanarak, faaliyetlerin iş sağlığı ve güvenliğine uygun yürütülmesi sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 6- Mevcut Kanun değişiklik taslağı yapılan değişikliklerin, diğer kanun madenlerinde belirtilen hususların mevcut ruhsat hakları ile olan ilişkisi geçici maddelerle düzenlenmiştir.

Madde 7- Orman Kanununun madenlerin aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu olan; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesisleri ile ilgili hususlar 3213 sayılı Maden Kanununun 7. maddesine atıfta bulunularak düzenlenmiş olup, Anayasa Mahkemesinin Maden Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrası ile ilgili hükmünün yürütmeyi durdurma kararı ile ormanlık alanlardaki madencilik faaliyetlerine ilişkin izinlerin verilmesi durdurulmuştur. Söz konusu alanlarda madencilik faaliyetlerine ilişkin izinlerin esas ve usulleri yeniden belirlenmiştir.

Madde 8- Mevcut Kanunda yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında, madencilik faaliyetlerine ilişkin olarak herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Söz konusu alanlarda çevresel etki değerlendirme raporunda belirtilen esaslar çerçevesinde madencilik faaliyeti ve bağlı tesisler için gerekli düzenleme yapılmıştır.

Madde 9- Zeytinliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanunda, "Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası hariç zeytinliklerin vegatatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis yapılamaz ve işletilemez. Bu alanlarda yapılacak zeytinyağı fabrikaları ile küçük ölçekli tarımsal sanayi işletmeleri yapımı ve işletilmesi Tarım ve Köyişleri Bakanlığının iznine bağlıdır." Bu hüküm ile zeytinlik alanlarda herhangi bir madencilik faaliyeti yapılamamakta, bu nedenle doğal kaynaklar ekonomiye kazandırılmamaktadır. Söz konusu değişiklik ile bu alandaki doğal kaynakların ekonomiye kazandırılması sağlanacaktır.

Madde 10- Kurumun iş hacmi gün geçtikçe artmasına rağmen personel sayısında da artış öngörülerek, kurumun iş ve işlemlerini seri, hatasız ve zamanında yerine getirebilmesi için yeterli personel ile desteklenmesi amaçlanmıştır. Kurumun diğer illerde temsilcilikleri bulunmamakta olup, merkezden tüm ülkeye büro ve denetleme hizmetleri verilmeye çalışılmaktadır. Ayrıca denetlemeler için diğer kurumlardan personel takviyesi geçici görevle sağlanmaktadır. Ancak diğer kurumlardan geçici görevle alınan personellerden yeterli verim alınamamakta, ayrıca kurumun bilgi işlem, ölçüm ve diğer işleri yürütülebilmesi ilave personel istihdamı zorunlu hale gelmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Türkiye genelinde Ülkemizin Enerji ve Madencilik politikalarının yönlendirilmesi, geliştirilmesi kontrol ve denetimi ile doğrudan görevli yegane Bakanlıktır. Bakanlığın; görev, yetki ve sorumluluğu ile kendisine bağlı kurum ve kuruluşların sayısı dikkate alındığında, iş hacmi açısından da en yoğun Bakanlıklardan biridir.

Bakanlıkta çalışanlar enerji kaynakları ve maden ocakları ile ilgili üst düzey bilgi donanımına sahip, ilgili mevzuata hakim teknik elemanlar, genel idari hizmetler sınıfındaki elemanlar, uzmanlar aynı zamanda ülkenin dört bir yanındaki enerji ve madencilik sektörü ile ilgili birimlerde sürekli olarak kontrol ve denetim hizmetini yürütmektedir. Kanun tasarısının yasalaşması halinde Bakanlıkta büyük bir iş yükünün oluşmasına neden olması beklenmektedir. Maden İşleri Genel Müdürlüğündeki mevcut personel hafta içi dosyalar ile uğraşmakta, hafta sonlarında da ruhsat sahalarının hukuki, teknik ve mali yönden denetimlerini gerçekleştirmektedir.

Kanun tasarısının yasalaşması halinde oluşturulacak yeni başkanlık ve şube müdürlükleri ve bu şubelerde görevlendirilecek personeller ile yeni getirilen arama safhasının yönetilmesi, izinlerle ilgili işlemlerin yeniden düzenlenmesi ve bilgi işlem alt yapısının güçlendirilmesi planlanmaktadır. Bu nedenle, Maden İşleri Genel Müdürlüğünde Kanun tasarısı ile getirilecek olan yeni uygulamalarının yönetilmesi amacıyla kurulacak yeni şubelerde görevlendirilmek üzere yeni kadro ihdası talep edilmektedir.

Madde 11- Yürürlük maddesidir.

Madde 12- Yürütme maddesidir.

**ŞİİRT MİLLETVEKİLİ AFİF DEMİRKIRAN VE
TRABZON MİLLETVEKİLİ MUSTAFA CUMUR'UN TEKLİFİ
MADEN KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- "4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının II. Grup madenler başlıklı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir; III. Grup madenler başlıklı bendin sonuna "Hidrojen Sülfür (Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla) ibaresi eklenmiş; IV. Grup madenler başlıklı bendin (b) alt bendine "taş kömürü" ibaresinden sonra gelmek üzere "kömüre bağlı metan gazı" ibaresi eklenmiş, alt bendin sonunda yer alan "radyoaktif mineraller (Uranyum, Toryum, Radyum)" ibaresi çıkarılmış ve bendin sonuna "Kokolit ve Sapropel (Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla)" ibaresi ilave edilmiş; V. Grup madenlerden sonra gelmek üzere VI. Grup madenler başlığı altında aşağıdaki bend maddeye eklenmiştir.

"II. Grup madenler

a) Kalsit, Dolomit, Kalker, Granit, Andezit, Bazalt gibi kayalardan Agregta, mıcır veya öğütölerek kullanılacak kayalar,

b) Mermer, Traverten, Granit, Andezit, Bazalt gibi blok olarak üretilen taşlar ile dekoratif amaçla kullanılan doğal taşlar,"

"VI. Grup madenler

Radyoaktif Mineraller (Uranyum, Toryum, Radyum) ve diğer radyoaktif maddeler"

MADDE 2- 3213 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir; mevcut beşinci fıkrası madde metninden çıkarılmıştır.

"Devlet Hakkı, ocaktan çıkarılan madenin ocak başındaki fiyatından alınır.

Üretilen madenin hammadde olarak satılması halinde, aynı pazar ortamında madenin işletmelerdeki tüvanan olarak ocak başı satışında uygulanan fiyat, ocak başı satış fiyatıdır. Bu fiyat emsallerinden az olamaz. Emsal fiyatının tespitinde bu maddenin üçüncü fıkrası esas alınır.

Tüvanan madenin, herhangi bir zenginleştirme işlemine tabi tutulduktan veya bir prosten geçirdikten sonra satış fiyatının oluştuğu durumlarda, ocak başı satış fiyatı, madenin ocakta üretiminden ilk satışının yapıldığı aşamaya kadar oluşan nakliye, zenginleştirme ve varsa farklı prosese ait kullanılan tesis ve ekipmanın amortismanı dahil giderler çıkarılarak oluşan tesis başı satış fiyatının % 20'si tesis yatırım ve işletmecilik karı karşılığı düşölerek bulunan fiyattır.

Devlet hakkı;

a) I. Grup ve II. Grup (a) bendi madenler ile mıcır, kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddelerinde ocak başı satış fiyatı boyutlandırılmış ve/veya yıkanmış olarak satılan fiyatı olup, bu madenlerden % 4,

b) II. Grup (b) bendi madenlerde % 4, ancak bu madenlerin yurt içindeki kendi tesisinde işlenerek uç ürün haline getirilmesi durumunda % 1,

c) III. Grup ve V. Grup madenlerde % 4,

ç) IV. Grup madenlerden % 2, ancak altın, gümüş ve platin madenlerinden % 4,

d) VI. Grup madenlerden % 2

oranında alınır.

Ruhsat sahibi tarafından beyan edilen ocak başı satış fiyatı Bakanlık tarafından denetlenir ve eksik beyanlar tamamlattırılır. Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde yapılacak madencilik faaliyetlerinden Devlet hakkı % 30 fazlasıyla alınır. Devlet hakkı işletme ruhsat harç miktarından az olamaz.

IV. Grup (c) bendi madenlerin yurt içinde ve kendi entegre tesisinde kullanılarak metal hale getirilmesi halinde ödenmesi gereken Devlet hakkının % 50'si alınmaz.

Yeraltı işletme yöntemi ile üretim yapılması durumunda ödenmesi gereken Devlet hakkının % 50'si alınmaz.

Altın, gümüş ve platin madenleri bu madde ile getirilen özel indirimlerden istifade edemez. Ayrıca, diğer madenlerden bu madde kapsamında belirtilen özel indirimlerden istifade edenler, bu Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen teşviklerden yararlanamaz."

"Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının % 25'i il özel idare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin özel idaresine, % 25'i ruhsatın bulunduğu ilçenin köylere hizmet götürme birliklerinin hesabına, % 50'si de Hazine hesabına yatırılır."

MADDE 3- 3213 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci, beşinci ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasının son cümlesinin önce gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"I. Grup ve II. Grup (a) bendi madenler için doğrudan işletme ruhsatı verilir. II. Grup (b), III. Grup, IV. Grup ve VI. Grup madenler arama ruhsatı, V. Grup madenler arama sertifikası ile aranır. Müracaatların işletme talep harcı ile yapılması zorunludur. Müracaatlarda öncelik hakkı esastır."

"Genel Müdürlüğe, I. Grup (b) bendi madenler için 50 hektarı, II. Grup (a) bendi madenler için 100 hektarı geçmeyecek şekilde doğrudan işletme ruhsatı, II. Grup (b) bendi madenler için 100, III. Grup madenler için 500, IV. Grup madenler için 2000 ve VI. Grup madenler için 5000 hektarı geçmeyecek şekilde arama ruhsatı, V. Grup madenler için 1.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama sertifikası müracaatı yapılır. Ancak tamamı denizlere yapılan III. ve IV. Grup ruhsat müracaatları 10.000 hektarı geçmeyecek şekilde yapılır."

"Müracaatlar, 1/25.000 ölçekli topoğrafik harita koordinatları esas alınarak tespit edilen noktalarla sınırlandırılmış alanlar için I. Grup (a) bendi madenler için il özel idarelerine, diğer grup madenler için Genel Müdürlüğe doğrudan veya internet yolu ile yapılır. Talep edilen alanın müsait olan kısmı müracaat tarihinde müracaat edene bildirilir ve iki ay içinde ön inceleme raporu, arama dönemi faaliyetlerinin yerine getirilebilmesi için gerekli olan mali yeterliliği de içeren maden arama projesinin verilmesi, harç ve teminatın yatırılması halinde arama ruhsatı verilir. Harç ve teminatın yatırılmaması ve bu belgelerin tamamlanmaması durumunda bu alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın müracaatlara açık hale gelir."

"I. Grup (a) bendi madenler için mülkiyet sahibinin kendi mülkiyeti üzerinde ruhsat talep etmesi halinde bir bedel alınmaz. Bu madenler için, özel mülkiyete tabi alanlarda mülk sahibinin izninin alınması halinde İl Özel İdaresi tarafından belirlenen muhammen bedeli yatırılmasına müteakip üçüncü şahıslara da ruhsat verilir."

MADDE 4- 3213 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve mevcut ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Arama ruhsatının düzenlenmesinden sonraki ilk bir yıl ön arama dönemidir. Ön arama süresi sonuna kadar, maden arama projesinde belirtilen faaliyetlerin tamamlandığını ve bu faaliyetlere ilişkin yatırım harcamalarını gösteren ön arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Aksi takdirde teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir. Yükümlülüğünü yerine getiren ruhsat sahipleri IV. ve VI. grup madenlerde iki yıl, diğer gruplarda bir yıl olmak üzere genel arama dönemine hak sağlar.

Genel arama dönemi süresi sonuna kadar maden arama projesinde belirtilen maden kaynağına ilişkin bilgiler ve bu dönemde yapılan arama faaliyetlerine ilişkin yatırım harcamalarını da gösteren genel arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Aksi takdirde teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir.

Arama dönemleri ile ilgili proje, arama faaliyet raporları ve diğer belgeler jeoloji mühendisi ya da yapılan çalışmaların niteliği dikkate alınarak maden, jeofizik mühendisi veya mühendislerince hazırlanır."

Yükümlülüğünü yerine getiren ruhsat sahipleri IV. ve VI. Grup madenlerde dört yıl detay arama dönemine hak sağlar. Detay arama döneminde her yıl, görünür maden rezervine ilişkin bilgileri ve bu dönemde yapılan arama faaliyetlerine ilişkin yatırım harcamalarını gösteren detay arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi ve arama ruhsat süresi sonuna kadar işletme ruhsat talebinde bulunulmaması durumunda teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir. Diğer gruplardaki ruhsatlarda ise genel arama dönemi sonuna kadar rezerv bilgilerini de içeren arama faaliyet raporu ile birlikte işletme projesinin verilmesi zorunludur.

Arama dönemlerinin süresinden önce tamamlanması halinde dönem sonu beklenmeden sonraki aşamalara geçilebilir."

MADDE 5- 3213 sayılı Maden Kanununun 31 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Maden üretimi, maden mühendisi nezaretinde yapılır. En az on beş işçi çalıştıran yeraltı üretim yöntemiyle çalışan işletmeler ile en az otuz işçi çalıştıran işletmeler asgari bir maden mühendisini daimi olarak istihdam etmek zorundadır. Teknik ve daimi nezaretçinin görev, yetki, sorumlulukları, atanma usul ve esasları, vardiyalı çalışan işletmelerde işletmenin büyüklüğü ve niteliği esas alınarak her vardiyada zorunlu olarak istihdam edilecek maden mühendisi ile ruhsat sahasında görevlendirilecek teknik elemanların çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

İşletmede daimi istihdam edilen maden mühendisi, kanun ve yönetmeliklerle belirlenen şartları taşıması kaydıyla 4857 sayılı İş Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların üstlendiği görev ve sorumluluğu da yerine getirir."

MADDE 6- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 16- Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce arama ruhsatı almaya hak kazanan müracaatlar ve mevcut arama ruhsatları, arama ruhsat süresi bakımından 3213 sayılı Maden Kanununun 17 nci maddesinin bu Kanunla değiştirilmeden önce kazanılmış haklar dikkate alınarak işlemleri yürütülür.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yapılan müracaatlarda hak sağlayanlardan iki ay içinde harç ve teminatını yatıranlar, ön inceleme raporu, maden arama projesi ve mali yeterlilik raporunu, yönetmelik yayınlandıktan sonraki bir ay içinde vermek zorundadır.

GEÇİCİ MADDE 17- II. Grup arama ruhsat sahipleri, II (a) Grubu madenler için işletme ruhsatı almak istemeleri halinde, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde Kanunun 24 üncü maddesine göre işletme ruhsat talebinde bulunmak zorundadır. Bu sürede işletme ruhsat talebinde bulunmayan II. Grup arama ruhsatları, II (b) Grubu maden ruhsatı olarak değerlendirilir.

GEÇİCİ MADDE 18- Bu Kanunun uygulanmasını göstermek üzere hazırlanacak yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde çıkarılır ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur."

MADDE 7- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve alt yapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak, temdit dahil ruhsat süresinin sonuna kadar Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilir. Ancak, Devlet ormanları sınırları içindeki tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, orman içi dinlenme yerleri, karayolları ön görünüm bölgeleri, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesi için maden ruhsatı verilmesi, Çevre ve Orman Bakanlığının muvafakatına bağlıdır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin; baraj, gölet, liman ve yol gibi yapılarda dolgu amaçlı kullanacağı her türlü yapı hammaddesi üretimi için yapacağı madencilik faaliyetleri ile zorunlu tesislerinden bedel alınmaz."

"Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanları rehabilite edilir. Rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere inşaat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli karşılığında izin verilebilir.

Maddenin uygulanması ile ilgili tanım, şekil, şart ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

MADDE -8 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu alanlarda maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için gerekli geçici tesislere Çevresel Etki Değerlendirmesi raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilir. Alınan izinler, temdit dahil ruhsat hukuku sonuna kadar devam eder."

MADDE 9- 26/1/1939 tarihli ve 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşlaltırılması Hakkında Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki değiştirilmiştir.

"Bakanlıkça tespit ve ilan edilen zeytinlik sahaları içinde zeytinliklerin üreme ve gelişmesine mani olmayacağı Çevresel Etki Değerlendirme sürecinde belirlenmiş olan zeytinyağı fabrikaları, zeytine dayalı tarımsal sanayi işletmeleri, madencilik arama ve işletme faaliyetleri ile geçici tesisler ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisleri, seracılık, termal tesisler yapılabilir ve işletilebilir."

MADDE 10- 19/02/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki Ek madde ilave edilmiştir.

"Bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki (I) sayılı cetvelin "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı" ile ilgili bölümüne eklenmiştir.

(1) SAYILI LİSTE: İHDAS EDİLEN KADROLAR
KURUMU: ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro	Tutulan Kadro	Toplam
GİH	Daire Başkanı	1	4	-	4
GİH	Şube Müdürü	1	6	-	6
GİH	Bilgisayar İşl.	9	25	-	25
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	12	-	12
THS	Mühendis	1	1	-	1
THS	Mühendis	2	1	-	1
THS	Mühendis	3	2	-	2
THS	Mühendis	5	25	-	25
THS	Mühendis	7	4	-	4
THS	Mühendis	8	40	-	40
THS	Tekniker	8	5	-	5
THS	Tekniker	9	5	-	5
TOPLAM			130		130

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

04.06.1985 tarih ve 3213 sayılı Maden Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Ali Rıza Öztürk
Mersin

GENEL GEREKÇE

Kanunun eklenen fıkra ile oda vizesinin hangi durumlarda zorunlu olduğu belirtilmiştir. Madde ile ataması gerçekleştirilecek veya proje, form veya rapor düzenlemiş olan mühendisin, Oda tarafından mesleki kısıtlamaya uğramamış ve imza yetkisine sahip olduğunun belirlenebilmesi amaçlanmıştır. Bu sayede 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33. maddesinde belirtilen "Türkiye'de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler." hükmünün uygulanabilirliğinin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Maden Kanunu'nda Nezaretçi, işletmelerin teknik ve emniyet yönünden nezaretini yapan sorumlu ve yetkili maden mühendisi olarak tanımlanmıştır. Bu denli önemli bir görevi yerine getiren maden mühendislerinin görevini layıkıyla yerine getirebilmesi için ruhsat sahibinden bağımsız olması gerekmektedir. Bu görevin uygun şekilde yapılması ise madencilik faaliyetlerinin mevzuata uygun yürütümü açısından azımsanamayacak bir öneme sahiptir.

Bu amaçlarla nezaretçinin, görevinin özelliği gereği, işverene karşı bağımsızlığının korunması gerekmektedir. Bu niteliği itibarıyla maddede haksız işten çıkarmaları önleyici, mesleki bağımsızlığı sağlayıcı bir düzenlemeye yer verilmiştir.

4857 sayılı İş Kanununun 82 nci maddesi 15.05.2008 tarih ve 5763 sayılı Kanunun 37. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. Kanunun 81 inci maddesi ile İş Güvenliği Uzmanlığı oluşturulmuştur. İş güvenliği uzmanlığı ile nezaretçilik kavramı arasında ortaya çıkabilecek yetki ve tanım karmaşasının engellenebilmesi amacı ile maddenin 2 nci fıkrasının madde metninden çıkarılması uygun görülmüştür.

Ayrıca ruhsat sahibi ile nezaretçi arasındaki ilişki basit bir işçi - işveren ilişkisinin ötesinde madenin üretiminden, verilen beyanlara teknik ve emniyet yönünden yürütülen bir görevdir. Yine nezaretçinin bağımsızlığının korunabilmesi için nezaretçilik ücretlerinin Bakanlıkça oluşturulacak bir havuz hesabında toplanması ve ücretlerinin bu hesaptan ödenmesi amaçlanmıştır. Ücretlerin kanun maddesine uygun ödenmemesi durumundaki yaptırımlar yine kanunla belirlenmiştir. Nezaretçilik ücretini belirleme yetkisi ise bakanlığın görüşü alınmak kaydı ile maden mühendislerinin ülke sınırları içerisinde mesleki faaliyetlerini yürütebilmeleri için Anayasa'nın 135. maddesi ve 6235 sayılı Kanun gereği üyesi olmak zorunda oldukları, kuruluş amacı belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak olan Maden Mühendisleri Odası'na bırakılmıştır.

Ücretlerin nezaretçilik hesabına yatırılma tarihi, hesabın denetimi ve yönetimi ile hususlar teknik bir konu olması nedeni ile genel çerçevesi kanunla çizilerek Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliğe bırakılmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Oda vizesinin hangi durumlarda zorunlu olduğu belirtilmiştir. Madde ile ataması gerçekleştirilecek veya proje, form veya rapor düzenlemiş olan mühendisin, Oda tarafından mesleki kısıtlamaya uğramamış ve imza yetkisine sahip olduğunun belirlenebilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- 4857 sayılı İş Kanununun 82 nci maddesi 15.05.2008 tarih ve 5763 sayılı Kanunun 37. maddesi ile yürürlükten kaldırılmıştır. Kanunun 81 inci maddesi ile İş Güvenliği Uzmanlığı oluşturulmuştur. İş güvenliği uzmanlığı ile nezaretçilik kavramı arasında ortaya çıkabilecek yetki ve tanım karmaşasının engellenebilmesi amacı ile maddenin 2 nci fıkrasının değiştirilmesi uygun görülmüştür. Maden Kanunu'nda Nezaretçi, işletmelerin teknik ve emniyet yönünden nezaretini yapan sorumlu ve yetkili maden mühendisi olarak tanımlanmıştır. Bu denli önemli bir görevi yerine getiren maden mühendislerinin görevini layıkıyla yerine getirebilmesi için ruhsat sahibinden bağımsız olması gerekmektedir. Bu görevin uygun şekilde yapılması ise madencilik faaliyetlerinin mevzuata uygun yürütümü açısından azımsanamayacak bir öneme sahiptir. Ayrıca nezaretçinin bağımsızlığının korunabilmesi için nezaretçilik ücretlerinin Bakanlıkça oluşturulacak bir havuz hesabında toplanması ve ücretlerinin bu hesaptan ödenmesi amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

MERSİN MİLLETVEKİLİ ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN TEKLİFİ

MADEN KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Mühendisler; Genel Müdürlüğe veya İl Özel İdarelerine verecekleri her türlü proje, atama formu, arama faaliyet raporu ve faaliyet bilgi formlarını bağlı oldukları Odaların vizesinden geçirmek zorundadır.”

MADDE 2- 3213 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının sonuna “Ruhsat sahibi nezaretçinin sözleşmesini, sırf görevini yerine getirmiş olması nedeni ile sona erdiremez.” Cümlesi eklenmiş ve ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ruhsat sahibi tarafından teknik nezaretçiye ödenmesi gereken, ücret, Bakanlıkça oluşturulacak nezaretçilik hesabına yatırılır. Nezaretçi ücretini bu hesaptan alır. Ruhsat sahibinin, ücreti yatırmaması durumunda, ruhsat teminatı irad kaydedilerek faaliyet durdurulur. Ücretin yatırılması ve teminatın yenilenmesi durumunda faaliyete izin verilir. Nezaretçilik ücreti her sene Bakanlığın görüşü alınarak Maden Mühendisleri Odasınca belirlenerek Resmi Gazete’de ilan edilir. Nezaretçilik hesabına ücretlerin yatırılma tarihi, hesabın denetimi ve yönetimi ile hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu yürütür.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

Esas No.: 1/821

23/3/2010

Karar No.: 28

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 3/3/2010 tarihinde Başkanlığa sunulan, Başkanlıkça 11/3/2010 tarihinde esas olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, tali olarak da Komisyonumuz ile Anayasa, İçişleri, Çevre ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilen 1/821 esas numaralı "Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 18/3/2010 tarihinde yaptığı 23 üncü Birleşiminde; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Madenlerin ve maden yataklarının kaynak kayıplarını asgari düzeyde tutarak ülkemizdeki yeraltı zenginliklerinin sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde, planlı ve en verimli bir şekilde zamanında işletilmesi ile sanayinin hammadde gereksinimine cevap verilmesinin kalkınmanın temelini oluşturduğu,

- Madenlerin doğada milyonlarca yıl süren bir zaman dilimi içinde doğal olarak ve sınırlı miktarda oluştuğu ve tükendikten sonra insan eliyle yeniden üretilmediği; madencilik sektöründe yer seçme şansının olmamasının, madenlerin oluştuğu yerde üretilmesini zorunlu kıldığı,

- Ülkemizde sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşebilmesi için çevre ve madencilik faaliyetlerinin iç içe ve birbiri ile uyumlu bir şekilde sürdürülmesi zorunluluğu gözönünde bulundurularak bilinen tedbirlerin yanında teknik ve bilimsel ek tedbirlerin alınması gereği,

- Madencilik sektörünün, sanayinin ve ekonominin diğer sektörlerinin ihtiyaç duyduğu temel girdileri sağladığı ve bunun paralelinde yeni istihdam imkanları oluşturduğu,

- Madencilik sektörünün istihdam yoğun bir sektör olduğu, hizmet ve ana ve yan sanayi sektörlerinin teşvik edilmesinin, bölgesel ve yerel kalkınmayı ön plana çıkararak hem işsizliğin önlenmesi hem de göçün azaltılması ve yeraltından çıkarıldığı anda yüzde yüz katma değer yaratması gibi özellikleri nedeniyle ülke kalkınmasında büyük rol oynadığı,

- Maden üretimini kısıtlayıcı plan ve politikaların daha esnek bir yaklaşımla oluşturulması ve mevzuatlarda yasaklayıcı hükümler yerine gerekli bilimsel ve teknik tedbirlerin aldırılması suretiyle madencilik faaliyetlerine izin verilmesinin gereği,

- 5/6/2004 tarihinde yürürlüğe giren 5177 sayılı Kanunla 3213 sayılı Maden Kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapıldığı, verilen ruhsat sahalarında yapılacak madencilik faaliyetleri için alınması gereken izinlerle ilgili usul ve esasların bu Kanun değişikliği paralelinde Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği ile belirlendiği,

- Madencilik faaliyetlerinin sürdürülmesi için alınması gereken izinler ile ilgili usul ve esasların belirlendiği Kanun ve Yönetmelik hükümlerinin Anayasa Mahkemesi ile Danıştay tarafından iptali

ya da yürütmesinin durdurulması nedeniyle, bazı alanlarda madencilik faaliyetlerinin hangi esaslara göre yürütüleceği ve bu esaslara ilgili olarak bakanlıklar ve diğer kamu kurumlarının vereceği izinlere dair usul ve esasların neler olduğu konusunda belirsizlik ve yasal boşluk ortaya çıktı,

- Madencilik faaliyetinin gerçekleştirildiği ormanlık alanlardaki izinler ve işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının alınması hususu ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında oluşan tereddütler nedeniyle izinlerin verilemediği, bu nedenle madencilik sektörünün sıkıntılı bir noktaya geldiği ve bu yasal boşluğun acilen giderilmesinin Anayasa Mahkemesinin kararı gereğince zorunlu bulunduğu,

- Anılan sebeplerle, Anayasa Mahkemesinin iptal kararında belirtilen gerekçelere uyumlu olacak şekilde 3213 sayılı Maden Kanununun iptal edilen maddeleri ile uygulamada acilen çözüm üretilmesi gereken bazı maddelerinde değişiklik yapılarak mevcut yasal boşluğun giderilmesi ve madencilik faaliyetlerinin etkin bir şekilde devamının sağlanması amacıyla Tasarının hazırlandığı, anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet tarafından;

- Anayasa Mahkemesinin gerekçeleri gözönüne alınarak madencilik faaliyetleri ile ilgili alınması zorunlu izinlerin yeniden düzenlendiği,

- Orman ve ağaçlandırma alanlarında yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan altyapı tesisleri ile tesislere orman idaresince izin verilmesi yönünde düzenleme yapıldığı,

- Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında ÇED raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilmesi yönünde düzenleme getirildiği,

- Madencilik faaliyetinin yapılacağı alanlar için kazanılmış hakların korunması kaydıyla diğer mevzuatlara göre alınması zorunlu izinler olmadan üretime müsaade edilmediği gibi, diğer kanunlara göre bu alanların yenileri ilan edilmeden önce Bakanlığın bu alanlar ile ilgili görüşünün alınması zorunluluğu getirildiği,

- İçme ve kullanma suyu havzalarında orta mesafeli koruma alanı olan rezervuarın maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte de alıcı ortama hiç kirlilik yaratmayacak şekilde patlayıcı madde kullanılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla bilimsel ve teknik olarak çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilmesinin sağlandığı,

- Maden üretiminin gerçekleştirildiği ocak veya ruhsata bağlı olarak inşa edilen işyeri açma ve çalışma ruhsatı kapsamındaki tesisler için alınması zorunlu olan işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının il özel idarelerince verilmesi ve bu ruhsatlardan alınacak harç gelirlerinin de ilgili il özel idaresine verilmesinin öngörülerek uygulama birliğinin sağlandığı,

- İmar planı bulunmayan alanlardaki madencilik faaliyetleri ve bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler ile ilgili hususların belirlenerek açıklık getirildiği,

- Anayasa Mahkemesinin gerçek dışı ve yanıltıcı beyanların yönetmelik ile değil kanunla tarif edilmesi kararına uyularak bu beyanların tariflerinin yapıldığı,

- Madenlerin üretimi ve sevkiyatı ile ilgili olarak maddede yanlış algılamalara sebep olan hususların düzeltilmesi, uygulanan bazı cezaların oranının da yeniden düzenlendiği,

- Arama ruhsat döneminde üretim izni alanı ile işletme ruhsatlı sahalarda üretim faaliyeti sonrası değişen alanın çevre ile uyumlu hale getirilmesi için ilk kez kanun normunda çevre ile uyum teminatı getirilerek bu amaca yönelik doğrudan kaynak oluşturulmasının öngörüldüğü,

- Orman idaresi ve il özel idaresi tarafından emniyet tedbirlerinin aldırılması ve çevre ile uyum faaliyetleri için yapılan masrafların önce ruhsat ve çevre ile uyum teminatından karşılanmasının, bu teminatların yeterli olmaması durumunda ise 6183 sayılı Kanuna göre tahsil edilmesinin öngörüldüğü,

- Bakanlık veya Kurul tarafından ruhsat müracaatlarına kapatılan alanlarda Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne arama faaliyeti yaptırılması sonucunda bu alanlarda işletilebilecek maden varlığının ortaya çıkarılmasının sağlanması ile bu alanlarda olabilecek madenlerin atıl kalmasının önlenmesi ve madenlerin bulunması halinde de ülke ekonomisine katkı sağlayacak şekilde işletilmesi için düzenleme getirildiği,

ifade edilmiştir.

Komisyonumuz üyesi milletvekilleri ve sivil toplum örgütlerinin temsilcileri tarafından;

- Ülkemizin dünyanın en zengin yeraltı kaynaklarına sahip olduğu,

- Maden kaynakları başka bir yere taşınmayacağından, bu kaynakları işletmeye mecbur olduğumuz ancak, işletirken de tedbir almak zorunda bulunduğumuz,

- Taş ocakları için ruhsatın Bakanlık tarafından verildiği; ancak Bakanlığın takdir yetkisi sebebiyle müstekar bir uygulama olmadığı,

- Ruhsat süresi boyunca bu ocakların gerek yöre halkı gerekse ekili alanlar için olumsuz etkileri olduğu, bu sakıncaların giderilmesi için bakanlığın ıslah çalışmalarını yaptırması ve denetlenmesi gerektiği,

- İskan sahalalarında ruhsat verilirken yerel yönetimlerle irtibata geçilmesi ve gerekirse yöre halkının başka yere naklinin sağlanması gereği,

- Maden işletmeleri için verilen ruhsatların tarım arazilerine zarar vermemesi için azami özen gösterilmesi gereği,

- Çevreye de zarar vermeyecek şekilde maden ruhsatlarının verilmesinde işadamlarına kolaylık sağlanmasının önemi, keza çok fazla bürokratik işlemin olduğu,

- Madencilikğin doğal çevreyle beraber gelişmesi gereği,

- Yapılan çalışmalarda ülke ihtiyaçları ile birlikte kamu yararı ve çevrenin de dikkate alınmasının önemi,

- Uygulamada, aldıkları ruhsatları işletme dışında farklı amaçlarla kullanan çok sayıda kişi bulunduğu, bu uygulamaların önüne geçmek için de başvuranlarda belli yeterliliklerin aranması gerektiği,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Nuri Uslu</i>	<i>Özlem Müftüoğlu</i>
Adıyaman	Uşak	Gaziantep
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Ertürk</i>	<i>Mehmet Erdem</i>	<i>Ali Koyuncu</i>
Aydın	Aydın	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Ali İhsan Merdanoğlu</i>	<i>Orhan Karasayar</i>	<i>Abdullah Çetinkaya</i>
Diyarbakır	Hatay	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Özkan Öksüz</i>	<i>Durdu Mehmet Kastal</i>	<i>Zülfükar İzol</i>
Konya	Osmaniye	Şanlıurfa
Üye	Üye	Üye
<i>Ramazan Kerim Özkan</i>	<i>Abdülkadir Akcan</i>	<i>Zeki Ertugay</i>
Burdur	Afyonkarahisar	Erzurum
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhim ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
	Üye	
	Mehmet Serdaroğlu	
	Kastamonu	
	(İmzada bulunamadı)	

MUHALEFET ŞERHİ

1. Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1. maddesinde “Kurul” tanımı;

“Kurul: Başbakanlık Müsteşarı başkanlığında oluşturulan ve madencilik faaliyetlerinin kısıtlanacağı alanları belirleyen, maden işletme faaliyetleri ile diğer yatırımların kamu yararı açısından önceliğini ve önemini tespit ederek karar veren kurulu” ifade eder şeklinde düzenlenmiştir.

Tanım eksik olarak düzenlenmiştir. Farklı yorumlara mahal vermemek ve maddenin anlaşılabilirliği açısından, tanımın;

“Kurul: Başbakanlık Müsteşarı başkanlığında oluşturulan ve madencilik faaliyetlerinin kısıtlanacağı alanları belirleyen, maden işletme faaliyetleri ile diğer kamu yatırımlarının çalışması halinde kamu yararı ilkesi çerçevesinde faaliyet önceliği ve önemini tespit ederek karar veren kurulu” ifade eder şeklinde düzenlenmelidir.

2- a) Tasarının 2. maddesinin 5. paragrafı;

“Orman sayılan alanlarda yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan geçici tesislere orman idaresince izin verilir.” Denilmekte ve idareye geniş takdir yetkileri tanınmaktadır. Maddenin uygulamada farklılık ve idareler tarafından keyfi uygulamalara yol açmayacak şekilde ayrıntılı bir biçimde; hangi koşullar ve ne kadar sürede izin işlemlerinin tamamlanacağı da belirtilerek; düzenlenmesi gerekmektedir.

b) Tasarının 2. maddesi 6. paragrafı;

“Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında maden arama ve işletme faaliyetlerine çevresel etki değerlendirme raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilir. Alınan izinler ruhsat hukuku sonuna kadar devam eder.” Şeklinde düzenlenmiştir.

Anayasamızın “Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması” başlıklı 63. maddesi;

“Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.

Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir.” biçiminde düzenlenmiştir.

İlgili paragrafın kanunlaşması halinde Anayasanın 63. maddesi ve uluslararası sözleşmeler gündeme getirilerek Anayasa Mahkemesinde iptal konusu olabilecektir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle tasarıya muhalefet ettiğimizi bilgilerinize arz ederiz.

Ramazan Kerim Özkan

Burdur

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzca 18.03.2010 tarihinde tali komisyon olarak ele alınan ‘‘Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısına’’ ait muhalefet şerhimiz aşağıda sunulmuştur.

Tasarının ikinci maddesi, kanun tasarısının özünü oluşturuyor olmasına karşılık, ikinci ve üçüncü paragrafları konuyla ilgili sorunların çözümlünden çok, muallak yaklaşımla sorun yaratıcı boyuttur. Öte yandan tasarı ile getirilen çeşitli hükümlerde, ruhsat almada önlem alınıyor yaklaşımı ile anormal kurallar konarak madencilğin geliştirilmesini, yeraltı kaynaklarımızın ülke menfaatleri doğrultusunda hızlı bir şekilde işletilmesini, sağlıklı ve doğru bir ruhsatlandırma süreci sonrasında sağlamaktan uzaktır.

Türkiye'nin madencilik sektörü ile ilgili olarak kanayan bir yarası da taş ocakları ve taş ocakları işletmeciliğidir. Çevreyi tahrip eden, aşırı tozlanma yüzünden çevresindeki ormanlara ve ekili tarım arazilerine zarar veren, ocaklarda kullanılan patlayıcılar yüzünden çevredeki yerleşim birimlerinde yaşayan insanları ürküten, korkutan, konut ve binalarda deprem hasarı benzeri hasarlar yaratan işletme anlayışını düzeltecek bir kanuni düzenlemeye çok acil ihtiyaç olmasına rağmen, tasarı bu acil durumu bile göz önünde bulundurmadığı için kısır ve yetersiz boyuttur. Tasarının, taş ocaklarının yarattığı sorunları ortadan kaldıracak kapsama kavuşturulması zorunlu görüldüğünden, tasarıya bu haliyle muhalif olduğumuzu saygı ile arz ederiz.

Prof. Dr. Zeki Ertugay
Erzurum

Prof. Dr. Abdülkadir Akcan
Afyonkarahisar

Çevre Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Çevre Komisyonu

22/3/2010

Esas No.: 1/821

Karar No.: 20

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 11/3/2010 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, Anayasa, İçişleri, Plan ve Bütçe ile Tarım, Orman ve Köyüşleri komisyonlarına, esas komisyon olarak da Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 1/821 esas numaralı “Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 18/3/2010 tarihinde yaptığı 6 ncı Birleşiminde; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı ile ilgili sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Madencilik faaliyetlerinin sürdürülmesini teminen alınması gereken izinler ile ilgili usul ve esasların belirlendiği 5/6/2004 tarihli ve 5177 sayılı Kanun ile 3213 sayılı Maden Kanuna eklenen bazı maddelerin, kanunla düzenlenmesi gereken hususların Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmeliğe bırakılmasının Anayasaya aykırılığı gerekçesiyle Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi ve iptal hükmünün yürürlüğe girmesinin kararının Resmi Gazetede yayımlanmasını takiben 1 yıl geri bırakılmasına dair kararı ve bu karara dayanılarak Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin bazı maddelerinin Danıştay tarafından yürürlüğünün durdurulması, bazı alanlarda madencilik faaliyetlerinin hangi esaslara göre yürütüleceği ve bu esaslarla ilgili olarak bakanlıklar ve diğer kamu kurumlarının vereceği izinlere dair usul ve esasların neler olduğu konusunda belirsizlik ve yasal boşluk ortaya çıkarmıştır. Tasarı ile Anayasa Mahkemesinin iptal kararında belirtilen gerekçelere uyumlu olacak şekilde 3213 sayılı Maden Kanununun iptal edilen maddeleri ile uygulamada acilen çözüm üretilmesi gereken bazı maddelerinde değişiklik yapılarak mevcut yasal boşluğun giderilmesi ve madencilik faaliyetlerinin etkin bir şekilde devamının sağlanması amacıyla alınması gereken izinler ile ilgili usul ve esaslar belirlenmektedir.

Komisyonumuzda İhtüzüğün 23 üncü maddesinin 4 üncü fıkrası uyarınca, Tasarının yalnızca geneli üzerinde görüşme yapılmasına ve üyelerin Tasarının geneli ve maddeleri üzerindeki görüşlerini bu görüşmeler sırasında dile getirmelerine karar verilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcisi tarafından yapılan Tasarı sunuş konuşmasında;

- 5/6/2004 tarihinde yürürlüğe giren 5177 sayılı Kanunla 3213 sayılı Maden Kanununun bazı maddelerinde yapılan değişikliklerin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi ve yine aynı Kanunda yer alan hüküm uyarınca ruhsat sahalarında yapılacak madencilik faaliyetleri için alınması gereken izinlerle ilgili usul ve esasların düzenlendiği Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin bazı maddelerinin Danıştay Sekizinci Dairesi tarafından yürürlüğünün durdurulmasının madencilik faaliyetleriyle ilgili yasal boşluk yarattığı;

- Madencilik faaliyetinin gerçekleştirildiği alanlardaki izinler ve işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının alınması hususu ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında oluşan tereddütler nedeniyle bu izinler verilmediğinden, madencilik sektörünün sıkıntılı bir noktaya geldiği;

- Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda, yönetmelikte düzenlenen hususların genel hatlarıyla Tasarı metninde düzenlendiği;

- Tasarıyla madencilik faaliyetleri ile çevresel konularda, üniversitelerdeki uzman kişilerden oluşan bir heyetin bilimsel ve teknik olarak yaptığı değerlendirmeler sonucunda, çevresel etkileri alınacak önlemlerle giderilebilecek durumdaki madencilik faaliyetlerine izin verilmesine dair hüküm getirildiği;

- Madencilik faaliyetlerinin temelde üç faaliyeti içerdiği ve bunların arama, işletme ve tesis faaliyetleri olduğu, yürürlükteki Maden Kanununun genel olarak işletme faaliyetlerini düzenlediği;

- Madencilik faaliyetinin yapılacağı alanlar için kazanılmış hakların korunması kaydıyla diğer mevzuatlara göre alınması zorunlu izinler olmadan üretime müsaade edilmediği gibi, diğer kanunlara göre bu alanların yenileri ilan edilmeden önce Genel Müdürlüğün bu alanlar ile ilgili görüşünün alınması zorunluluğu getirildiği ve kurumlar arası iletişimin etkin hale getirilerek ileride doğabilecek olumsuzlukların engellendiği;

- İçme ve kullanma suyu havzalarında Çevre ve Orman Bakanlığının belirlediği kriterlere uyulmakla birlikte bu havzaların orta mesafeli koruma alanı olan rezervuarın maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte patlayıcı madde kullanılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla bilimsel ve teknik olarak çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilmesinin sağlandığı;

- İmar planı bulunmayan alanlardaki madencilik faaliyetleri ve bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler ile ilgili hususlar belirlenerek açıklık getirildiği ve İmar Kanunu ile çelişen problemlerin giderilmesinin amaçlandığı;

- Arama ruhsat döneminde üretim izni alanı ile işletme ruhsatlı sahalarda üretim faaliyeti sonrası değişen alanın çevre ile uyumlu hale getirilmesi için ilk kez Tasarıyla çevre uyum teminatı getirilerek bu amaca yönelik doğrudan kaynak oluşturulmasının öngörüldüğü;

- Tasarı ile teknik eksiklikleri olmayan ve talebi uygun bulunan sahaların ruhsat teminat ve harç eksikliği söz konusu olduğunda bu eksikliklerin tamamlanması için üç aylık bir süre öngörüldüğü;

- İşyeri açma ve çalışma ruhsatlarının il özel idaresi tarafından verilmesinin düzenlendiği;

- İdari para cezalarına ilişkin hükümler düzenlendiği ve cezanın uygulama yöntemi ile ilgili uygulamada ortaya çıkan sorunların giderilmesine ilişkin hükümler düzenlendiği;

- Tasarıda çevreye uyum teminatı adı altında bir teminat getirildiği, ruhsat sahiplerine faaliyetleri sonunda maden sahasında rehabilitasyon yapılması yükümlülüğü getirilerek çevreye karşı duyarlı hükümlere yer verildiği, madencilerin yapmadığı islah çalışmalarının bu teminattan karşılanacağı;

ifade edilmiştir.

Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyon üyeleri ve sivil toplum örgütleri temsilcileri tarafından;

- İşletme faaliyetleri sonucunda oluşan atıkların nasıl bertaraf edileceğinin düzenlenmesi ve bu aşamanın ilgili birimlerce denetlenmesi gerektiği;

- Maden işletme faaliyetleri sonrasındaki rehabilitasyon çalışmalarının önemli olduğu, işletme projesi onay için verilirken, yatırımcıdan ayrıca bir rehabilitasyon projesi de talep edilmesinin uygun olacağı ve işletmecinin bu rehabilitasyon projesini maden sahasındaki işletmeye paralel olarak uygulamasının müeyyidelere bağlı olarak sağlanmasının gerektiği;

- Uygulamada özellikle taş ocaklarının faaliyetlerini tamamlamalarının ardından faaliyet gösterdikleri alanlarda ıslah çalışmalarının yapılmadığı, bu durumun çevreye büyük zararlar verdiği, bu sakıncaların giderilmesi için bakanlığın ıslah çalışmalarını da yaptırması ve denetlemesi gerektiği, Tasarıda öngörülen bir yıllık ruhsat bedeli kadar bir bütçenin, işletme sonunda maden alanının çevresel şartlara uygun bir rehabilitasyon için yetersiz olduğu ve bu bedelin artırılmasının uygun olacağı;

- Ruhsat verilecek gerçek veya tüzel kişilerde mali, teknik ve proje yeterliliğinin aranması gerektiği;

- Uygulamada aldıkları ruhsatları işletme dışında farklı amaçlarla alan çok sayıda kişi bulunduğu, bu kötü niyetli uygulamaların önüne geçmek için başvuranlarda belli yeterliliklerin aranması gerektiği;

- Maden arama ruhsatlarının 3 yıl için verildiği, ancak ilgili maden sahasında herhangi bir faaliyet gerçekleştirilmeden yasal boşluklar kötüye kullanılarak ruhsat süresinin 9-10 yıl, hatta daha uzun bir zamana kadar uzatılabildiği, bütün bunların gerçek yatırımcıların maden sektörüne yatırım yapmasını zorlaştırdığı, başta ruhsat aşamasında etkili bir yeterlilik düzeni ve daha sonra etkin denetimler getirilerek, sadece spekülasyon amacı ile ruhsat alanların hızla sektörden tasfiye edilmesi gerektiği;

- Tasarı ile il özel idarelerine bırakılan bazı yetkilerin yerleşme ilkesi doğrultusunda belediyelere bırakılması gerektiği, mücavir alanlarda ruhsat yetkisinin belediyeye verilmesinin uygun olacağı;

- Orman sayılan alanlarda yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan geçici tesislere orman idaresi yerine Çevre ve Orman Bakanlığınca yetki verilmesi gerektiği;

- Ülkemizde kullanılan madenlerin önemli bir kısmının ithal edildiği, madencilik faaliyetinin farklı bir sektör olduğu, mevcut düzenlemelerle ciddi bir ilerleme kaydedilemeyeceği, bu faaliyetlerin riskli olması sebebiyle sektörün ciddi yatırımların yapılmadığı, bu sektördeki farklı gruplar için farklı düzenlemeler öngörülmesi gerektiği;

- Maden arama faaliyetlerini düzenleyen ve teşvik eden düzenlemelere ihtiyaç olduğu; ifade edilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı temsilcisinin cevabi açıklamalarında mevcut Tasarının daha çok Anayasa Mahkemesinin iptal kararı ve Danıştayın yürütmeyi durdurma kararları sonrası ortaya çıkan yasal boşluğu gidermek amacıyla hazırlandığı; Komisyon üyeleri tarafından ifade edilen arama ve işletme ruhsatları için müracaat eden kişilerin mali ve teknik yeterliliklerinin incelenebilmesi gibi hususlar için yeni düzenlemeye ihtiyaç bulunduğu ifade edilmiştir.

Ayrıca; Maliye Bakanlığı temsilcisi tarafından Tasarının 5 inci maddesinde il özel idaresi hesabına yatırılacağı belirtilen ruhsat harçlarının genel bütçeye aktarılması gerektiği yönündeki görüşüne İçişleri Bakanlığı temsilcisi tarafından verilen cevapta Tasarı ile bir çok faaliyetin il özel idaresi bütçesinden karşılanması gerektiği ve ilgili düzenlemenin bu masrafların karşılığı olacağı belirtilmiştir.

Komisyonumuz, tali Komisyon olması nedeniyle geneli üzerinde yürüttüğü müzakereler neticesinde, olumlu görüş ile Tasarıyı benimsemiştir.

Raporumuz; esas Komisyon olan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Haluk Özdalga</i>	<i>Mustafa Öztürk</i>	<i>Safiye Seymenoğlu</i>
Ankara	Hatay	Trabzon
Üye	Üye	Üye
<i>Cemal Kaya</i>	<i>Mehmet Hanifi Alır</i>	<i>Ali Rıza Alaboyun</i>
Ağrı	Ağrı	Aksaray
Üye	Üye	Üye
<i>Sebahattin Karakelle</i>	<i>Abdullahmuttalip Özbek</i>	<i>Tansel Barış</i>
Erzincan	Hakkâri	Kırklareli
		(Muhalefet şerhi ile)
Üye		Üye
<i>Hikmet Erenkaya</i>		<i>Osman Coşkun</i>
Kocaeli		Yozgat
(Muhalefet şerhi ile)		

MUHALEFET ŞERHİ

“Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın Çevre Komisyonunda yapılan görüşmelerine ve kanun tasarısına aşağıdaki gerekçelerle muhalifiz.

Tasarının 2 nci maddesinin 2 nci fıkrasında “Bu Kanun dışında madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak her türlü kısıtlama ancak kanun ile düzenlenir. Ancak, maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılan yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme ve benzeri hususlar dikkate alınarak, ruhsat verilen alanlarda kazanılmış haklar korunmak kaydıyla, yeni verilecek ruhsat alanlarına Kurul tarafından kısıtlama getirilebilir. İlk müracaat veya ihale yolu ile yapılacak ruhsatlandırmalarda müracaatın yapılacağı alanlar diğer kanunlar ile getirilen kısıtlamalar gözönüne alınarak Bakanlıkça ruhsat müracaatına kapatılabilir. Kısıtlama gerekçesi ortadan kalkan alanlar aramalara açılır.” denilmekte. Bu hüküm, Anayasamıza aykırıdır. Anayasa Mahkemesi, kanunun 7 nci maddesini iptal ettiği 1 inci ve 8 inci fıkralarda da aynı gerekçeler söz konusudur. Böyle kritik bir kararın 5 kişiden oluşan kurula verilmesinin gerekçesi tam olarak ortaya konulmamıştır. Özel çevre koruma bölgeleri, millî parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, aktüel durumuna veya orman sedir ve ardıç ormanları, Kıyı Kanununa göre korunması gerekli alanlar, 1 inci derece askeri yasak bölgeler, imar planı onaylanmış alanlar, 1 inci derece sit vb alanlarda madencilik faaliyetlerinin nasıl yapılacağı hangi koşullarda kısıtlanacağı, ilgili kanun ve yönetmeliklerle zaten belirlenmiştir. Kurulun bu kararlarını hangi parametrelerden yararlanarak alacağı açıklanmamıştır. Eğer ilgili uzman kuruluşlardan yardım alacaksa bu kuruluşların ilgili kanunlarda da bu konuda yetki ve hükümler zaten mevcuttur.

Söz konusu yetkiye niçin ihtiyaç duyulmuştur? Böyle durumda olan hangi bölgeler mevcuttur? Bu yetkiyle ne amaçlanmaktadır?

Tamamen teknik ve bilimsel olan bu konuda, siyasi bir yetki mi istenmektedir? Kurulun bu kararları hangi parametrelerden yararlanarak alacağı niçin açıklanmamıştır? Acaba kimi mahkeme kararları bertaraf mı edilmek istenmektedir?

Mevcut rezerv alanlarının, ucu açık gerekçelerle kısıtlanıp, sonra serbest hale getirilerek el değiştirilmesinin yolu mu açılmak istenmektedir?

Tasarının 2 nci maddesinin 5 inci fıkrasında; “Orman sayılan alanlarda yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat sürecine bağlı olarak yapılan geçici tesislere orman idaresince izin verilir” denilerek, idareye çok geniş yetkiler tanınmaktadır. Maddenin uygulamada farklılık ve idareler tarafından keyfi uygulamalara yol açmayacak şekilde ayrıntılı bir biçimde; hangi koşullar ve ne kadar sürede izin işlemlerinin tamamlanacağı da belirtilerek; düzenlenmelidir.

Tasarının 2 nci maddesinin 6 ncı fıkrasında; “Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında maden arama ve işletme faaliyetlerine çevresel etki değerlendirme raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilir. Alınan izinler ruhsat hukuku sonuna kadar devam eder” şeklinde düzenlenmiştir. Anayasamızın “Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması” başlıklı 63 üncü maddesi; “Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır. Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir” biçiminde düzenlenmiştir. İlgili fıkranın kanunlaşması halinde Anayasamızın 63 üncü maddesi gündeme getirilerek iptal konusu olabilecektir.

Yukarıda izah edilen nedenlerle Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının belirtilen maddelerine muhalefet ediyoruz.

Tansel Barış

Kırklareli

Hikmet Erenkaya

Kocaeli

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Esas No.: 1/821, 2/572, 2/670

26/5/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulu tarafından 3/3/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 11/3/2010 tarihinde tali komisyon olarak Anayasa, İçişleri, Çevre, Plan ve Bütçe ile Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonlarına, esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/821 esas numaralı “Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”; Komisyonumuzun 25/3/2010 tarihinde Hükümeti temsilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner YILDIZ ile beraberinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve ilgili sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı, 23 üncü Dönem 4 üncü Yasama Yılıının 4 üncü Birleşiminde, esas komisyon olarak Komisyonumuza 25/1/2010 tarihinde havale edilmiş bulunan, 2/572 esas numaralı Mersin Milletvekili Ali Rıza ÖZTÜRK’ün; “Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi gereğince birbirleri ile ilgili görülerek birleştirilmek ve görüşmeler sırasında Tasarı metni esas alınmak suretiyle incelenip görüşülmüştür.

Madencilik sektörü, sanayinin temel hammadde ve enerji ihtiyacını karşılayan, ekonomik kalkınmayı başlatan öncü sektörümüzdür. Madencilik sektörü, sanayinin ve ekonominin diğer sektörlerinin ihtiyaç duyduğu temel girdileri sağlar ve bunun paralelinde yeni istihdam imkanları oluşturmasının yanı sıra; istihdamı yoğun bir sektör olması, hizmet ve ana ve yan sanayi sektörlerini teşvik etmesi, bölgesel ve yerel kalkınmayı ön plana çıkararak hem işsizliği önlemesi hem de göçü azaltması ve yeraltından çıkarıldığı anda yüzde yüz katma değer yaratması gibi özellikleri nedeniyle ülke kalkınmasında büyük rol oynamaktadır. Bu sebeple bu sektörde yaşanan olumsuzluklar ekonominin diğer bütün kesimlerini doğrudan veya dolaylı olarak etkilemektedir. Madencilik sektörünü diğer sektörlerden ayıran en önemli özellik yer seçme şansının olmaması, madenlerin oluştuğu yerde üretilmesinin zorunlu olmasıdır. Bu özellik madenleri diğer sektörlerden ayıran temel özelliktir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 26/5/2004 tarihindeki 93 üncü Birleşiminde, 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununda önemli değişiklikler içeren 5177 sayılı Kanun kabul edilerek 5/6/2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. 3213 sayılı Kanunda değişiklik öngören 5177 sayılı Kanunun 3, 5, 10, 20, 23, 28 ve geçici birinci maddesinde yer alan hükümlerin Anayasanın 2, 6, 7, 8, 11, 17, 38, 43, 45, 56, 63, 90, 123, 128, 168 ve 169 uncu maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle iptali ve yürürlüklerinin durdurulması istemiyle Anayasa Mahkemesine iptal davası açılmıştır.

Anayasa Mahkemesinin 15/1/2009 tarihli ve E. 2004/70, K. 2009/7 sayılı Kararıyla 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkraları ile 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası, ilgili hükümlerin kanunla düzenlenmesi gerektiği gerekçesiyle iptal edilmiş, 7 nci maddenin birinci ve 10 uncu maddenin altıncı fıkraları için de iptal hükmünün gerekçeli kararın yayınlanmasından itibaren bir yıl sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiş olup, gerekçeli karar 11/6/2009 tarihli ve 27255 sayılı

Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Ayrıca, 7 nci maddenin birinci ve 10 uncu maddenin sekizinci fıkrasının iptallerinin gerekçeli kararın yayımlanmasından itibaren bir yıl sonra yürürlüğe girecek olmasına rağmen, Danıştay Sekizinci Dairesince verilen kararlarda 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasına dayanılarak yürürlüğe giren Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin yasal dayanağı kalmadığı gerekçesiyle ilgili maddelerinin yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmiştir.

Yaşanan bu hukuksal sürecin sonucunda madencilik faaliyetlerinin sürdürülmesi için alınması gereken izinler ile ilgili usul ve esasların belirlendiği Kanunun iptal edilmesi ve ilgili Yönetmelik hükümlerinin yürütmesinin durdurulması nedeniyle, bazı alanlarda madencilik faaliyetlerinin hangi esaslara göre yürütüleceği ve bu esaslara ilgili olarak bakanlıklar ve diğer kamu kurumlarının vereceği izinlere dair usul ve esasların neler olduğu konusunda belirsizlik ve yasal boşluk ortaya çıkmıştır. Maden Kanununun iptal edilen maddeleri ile uygulamada acilen çözüm üretilmesi gereken bazı maddelerinde değişiklik yapılarak mevcut yasal boşluğun giderilmesi ve madencilik faaliyetlerinin etkin bir şekilde devamının sağlanması amacıyla düzenleme yapılması gereği hasıl olmuştur.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- Anayasa Mahkemesinin kararları ışığında madencilik faaliyetleri ile ilgili alınması zorunlu izinlerin düzenlenmesinin,

- Madencilik faaliyetleri ile çevresel konularda üniversitelerde uzman olduğu bilinen kişilerden oluşan bir heyetin bilimsel ve teknik olarak yaptığı değerlendirmeler sonucunda çevresel etkileri alınacak önlemlerle giderilebilecek durumdaki madencilik faaliyetlerine izin verilmesinin,

- Madencilik faaliyetlerinin kısıtlanmasının önüne geçilmesi amacıyla getirilebilecek kısıtlamaların ancak kanunla yapılması gerektiği, ancak madenciliğin bazı kriterler gözönünde bulundurularak özellik arz eden yerlerde yapılmasına Başbakanlık Müsteşarı başkanlığında oluşturulan Kurul tarafından kısıtlamalar getirilebilmesinin,

- Madencilik yapılacak alanlarda hassas yörelerden hangisinin bulunduğu biliniyor ve bu alanların Maden İşleri Genel Müdürlüğü bilgisayar sistemine işlenmesinin sağlanmasının,

- Tasarıda yer alan hassas yörelerde daha önceden alınmış maden ruhsatlarının kazanılmış hakları ise ruhsat hukuku devam ettiği sürece korunması kaydıyla bu alanlarda ruhsat izni alması için ruhsat sahibine bir yıl süre verilmesinin, bu sürede ilgili izni getiren ruhsat sahibi adına arama ruhsatı düzenlenmesinin,

- Orman ve ağaçlandırma alanlarında yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan altyapı tesisleri ile tesislere orman idaresince izin verilmesinin,

- Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında ÇED raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilmesinin ve madencilik faaliyetinin yapılacağı alanlar için kazanılmış hakların korunması kaydıyla diğer mevzuatlara göre alınması zorunlu izinlerin alınmasının,

- İçme ve kullanma suyu havzalarında orta mesafeli koruma alanı olan rezervuarın maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte patlayıcı madde kullanılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla bilimsel ve teknik olarak çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilmesinin,

- İşyeri açma ve çalışma ruhsatı kapsamındaki tesisler için alınması zorunlu olan işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının il özel idarelerince verilmesi ve bu ruhsatlardan alınacak harç gelirlerinin de ilgili il özel idaresine verilmesinin,

- Madencilik faaliyetleri ile kamu yararı niteliği taşıyan yatırımların birbirini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması halinde ruhsat sahipleri ve yatırım sahiplerinin durumu belirlenerek hangi durumlarda Genel Müdürlüğün, hangi durumlarda Kurulun karar vereceğinin ve ayrıca Kurulun yapısı ve çalışma usullerinin,

- Üretim yapılan sahalarda Kanunun 7 nci maddesi kapsamında uygulanan cezalar sonucunda ihlalin üç yıl içerisinde tekrarı halinde ruhsatın iptalinin,

- Gerçek dışı ve yanıltıcı beyanların belirlenmesinin,

- Madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi esnasında teknik nezaretçilere yüklenen denetim ve defter tutma sorumluluğunun artırılmasının, bu sorumluluk ruhsat sahibi ile belli bir oranda paylaştırılmasının,

- Üretim ve sevkiyatlarda eksik ve hatalı beyanların önüne geçilip Devletin gelir kaybının önlenmesinin, kamulaştırılan alanların amacı dışında kullanılmasının önüne geçilmesinin,

- Üretim yöntemlerinin Dünya standartlarına uygun hale getirilmesinin, arama ruhsat döneminde izinsiz üretim veya verilen üretim izninden fazla üretimin engellenmesi ve faaliyetleri iş sağlığı ve güvenliği, izinler, teknik nezaretçisiz üretim gibi sebeplerle durdurulmuş olan sahalarda kontrolsüz faaliyetlerin önüne geçilmesinin,

- Madenlerin üretimi ve sevkiyatı ile ilgili olarak hükümlerin daha anlaşılır olmasının, uygulanan bazı cezaların oranı da yeniden düzenlenerek tahsil edilebilir hale getirilmesinin,

- Arama ruhsat döneminde üretim izni alanı ile işletme ruhsatlı sahalarda üretim faaliyeti sonrası değişen alanın çevre ile uyumlu hale getirilmesinin,

- Ruhsat süresi biten veya iptal edilen işletme ruhsat sahiplerinin sahalarındaki ocaklarda gerekli emniyet tedbirlerinin almasının ve çevre ile uyumlu hale getirmesinin ve bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi halinde uygulanacak usul ve esasların,

- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünce arama ruhsatlı sahalarda buluculuk hakkı kazanılan IV üncü Grup (b) bendi madenler (özellikle kömür) sahalalarının ihtisaslaşmış Devlet kuruluşlarına Bakanlar Kurulu kararı ile arama masrafları karşılığında devredilebilmesinin,

- Herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlardan Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından talep edilecek olanlara arama ruhsatı verilmesinin,

- Mermer ruhsatlarının II nci Gruba, maden ruhsatlarının ise IV üncü ve diğer gruplara intibakının yapılmasının ve ruhsatlardaki kargaşanın ortadan kaldırılarak ruhsatların tamamının gruplara intibaklarının sağlanmasının,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonunda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

➤ Madencilik faaliyetlerinin sürdürülmesini teminen alınması gereken izinler ile ilgili usul ve esasların belirlendiği 5/6/2004 tarihli ve 5177 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanarak hazırlanan Yönetmelik hükümlerinin iptal edilmesi nedeniyle, bazı alanlarda madencilik faaliyetlerinin hangi

esaslara göre yürütüleceği ve bu esaslarla ilgili olarak bakanlıklar ve diğer kamu kurumlarının vereceği izinlere dair usul ve esasların neler olduğu konusunda belirsizlik ve yasal boşluk ortaya çıktı,

➤ Anayasa Mahkemesinin iptal kararında belirtilen gerekçelerle uyumlu olacak şekilde 3213 sayılı Maden Kanununun iptal edilen maddeleri ile uygulamada acilen çözüm üretilmesi gereken bazı maddelerinde değişiklik yapılarak mevcut yasal boşluğun, iptal kararının yürürlüğe gireceği 11 Haziran 2010 tarihinden önce giderilmesi gerektiği,

➤ Ocaktan nihai ürüne kadar mevcut sahada bir bütün olarak madencilik faaliyetinin yapılması gerektiğinden asfalt üretim, hazır beton, yapı eleman tesislerinin de Kanun kapsamına alınması gerektiği,

➤ Maden faaliyetlerinden elde edilen Devlet hakkının, Anayasada yer alan sosyal devlet ilkesi doğrultusunda yöre halkının ortak ihtiyaçlarında kullanılmak üzere kaymakamlıklar nezdinde bulunan köylere hizmet götürme birliklerine aktarılması gerektiği,

➤ Madencilik faaliyetinin gerçekleştirildiği alanlardaki izinler ve işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının alınması hususu ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarında oluşan tereddütler nedeniyle bu izinler verilmediğinden, madencilik sektörünün sıkıntılı bir noktaya geldiği,

➤ Maden faaliyetlerinin her aşamasının riskli olduğu, yatırımın geri dönüş sürecinin uzun olduğu,

➤ Madenin bulunduğu yerde işletilmesinin zorunlu olması sebebiyle çeşitli kanunlardaki belli alanlarda madencilik faaliyetini engelleyen hükümlerin kaldırılarak ÇED raporu olumlu olan durumlarda bu alanlarda madencilik faaliyetlerinin yapılmasına imkan sağlanması gerektiği, bu doğrultuda çevreye saygılı madencilik anlayışının aynı zamanda madencilığe saygılı çevrenin ilke olması gerektiği,

➤ Maden aramalarının uzun yıllar ihmal edildiği ve ülkemizdeki madenlerin yeterince aranmadığı,

➤ 5/6/2004 tarihinde yürürlüğe giren 5177 sayılı Kanunla 3213 sayılı Maden Kanununun bazı maddelerinde yapılan değişiklik hükümleri uyarınca verilen ruhsat sahalarında yapılacak madencilik faaliyetleri için alınması gereken izinlerle ilgili usul ve esasların Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği ile belirlendiği ancak, söz konusu Yönetmeliğin Danıştay tarafından yürürlüğünün durdurulduğu,

➤ Tasarıyla, çevreye uyum teminatı adı altında bir teminat getirildiği, madencilik faaliyetlerinin tamamlanmasını takiben bu alanlarda rehabilitasyon yapılması yükümlülüğü getirilerek çevreye karşı duyarlı hükümlere de yer verildiği, rehabilitasyon için gerekli çalışmanın ruhsat sahibince yapılmaması halinde islah çalışmalarının bu teminattan karşılanacağı,

➤ Ruhsat verilecek gerçek veya tüzel kişilerde mali, teknik ve proje yeterliliğinin aranması gerektiği,

➤ Tasarı ile il özel idarelerine bırakılan bazı yetkilerin yerleşme ilkesi doğrultusunda belediyelere bırakılması gerektiği,

➤ Maden arama faaliyetlerini düzenleyen ve teşvik maddelerinin yetersiz olduğu,

➤ Madencilik faaliyetinin riskli olması sebebiyle sektörün ciddi yatırımlar yapamadığı, bu sektördeki farklı gruplar için farklı düzenlemelerin öngörülmesi gerektiği,

➤ Madencilik faaliyetlerinden yöre halkının yeterince yararlanmadığı, bu sebeple ilçelerde alt yapı tesislerinin ve diğer hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak amacıyla köylere hizmet götürme birliklerine de kaynak ayrılması gerektiği,

➤ Rödovans sözleşmesinin tekrar Kanun kapsamına alınarak ruhsat sahibi ve rödovansçı arasında doğabilecek ihtilafların çözülmesinde ihtisas sahibi kurum olan Maden İşleri Genel Müdürlüğünün hakemliğinin devam etmesi gerektiği,

➤ Hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlarda bakan onayı ile Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne arama ruhsatı verilmesi ile bu alanların yıllarca atıl halde kalacağı ve ayrıca bu durumun Devlet müdahalesinin arttırılmasına yol açacağı,

➤ Aldıkları ruhsatları işletme dışında farklı amaçlarla alan çok sayıda kişi bulunduğu, bu kötüniyetli uygulamaların önüne geçilmesi gerektiği, uygulamada, ruhsatların atıl olarak dokuz yıla yakın elde bulundurulabildiği,

➤ Ormanlık alanlarda maden üretim alanlarının üretim sonrasında bu faaliyetler sebebiyle bozulan arazi yapısının düzeltilmesi, atık barajlarının kapatılması ve eski haline getirilmesi, topraklandırılması ve ağaçlandırılması konusunda taahhütlerin alındığı, üretim sonrası saha düzenlemesinin şirket karlılığının sıfırlandığı noktada şirketlerin karlarından saha düzenleme giderlerini indirim yapamadığı bu sebeple çevre düzenlemesi ile ilgili fon ayrılması gerektiği bu surette fon hesabına ayrılan hesabın vergi matrahından indirilmesinin sağlanmış olacağı,

➤ İşletme izin alanlarının dar belirlendiği bu sebeple işletme faaliyetlerinin verimli bir şekilde sürdürülemediği,

➤ Madencilik faaliyetleri ve bu faaliyetlere bağlı geçici tesis ve bunların müstemilatı geçici nitelikte bulunduğundan imar planı yapılmaması gerektiği,

➤ 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşılattırılması Hakkında Kanununun 20 nci maddesi hükmü ile geniş bir alanda maden rezervlerinin üretilmesinin engellendiği,

➤ 2 B arazilerin maden arama ve maden işletme ruhsatlı alanların içinde kalması halinde, ruhsat süresi kadar bir süre için Hazineden kiralama veya satım imkanı bulunmadığı bu alanların madencilere satılması veya kiralanması yolunun açılması gerektiği,

➤ Maden faaliyetlerinden elde edilen devlet hakkından yöre halkının yararlanmasını sağlayacak düzenlemeler yapılması gerektiği,

➤ Çalışma ve işyeri açma ruhsatlarının verilmesi işlemlerinin sağlıklı yürütülmesini teminen il özel idaresi tarafından yürütülmesinin daha uygun olacağı,

➤ Ülkemizde en fazla meydana gelen kaza türünün göçük, patlama ve nakliye kazaları olduğu, maden işletme yöntemleri, tahkimat, ocaklarda nakliye, delme patlatma havalandırma, iş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili derslerin sadece maden mühendisliği müfredatında yer aldığı bu sebeple teknik ve daimi nezaretçinin mutlaka maden mühendisi olması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirilere müteakip, Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Tasarının, 5/6/2004 tarihli ve 5177 sayılı Kanununun Anayasa Mahkemesince iptal edilen hükümleri neticesinde ortaya çıkacak hukuksal boşluğu gidermek ve Maden Kanununun uygulanması ile ortaya çıkan bazı sorunların giderilmesi amacıyla düzenlendiği,

- Bugün itibarıyla 33 bin civarında arama ruhsatının bulunduğu ve bu sayının her yıl daha da arttığı,

- Tasarının kabul edilmesiyle yerli kaynaklarımızın değerlendirilmesi suretiyle madencilik sektörünün önünün açılacağı ve sektörde faaliyette bulunacak gerçek yatırımcıların sektörde faaliyette bulunmasının sağlayacağı,

ifade edilmiştir.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmeleri müteakiben verilen önerge doğrultusunda, Tasarının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasına karar verilmiştir.

Rize Milletvekili Bayram Ali BAYRAMOĞLU Başkanlığında, Trabzon Milletvekili Mustafa CUMUR, Siirt Milletvekili Afif DEMİRKIRAN, Edirne Milletvekili Cemalettin USLU ve İzmir Milletvekili Mehmet Ali SUSAM'dan oluşan Alt Komisyon; 30, 31 Mart ve 6, 7, 8 Nisan 2010 tarihlerinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile çok sayıda ilgili sivil toplum örgütünün temsilcilerinin katılımlarını da sağlamak suretiyle yapmış olduğu kapsamlı çalışmalar sonucunda, Komisyonunda yapılan değerlendirmeleri de dikkate alarak çalışmalarını tamamlamıştır.

Alt komisyonda Tasarının görüşmelerinin tamamlanmasını takiben;

Tasarıya eklenen, diğer kanunlar da değişiklik içeren hükümler doğrultusunda, Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Yönetmeliğine uygun olarak Tasarının başlığı "Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" olarak değiştirilmesi ve

Tasarının;

➤ Çerçeve 1 maddesinden önce gelmek üzere,

▪ Maden Kanununun 2 nci maddesinin II. Grup madenler kapsamında blok alınabilen mermer, dekoratif taş vb. taşlar ile agrega ve mıcır şeklinde üretilen kayalar bir arada bulunduğundan söz konusu madenlerden agrega/mıcır ile ilgili olarak yeni bir yönetim anlayışı öngörülerek, blok olarak üretilen doğal taşlar ile kırılıp öğütülen doğal taşların ayrı bentler altında sınıflandırılmasının yapılması amacıyla, 3213 sayılı Kanununun 2 nci maddesinde yer alan II. Grup madenlerin iki alt bent halinde düzenlenmesi,

▪ Karadenizin oksijensiz derin deniz tabanında, organik maddece zengin Kokolit ve Sapropel ismi verilen çamurlar ve eriyik halde Hidrojen Sülfür (HS) bulunduğundan, bunların enerji kaynağı olarak Maden Kanununda ruhsatlandırılması yönünde özel sektörden gelen taleplerin karşılanması amacıyla, III. Grup madenler başlıklı bendin sonuna "Hidrojen sülfür (Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla) ibaresinin eklenmesi;

▪ Ülkemiz enerji açığının giderilmesi ve yeni enerji kaynaklarının ortaya çıkarılması yönündeki çalışmalara katkı sağlanması amacıyla bu enerji kaynağının bu Kanun kapsamında ruhsatlandırmasını temin etmek amacıyla Hidrojen Sülfürün de Metan, Karbondioksit gibi gazların ve eriyik halde bulunan çözeltilerin bulunduğu III. Gruba eklenmesi, ayrıca bu madenlerin bulunduğu derin deniz tabanlarında petrol ve doğalgaz oluşumlarının da bulunma ihtimali göz önünde tutularak, Petrol Kanununun hükümlerinin saklı kalması şartı ilave edilmesi,

▪ IV. Grup madenler başlıklı bendin (b) alt bendine "taş kömürü" ibaresinden sonra gelmek üzere "kömüre bağlı metan gazı" ibaresi eklenmesini, alt bendin sonunda yer alan "radyoaktif mineraller (Uranyum, Toryum, Radyum)" ibaresi çıkarılması, bendin sonuna "Kokolit ve Sapropel (Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla)" ibaresinin eklenmesi,

▪ Stratejik minareler olan, radyoaktif minerallerin aranması için ruhsat teminindeki güçlüklerin önlenmesi, MTA Genel Müdürlüğü'nün radyoaktif mineral yataklarının arama ve araştırmasının kolaylaştırılması suretiyle, ülkemizin radyoaktif mineral potansiyelini güçlendirmek amacıyla, V. Grup madenlerden sonra gelmek üzere VI. Grup madenler başlığı altında "Radyoaktif Mineraller (Uranyum, Toryum, Radyum) ve diğer radyoaktif maddeler" bendinin maddeye eklenmesini öngören hükmün yeni Çerçeve 1 inci madde olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin bu değişiklik doğrultusunda teselsül ettirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 1 inci maddesi, Maden Kanununda bulunmayan arama dönemi ile ilgili terimlere açıklık getirilmesi amacıyla; "ön inceleme raporu", "maden arama projesi", "ön arama faaliyet raporu", "genel arama faaliyet raporu", "detay arama faaliyet raporu" ve "kaynak" tanımlarının metne eklenmesi ve "Kurul"un yapısındaki değişikliğe paralel olarak "Kurul" tanımının yeniden yapılması; II. Grup (kalker) madenlerin çıkarılması koşulu ile asfalt üretim, hazır beton ve yapı elemanı tesislerinin entegre olacak şekilde Kanun kapsamına alınmasını teminen tesis tanımına "işleme tesisi kapsamında" ifadesinden sonra gelmek üzere "asfalt üretim, hazır beton, yapı elemanı tesisleri" ifadelerinin eklenmesi; madencilikte kullanılan önemli alt yapı unsurları olan bant konveyör, havai hat, kuyu tesislerinin de metne dahil edilmesi amacıyla tesis tanımına eklenmesi ve yapılan teselsül doğrultusunda Çerçeve 2 olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Çerçeve 2 nci maddesi,

▪ Birinci fıkrasının ilk cümlesi, bilimsel ve teknik değerlendirmelere göre çevresel etkiler ve alınacak önlemler, madencilikte dahil olmak üzere her sektör için ÇED Yönetmeliğinde düzenlenmiş olduğundan metinden çıkarılması; fıkarda yer alan "Kurul" ibaresi "Bakanlık" olarak değiştirilmesi ve kısıtlama gerekçesi ortadan kalkan alanların aramalara açılmasının ihale yoluyla olacağına ilişkin bir hükmün metne eklenmesi,

▪ İkinci fıkrasında yer alan "aktuel durumuna veya amenajman planına göre yüzde 41 ve üzeri oranında kapalı doğal olarak yetişmiş sedir ve ardıç ormanları" ifadesinin çıkarılması;

▪ Üçüncü fıkrasında yer alan "on beş gün" ibarelerinin "iki ay" olarak değiştirilmesi;

▪ Dördüncü fıkrasında yer alan "orman idaresince" ibaresi "31/8/ 1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre" ve "orman sayılan alanlarda" ibaresinin ise "Devlet orman içinde" olarak değiştirilmesi;

▪ Beşinci fıkrasında işletme ibaresinden sonra gelmek üzere "işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için gerekli geçici tesislere" ibaresi ve ruhsat temditlerinde ruhsat süresi içerisinde ruhsat alanında kamu kuruluşlarının oluşturulabilecek kısıtlamaları önlemek için son cümlesine "temditler dahil" ibaresi eklenmesi,

▪ Uygulamada sorun yaşanmaması için Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin 17 nci maddesinde yer alan ve yeraltı madencilik faaliyetlerinde alınacak izinlerle ilgili bir hükmün beşinci fıkradan sonra gelmek üzere yeni fıkra olarak madde metnine eklenmesi,

▪ Altıncı fıkrası madencilik faaliyetinin yapıldığı alanların, diğer kanunlara göre izne tabi alanlar olarak belirlenmesinden önce, Genel Müdürlüğün görüşü alınması halinde ileride doğabilecek sıkıntılar engellemek amacıyla "izne tabi alanlar" ibaresinin son cümleye dahil edilmesi,

▪ Orta mesafeli koruma alanlarında şartlı olarak madencilik faaliyetine izin verilmesi öngörülürken, patlayıcı madde kullanılmaması şartı ile bu alanlarda olabilecek metalik madenler ile

patlatma yapılmadan üretilmesi mümkün olmayan diğer madenlerin üretilmesini engellediğinden, patlayıcı madde kullanılmaması ifadesinin kaldırılması, sadece galeri usulü patlatma yapılmama hükmünün getirilmesi ile koruma havzasındaki su kaynaklarına zarar vermeyecek düzeydeki patlatmalara müsaade edilerek, madenlerin üretilmesinin sağlanması,

▪ 2000 metreden sonraki uzun mesafeli koruma alanlarında Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde şartları belirtilerek madencilik faaliyetine müsaade edilmesine karşın aynı Yönetmeliğin 2560 sayılı “İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun”un 20 nci maddesi hükmüne istinaden İstanbul, İzmir ve Bursa illerinde Büyükşehir belediyelerinin su havzalarının korunması ile ilgili çıkarmış olduğu yönetmeliklerle farklı uygulamalara sebep olması ve bazı belediyelerin uzun mesafeli korunma alanı dahil tüm koruma alanlarında madencilik faaliyetine izin vermemesi sebebiyle müktesep ruhsat hakkı olan faaliyetlerin dahi durdurulmasına yol açtığından yapılan değişiklikle en azından orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında kanun ile ortak bir uygulamaya gidilmesinin sağlanması amacıyla değiştirilmesi,

▪ Sekizinci fıkrası iş yeri açma ve çalışma ruhsatları için alınacak harcın il özel idaresi hesabına yatırılması hükmü içerdiğinden yerel yönetimlerin güçlendirilmesi için maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesislerin belediye mücavir alanı içinde kalması halinde ilgili belediyeye ve il özel idareleri tarafından tahsil edilen harcın yüzde ellisi ise köylere hizmet götürme birliklerine aktarılmasını öngören hükümlerin eklenmesi suretiyle değiştirilmesi ve onuncu fıkra ile anlam bütünlüğünün bulunması sebebiyle bu fıkranın sekizinci fıkradan sonra gelmek üzere fıkra sıralamasındaki yerinin değiştirilmesi,

▪ Dokuzuncu fıkrasında imarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetlerinin bitirilmesini müteakip her iki alanda da yol, su, haberleşme, enerji nakil hattı, bant konveyör, havai hat ve kuyu tesislerinin ilgili idarenin onayı ve talebi doğrultusunda bedelsiz olarak kalmasına izin verileceğine dair bir hükmün fıkra metnine eklenmesi,

▪ Kamu yararı niteliği taşıyan yatırımların birbirlerini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda, madencilik faaliyeti ve yatırımla ilgili kararı verecek olan kurulun başkan ve üyelerinin bakan seviyesinde olması, Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu bakanın başkanlığında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve yatırım onayı veren ilgili Bakanın katılımıyla gerçekleşmesi,

▪ Son fıkrasındaki “ve” ibaresi “veya” olarak değiştirilmesi suretiyle ve yapılan teselsül doğrultusunda Çerçeve 3 üncü madde olarak,

➤ Çerçeve 3 üncü maddesi,

▪ Birinci fıkrasında yer alan “Beş” ibaresi “Üç” şeklinde değiştirilmesi,

▪ Maddeye Kanunun ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere mühendislerin Genel Müdürlüğe verecekleri her türlü proje ve raporlarına o yıla ilgili oda tarafından onaylanmış o yıla ait oda sicil belge suretini ekleyeceklerine dair bir fıkranın eklenmesi,

▪ Üçüncü fıkrasının a) bendinde yer alan “ üretilip sevk edilmesi” ibaresi “üretilmesi ve/veya sevk edilmesi” olarak değiştirilmesi ve maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle ve yapılan teselsül doğrultusunda Çerçeve 4 üncü madde olarak,

➤ Çerçeve 4 üncü maddesi,

▪ Kanunun değişiklik taslağının dördüncü maddesi ile değişiklik yapılan 12 nci maddesinin birinci fıkrasında sevk fişi olmaksızın maden sevk edildiğinin, mülki idare amirlikleri veya il özel

idareleri tarafından tespit edilmesi halinde sadece idari para cezasının verilmesinin caydırıcılık açısından yeterli olmaması, sevkıyatın gerçekleştirildiği nakil aracına el konulması ve idari para cezası artırılarak bu kapsamda işlenecek cezai fillerin oluşmasının engellemesi amacıyla değiştirilmesi,

▪ İkinci fıkrası, ruhsatı olmadan, başkasına ait ruhsat alanında üretim yapılması ile ruhsat alanı içinde ruhsat grubu dışında üretim yapılması fiilleri için ceza adaleti açısından ayrı hükümlerin düzenlenmesi,

▪ Üçüncü fıkrasının ilk cümlesine “hammadenin kamuya ait projelerde kullanılmasına dair bir ibarenin eklenmesi suretiyle ve teselsül sebebiyle Çerçeve 5 inci madde olarak,

➤ Çerçeve 5 inci maddesi

▪ Birinci fıkrasındaki ruhsat teminatlarının artırılarak gerçek maden arama ve işletme niyetinde olan kişilerin sektörde kalmasının temin edilmesi ve fıkranın sonuna faaliyet sonrası sahanın eski durumuna getirilmesi halinde çevre ile uyum teminatının geri verileceğine dair bir cümlenin eklenmesi suretiyle,

▪ Üçüncü fıkrasındaki “ruhsat harçları” ibaresi, bütçe tahsis ilkelerine aykırılık teşkil edeceğinden çıkarılması ve yapılan teselsül doğrultusunda Çerçeve 6 ncı madde olarak Tasarı metnine eklenmesi suretiyle,

➤ Devlet hakkının ocaktan çıkarılan madenin ocak başındaki fiyatından alınacağı ve ocak başı fiyatının belirlenmesi usulü ile maden gruplarından alınacak Devlet hakkı oranlarının belirlenmesi amacıyla 3213 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci ve beşinci fıkralarını yeniden düzenleyen ve beşinci fıkrasının Kanun metninden çıkarılmasını öngören bir hükmün yeni Çerçeve 7 nci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

➤ Ülkemizde, madencilik sektörüne kaynak sağlamanın temel ögesi, uluslararası standartlara, bilimsel ve teknik kriterlere uygun olarak; maden aramacılığının kurallarını belirlemek ve buna bağlı olarak da “Rezerv Güvenilirliği”ni sağlamaktan geçmesi; maden arama ruhsatlarının Anayasanın 168. maddesine göre özel ve tüzel kişilere verilebilmesine rağmen, mevcut Maden Kanununda bu kişi veya şirketler için herhangi teknik veya mali yeterlilik kriteri aranmadığı, sahaların gerçekten arama faaliyetinde bulunacak kişilere verilebilmesi için Maden Kanununun ilk müracaat ile ilgili 16 ncı maddesinin birinci, beşinci ve yedinci fıkralarının yeniden düzenlenmesi ve ikinci fıkrasının son cümlesinden önce gelmek üzere üçüncü şahıslara mülk sahibinin izni ile ruhsat verilmesini sağlayan bir hükmün eklenmesini öngören düzenlemelerin Çerçeve 8 inci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

➤ Arama ruhsatının verilmesine müteakip arama evreleri ve bir üst arama evresine geçiş kriterleri belirlenerek işletme öncesi maden rezervlerinin güvenilir bir şekilde ortaya çıkarılmasını sağlamak amacıyla 3213 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarının değiştirilmesi ve mevcut ikinci fıkradan sonra gelmek üzere iki yeni fıkranın Kanuna eklenmesini öngören bir hükmün Tasarı metnine Çerçeve 9 uncu madde olarak eklenmesi suretiyle,

➤ 6 ncı maddesi,

▪ 3213 sayılı Kanunun birinci fıkrasındaki “rezerv bilgilerini de içeren” ibaresinden sonra gelmek üzere “17 nci maddeye göre hazırlanmış arama faaliyet raporları ile” ibaresinin eklenmesini sağlayan hükmün madde metnine eklenmesi,

▪ Birinci fıkrasının dördüncü cümlesindeki “çevre ile uyum teminatı” ibaresinin fıkra metninden çıkarılması,

▪ Kanunun mevcut dördüncü fıkrası, geçici tesis alanına da işletme izni verilmesini teminen bu fıkranın yeniden düzenlenmesini öngören yeni bir fıkranın metne eklenmesi,

▪ Uzun süre ile projelendirilecek sanayi kuruluşlarının bu süre içerisindeki rezerv güvenliğinin sağlanması ve yatırımlarının önünün açılması amacıyla maddenin mevcut on ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere yeni bir fıkranın eklenmesini öngören hükmün ilave edilmesi ve yapılan teselsül sebebiyle Çerçeve 10 uncu madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

➤ Üretim yapan işletmelerin de işletmenin büyüklüğü baz alınarak teknik ve daimi nezaretçinin yanında teknik bir elemanın (maden, jeoloji, jeofizik mühendisleri) da zorunlu olarak görevlendirilmesi şartı getirilerek, maden işletmelerinin bilimsel ve teknik yönden ve ayrıca iş sağlığı ve güvenliği açısından daha nitelikli bir hale getirilmesi amacıyla; 3213 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarını yeniden düzenleyen hükümlerin Çerçeve 11 inci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

➤ Tasarının 7 nci maddesi, ruhsatın hükümden düşmesi halinde alınacak güvenlik ve çevresel tedbirlerin çevre ile uyum planı ile sınırlı olması ve bu plan dışında başkaca yapılacak proje ve uygulamalara ilişkin masraflardan ruhsat sahibinin sorumlu olamayacağına ilişkin bir hükmün fıkraya eklenmesi ve Tasarı metnine eklenen maddeler sebebiyle yapılan teselsül sebebiyle Çerçeve 12 nci madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Tasarının 8 inci maddesinin,

▪ Birinci fıkrası, 3213 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde yapılan maden gruplarındaki değişikliğe paralel olarak “IV. Grup (b) bendi” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile VI. Grup” ibaresi eklenmesi, fıkranın son cümlesindeki “bu fıkranın” ibaresi “bu Kanunun” olarak değiştirilmesi ve cümle geçici nitelikte hüküm içerdiğinden fıkra metninden çıkarılarak ayrı bir geçici madde olarak düzenlenmesi,

▪ İkinci ve üçüncü fıkraları birleştirilmek ve MTA’ya arama faaliyeti yaptırılması amacıyla ruhsata kapatılan alanlar ile havza ve kuşak madenciliğini geliştirmek ve jeolojik yapıyı aydınlatmak amacıyla hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlarda Bakanlığın uygun görüşü ile arama faaliyeti yaptırılması amacıyla MTA’ya ruhsat verilmesi ile maden varlığının belirlenmesi halinde bu madenlerin işletilmesi için gerekli usulü hükümlerle fıkranın yeniden düzenlenmesi ve Tasarı metnine eklenen maddeler sebebiyle yapılan teselsül sebebiyle Çerçeve 13 üncü madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ Tasarının 9 uncu Maddesi,

▪ Geçici nitelikte hüküm içerdiğinden, Tasarının 8 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesi yeni geçici madde olarak bu maddede Kanuna eklenen Geçici 13 üncü madde olarak düzenlenmesi ve diğer geçici maddelerin bu değişiklik doğrultusunda teselsül ettirilmesi,

▪ Tasarıyla kanuna eklenmesi öngörülen Geçici Madde 13’ün teselsül ettirilmesi sebebiyle Geçici 14 üncü madde olarak aynen,

▪ Yapılan teselsül sebebiyle Geçici madde 14’ün, Geçici 15 inci madde olarak değiştirilmesi ve 3213 sayılı Kanunun ikinci maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak “I (b), III., IV., ve V.” ibaresinden sonra gelmek üzere “VI.” ibaresinin eklenmesi ve redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

▪ Kanunun yürürlük tarihinden önce yapılacak müracaatlarda hak sağlayanlardan bir ay içinde harç ve teminatını yatıranlar içinde ön inceleme raporu, maden arama projesi ve mali yeterlilik raporunu, yönetmelik yayımlandıktan sonraki iki ay içinde verilmesi zorunluluğu getirilmesi öngörülerek hak kazanan müracaatların intibakının yapılmasını teminen yeni geçici maddenin Geçici Madde 16 olarak Tasarı metnine eklenmesi,

▪ II. Grup madenlerin (a) ve (b) olarak düzenlenmesi sebebiyle II. Grup arama ruhsat sahiplerinden II (a) Grubu madenler için işletme ruhsatı almak isteyenlere, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Kanununun 24 üncü maddesine göre işletme ruhsat talebinde bulunma zorunluluğu getirilmesini öngören geçici bir hükmün Geçici madde 17 olarak Tasarı metnine eklenmesi,

▪ Kanunun uygulanmasını gösteren yönetmeliklerin Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içerisinde çıkarılması ve bu süre içerisinde yasal boşluk oluşmaması amacıyla bu yönetmelik çıkarılana kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine devam edileceğine ilişkin geçici bir hükmün Geçici Madde 18 olarak maddeye eklenmesi ve yapılan teselsül sebebiyle Çerçeve 14 üncü madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

➤ 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanununun 20 nci maddesi uyarınca; zeytinlik sahalalarında ve bu sahalara 3 km mesafede zeytinyağı fabrikaları hariç, zeytinlerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesislerin yapılması yasaklanmıştır. Bilindiği gibi, Katı Atık Kontrol, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrol ve Su Kirliliği Kontrol yönetmelikleri dikkate alınarak hazırlanan ÇED raporu her türlü tesisin açılıp işletilmesinde aranmaktadır. ÇED raporunda partikül madde salınımlarının izin verilen değerler dahilinde kalması ve ÇED raporunun olumlu olması halinde vegetatif ve generatif gelişmeyi geriletmeyeceği, Kanunda yer alan tesislerin yapım ve işletilmesinde uygun arıtma, baca filitasyonu ve kapalı devre çalışma sistematiplerinin tekniğine uygun olarak yerine getirilmesi halinde, bu alanlara zarar veren bir durum ortaya çıkmayacağı ve 3 km şeridin kaldırılmasının uygun olacağı düşünüldüğünden, 3575 sayılı Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasını; zeytinliklerin üreme ve gelişmesine mani olmayacağı ÇED raporunda belirlenen alanlarda da zeytinyağı fabrikaları, zeytine dayalı tarımsal sanayi işletmeleri, madencilik arama ve işletme faaliyetleri ile geçici tesisler ve yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisleri ile termal tesisler ve seracılık faaliyetlerinin yapılmasına imkan sağlayan hükmün yeni Çerçeve 15 inci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

➤ 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununda bu alanlarda madencilik faaliyetlerinin yapılması ile ilgili açık hüküm bulunmaması sebebiyle yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalalarında madencilik yapılmasına izin verilmediğinden, ÇED raporunda uygun bulunması halinde bu alanlarda da maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için gerekli geçici tesislere izin verilmesini sağlayan Kara Avcılığı Kanununda değişiklik öngören bir hükmün Çerçeve 16 ncı madde olarak Tasarı metne eklenmesi suretiyle,

➤ Orman sayılan alanlarda maden arama ve işletme faaliyetleri ile ilgili hususları içeren madencilik faaliyetleri sonrası bozulan orman sayılan alanların rehabilite edilerek orman olarak geri kazanımına ilişkin hükümler içeren Orman Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında değişiklik öngören ve üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere bir hükmün eklenmesini öngören düzenlemenin Çerçeve 17 nci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

➤ Yürürlük maddesini düzenleyen 10 uncu maddesi, yapılan teselsül sebebiyle 18 inci madde olarak ve yürütme maddesini düzenleyen 11 inci maddesi, yapılan teselsül sebebiyle 19 uncu madde olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Komisyonumuzun, 15/4/2010 tarihindeki 5 inci ve 24/5/2010 tarihindeki 6 ncı Birleşiminde Hükümeti temsilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Taner YILDIZ ile beraberinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Çevre ve Orman Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve ilgili sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür. 24/5/2010 tarihindeki 6 ncı Birleşiminde Başkanlıkça Komisyonumuza 16/4/2010 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe, Çevre, Tarım Orman ve Köyişleri komisyonları ile esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen Siirt Milletvekili Afif DEMİRKIRAN ve Trabzon Milletvekili Mustafa CUMUR’un “Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, görüşmelerin daha etkin ve verimli geçmesini teminen, İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi uyarınca 1/821 esas numaralı Tasarı ve 2/572 esas numaralı Teklifle birleştirilmiş ve tüm üzerinde görüşmelerin tamamlanmasından sonra Tasarının maddelerine geçilmesine karar verilmiştir.

Tasarının başlığı kanun yapım tekniğine uygun olarak “Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” olarak değiştirilmiştir.

2/670 esas numaralı Teklifin Çerçeve 1 inci maddesi; kanun yapım tekniğine uygun olarak redaksiyona tabi tutulmak suretiyle Çerçeve 1 inci madde olarak,

Tasarının Çerçeve 1 inci maddesi; 3213 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan İhtislaşmış Devlet Kuruluşu, tanımında yer alan, Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü özelleştirildiğinden, “Karayolları ve Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri genel müdürlükleri” ibaresinin “Karayolları Genel Müdürlüğü ve Elektrik Üretim A.Ş.” olarak değiştirilmesi; “altyapı tesisi” tanımına “bant konveyör, havai hat, kuyu tesisleri” ibarelerinin ilave edilmesi; Kurulun yapısının değiştirilmesine paralel olarak Kurul tanımının değiştirilmesi ve mevcut Kanunda yer almayan, arama dönemi ile ilgili terimlerin tanımlarının madde metnine eklenmesi suretiyle Çerçeve 2 nci madde olarak,

Tasarının Çerçeve 2 nci maddesi; Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen 7 nci maddesinin 8 inci fıkrası ile ilgili olarak kamu yararı niteliği taşıyan yatırımların birbirlerini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda, madencilik faaliyeti ve yatırımla ilgili kararı verecek olan Kurulun başkan ve üyelerinin bakan seviyesinde olması; il özel idaresi hesabına yatırılması öngörülen iş yeri açma ve çalışma ruhsatları için alınacak harcın, sektörün talebi doğrultusunda, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi amacıyla ilgili ilçe veya ilçelerin köylere hizmet götürme birlikleri hesabına aktarılması; yol, su, haberleşme, enerji nakil hattı, bant konveyör, havai hat ve kuyu tesislerinin ilgili idarenin onayı ve talebi doğrultusunda bedelsiz olarak kalmasına izin verilmesini öngören bir hükmün maddeye eklenerek maddenin değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 3 üncü madde olarak,

Asfalt üretim, hazır beton ve yapı elemanları üretim tesisleri, imalat sanayi ile ilgili genel teşviklerden yararlandığından ayrıca Maden Kanununda yer alan teşviklerden yararlanmasının haksız uygulamalara yol açmasını önlemek amacıyla Maden Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında değişiklik öngören bir hükmün Çerçeve 4 üncü madde olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin bu değişiklik doğrultusunda teselsül ettirilmesi suretiyle,

Tasarının Çerçeve 3 üncü maddesi Genel Müdürlüğe verilecek olan belgelerde sicil belge sureti eklenmesini öngören bir hükmün madde metnine eklenerek değiştirilmesi ve maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle Çerçeve 5 inci madde olarak,

Tasarının Çerçeve 4 üncü maddesi ruhsatlı alanda yapılan sevkiyat ile ruhsatsız alanda yapılan sevkiyata aynı cezai müeyyidenin uygulanmasının, hakkaniyete aykırı olması sebebiyle değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 6 ncı madde olarak,

Tasarının Çerçeve 5 inci maddesi ruhsat teminatlarının artırılarak maden sahalarında gerçek maden arama ve işletme saikiyle hareket edenlerin sektöre kazandırılması amacıyla ruhsat teminatlarının artırılarak değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 7 nci madde olarak,

2/670 esas numaralı Teklifin Çerçeve 2 nci maddesi; Devlet hakkı oranları yeniden düzenlenmesi ve ayrıca tesis başı satış fiyatının %20'sinin tesis yatırım ve işletmecilik kârı karşılığı düşme uygulamasının kaldırılarak zenginleşmiş ürün değeri yüksek olan madenlerin ülkemiz gelirlerine katkı sağlaması, ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına aktarılmasının sağlanması ve madenlerden Devlet hakkının kanunlara uygun ve doğru şekilde tespit ve beyan edilmesini temin edebilmek için, ruhsat sahiplerinin iş, işlem ve hesaplamalarının Yeminli mali müşavir tasdik raporuna bağlanması amacıyla değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 8 inci madde olarak,

2/670 esas numaralı Teklifin Çerçeve 3 üncü maddesi; ikinci fıkrasının sonuna Kanuna eklenen VI. Grup madenlerin de eklenerek değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 9 uncu madde olarak,

2/670 esas numaralı Teklifin Çerçeve 4 üncü maddesi; arama döneminde gerçekleştirilen maden arama faaliyetlerinde jeofizik ve jeoloji mühendislerinin çalışması ön planda olduğundan üçüncü fıkrasının bu yönde değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 10 uncu madde olarak,

Tasarının Çerçeve 6 ncı maddesi; redaksiyona tabi tutulması suretiyle Çerçeve 11 inci madde olarak,

2/670 esas numaralı Teklifin Çerçeve 5 inci maddesi; ruhsatlı alanlarda yapılan tesisleri kapsayacak şekilde işletme izni düzenlenmesi sağlanarak tesis güvencesi getirilmesi suretiyle Çerçeve 12 nci madde olarak,

Tasarının Çerçeve 7 nci maddesi; redaksiyona tabi tutulması suretiyle Çerçeve 13 üncü madde olarak,

Tasarının Çerçeve 8 inci maddesi; sahaların terk edilmesi halinde, çevreye uyumlu hale getirilmesi yöntemi ile idarenin ve ruhsat sahibinin sorumlulukları belirlenmesi amacıyla değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 14 üncü madde olarak,

Rödövensçinin sorumluluğunu içeren Maden Kanuna Ek Madde olarak eklenmesini öngören bir hükmün yeni Çerçeve madde 15 olarak metne eklenmesi ve diğer maddelerin bu değişiklik doğrultusunda teselsül ettirilmesi suretiyle,

Tasarının Çerçeve 9 uncu ve Çerçeve 2/670 sayılı Teklifin 6 ncı maddesindeki geçici maddelerin tek maddede birleştirilmesi ve Maden Kanununun diğer maddelerinde yapılan değişikliklere paralel olarak değiştirilmesi ve madde numaralarının sıralamaya uygun olarak teselsül ettirilmesi suretiyle Çerçeve 16 ncı madde olarak,

2/670 esas numaralı Teklifin Çerçeve 9 uncu maddesi zeytinlik alanlarda madencilik faaliyeti yapılmasına ilişkin usulü düzenleyerek bu alanlardaki doğal kaynakların da ekonomiye kazandırılması amacıyla değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 17 nci madde olarak,

2/670 esas numaralı Teklifin Çerçeve 7 nci maddesi; işletilmesi devam eden ruhsatların temdit ve diğer izin taleplerinde izin mercileri ile olası sorunların yaşanmaması için ormanlık alanlarda ilgili maddeye temditler dahil ruhsat hukuku süresince müktesep haklar korunmak kaydı ile ifadesinin eklenmesi suretiyle Çerçeve 18 inci madde olarak,

2/670 esas numaralı Teklifin Çerçeve 8 inci maddesi; aynen Çerçeve 19 uncu madde olarak,

2/670 esas numaralı Teklifin Çerçeve 10 uncu maddesi; kanun yapım tekniğine uygun olarak değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 20 nci madde olarak,

Kanun Tasarısının kanunlaşması halinde Bakanlığın iş yükü artacağından, Kanun Tasarısı ile getirilecek olan yeni uygulamaların aksamadan yürütülmesi amacıyla kurulacak yeni şubelerde gerekli kadroların en kısa sürede görevlendirilebilmesi için, 19/02/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna geçici madde eklenmesini öngören bir hükmün, yeni Çerçeve madde 21 olarak eklenmesi suretiyle ve diğer maddelerin bu değişiklik doğrultusunda teselsül ettirilmesi suretiyle,

Tasarının yürürlüğe ilişkin 10 uncu maddesi; 22 nci maddesi olarak ve Tasarının yürütmeye ilişkin 11 inci maddesi 23 üncü madde olarak aynen,

kabul edilmiştir.

İçtüzüğün 45 inci maddesi hükmü uyarınca bu konu ile ilgili özel sözcü olarak Trabzon Milletvekili Mustafa CUMUR seçilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Hasan Ali Çelik</i>	<i>Mahmut Mücahit Fındıklı</i>	<i>Mustafa Cumur</i>
Sakarya	Malatya	Trabzon
		(Bu Raporun Özel Sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>İbrahim Halil Mazıcıoğlu</i>	<i>Yılmaz Tankut</i>	<i>Hüsnü Çöllü</i>
Gaziantep	Adana	Antalya
	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Kutbettin Arzu</i>	<i>Metin Kaşıkoğlu</i>	<i>Cemaleddin Uslu</i>
Diyarbakır	Düzce	Edirne
		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Susam</i>	<i>Alim Işık</i>	<i>Mahmut Dede</i>
İzmir	Kütahya	Nevşehir
(Muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Bayram Ali Bayramoğlu</i>	<i>Afif Demirkıran</i>	<i>Kayhan Türkmenoğlu</i>
Rize	Siirt	Van
Üye		Üye
<i>Abdulkadir Akgül</i>		<i>Fazlı Erdoğan</i>
Yozgat		Zonguldak

KARŞI OY YAZISI

Son aylarda meydana gelen maden kazaları, dikkatleri zor koşullarda yapılan madencilik faaliyetlerine çekmiştir. Gerekli iş güvenliği koşulları sağlanarak ve çevreyle barışık biçimde yapılmak koşuluyla madenlerimizin çıkartılarak ekonomiye kazandırılması gerekmektedir. Bu konudaki görüşümüz, çevreye saygılı madencilik ve madene saygılı çevrecilik anlayışını egemen kılmaktır.

Son derece dinamik olan madencilik sektöründe KOBİ düzeyinde çok sayıda işletmemiz, ülkemizin doğal kaynaklarını çıkartarak hem ihracat yapmakta hem de sanayimize hammadde temin etmektedir. Diğer ihracat kalemlerimiz ithalata dayalıyken, tamamı yerli kaynak olan ve tamamına yakını katma değer olan madenlerimizin ve madencilik sektörümüzün desteklenmesi gerekmektedir.

Ülkemizin rezerv bolluğu bizi uluslar arası pazarda etkin bir hale getirebilecek güçtedir. Sanayimizin dünyada daha rekabetçi olması için bir avantaj olan madenlerimiz ne yazık ki katma değeri yüksek olan ürünler olarak değil, hammadde ve yarı mamul olarak satılmaktadır.

Madencilik faaliyetine temel bakış açımız işlenerek mamul haline getirilmiş, katma değeri yüksek ürünler ihraç edilmesini sağlamak, sektörü bu yönde teşvik etmektir. Bu sayede bugün 3 milyar dolar civarında olan maden ihracatımız, aynı ölçüde cevher çıkartılsa bile katlanarak artacaktır.

Ancak komisyon çalışmalarında hükümetin bakış açısını böyle olmadığını, madencilik sektörünün daha fazla vergi, daha fazla devlet hakkı alınması gereken bir alan olarak değerlendirildiğini üzülerək gördük.

Madencilik sektörünün faaliyetlerini düzenleyen 3213 Sayılı Maden Kanunu'nun 7. ve 10. maddeleriyle buna bağlı yönetmeliklerin Anayasa Mahkemesi tarafından 2009 yılında iptal edilmiştir.

Yasadaki eksiklikler ve yönetmeliklerin Anayasa'ya aykırılığı yolundaki uyarılar, düzenleme tarihinde de yapılmış olmasına karşın bakanlığın konudaki anlaşılabilir ısrarı sektörü zor durumda bırakmış, bir yıldır arama yapılmasını engellemiştir.

Bakanlık, bu bir yıllık süreyi, ilgili meslek örgütleri ve sektör temsilcileriyle görüşerek, sektörün beklentilerine ve ihtiyaçlara uygun bir yasal düzenleme için hazırlık yapması gerekirken; maalesef boşa geçirmiştir.

Alt komisyon ve komisyon çalışmalarında da açıkça görülmüştür ki hükümet sektörün ihtiyaçlarını yasalılaştırmayı değil, kendi kafasındaki yasayı çıkartmayı hedeflemektedir.

Madencilik konusunda ilgili ayrıntılı bir çalışma yapmakta olan Madencilik Araştırma Komitesi'nin raporu beklenmeden geniş çaplı bir düzenleme yapılmıştır. Anlaşılan odur ki yakın tarihte, komite raporunu verdikten sonra, bu yasanın yeniden düzenlenmesi gerekliliğini ortaya çıkacaktır.

Komisyonunda sık sık aciliyet arz eden bu iki maddenin düzenlenerek, kalan maddelerin düzenlenmesinin komisyon raporunu beklenmesi yönünde yaptığımız uyarılar dikkate alınmamıştır. Gerek komisyonunda, gerekse alt komisyonunda sektörün geniş katılımıyla yapılan toplantılarda, sektörün de beklentisi bu yönde olmuştur.

Bu tasarının komisyon aşamaları, kanun yapma tekniği açısından hayret ve ibret verici çok sayıda olayla doludur.

1/821 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nı görüşmek üzere toplanan alt komisyon daha ilk gün yeni bir metinle karşılaşmış, bu metin sürekli değiştirilerek genişletilmiştir. Alt komisyon görüşmelerinin daha başında tasarının adı değiştirilerek "Maden Kanunu ve Başka Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" haline getirilmiştir. Nihayetinde tasarının çok dışına çıktığı için yapılan eklemeler 2/670 sayılı Kanun Teklifi haline getirilerek ayrıca komisyona sunulmak zorunda kalmıştır.

Trabzon Milletvekili Mustafa Cumur ve Siirt Milletvekili Afif Demirkıran tarafından verilen teklif, Maden Kanunu'nun yanı sıra 3573 sayılı Zeytinciliğin İslahı ve Yabancılarının Aşıltilması Hakkında Kanun'da, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nda değişiklik yapılmasını öngörmektedir. Bu teklif, Meclis Başkanlığı'nca Tali Komisyon olarak Tarım Orman ve Köyşleri, Plan ve Bütçe ile Çevre Komisyonlarına da gönderilmiştir.

Oysa bu komisyon başkanlıkları, uzmanlık alanlarında olan, kendilerini yakından ilgilendiren bu maddeleri görüşmemiş, yaratabileceği olumsuzlukları değerlendirme gereği hissetmemiş, görüş bildirmemiştir. Maden Kanunu dışında düzenleme yapılan her üç yasanın da ilgili komisyonlarda görüşülmemiş olması, yasanın uygulanmasında hem madencilik sektörünün hem de zeytin, orman ve kara avcılık sahalarının korunmasında sıkıntılara neden olacak niteliktedir.

Komisyon metninin ilk maddesinde Maden Kanunu'nun 2. Maddesi'nin 2. fıkrasının "II. Grup Madenler" başlıklı bendinde yapılan değişiklikle mıcır veya öğütülerek kullanılacak kayaçlarla mermer, granit gibi blok olarak üretilen dekoratif amaçla kullanılan doğal taşlar birbirinden ayrılmıştır.

Mıcır ocaklarına ruhsat verilmesi yetkisinin önümüzdeki süreçte İl Özel İdare'lerine devredilmesinin planlandığı Bakanlık yetkililerince kabul edilmiştir. Bu ruhsatların konunun ehli olan Bakanlık'tan alınması, gerekli çevre duyarlılığını zedeleyebilecek ve suistimallere yol açabilecek bir düzenlemedir. Planlanan devir işlemleriyle ilgili bugüne kadar verilen ruhsatların hukuki durumlarına ilişkin çalışma yapılmadığını, bugün itibarıyla verilen 10 bin civarındaki ruhsatın özel idarelerce nasıl çalıştırılacağı ve il özel idarelerin bu yükü kaldıracak teknik ve idari altyapıya sahip olup olmadığı da irdelenmemiştir.

Komisyon metninin 2. Maddesinde bulunan "Tesis" tanımında bulunan "asfalt üretim, hazır beton, yapı elemanı" ibareleri, maden üretim tesisleri arasında sayılarak, orman alanlarında kurulacak fabrikaların önü açılacaktır. Çevresel etkileri açısından son derece tehlikeli olabilecek bu tesislerin, rutin denetimlerden uzak biçimde, dağ başlarında, orman arazilerinin içinde olmasının vahim sonuçları oluşabilir. Bu nedenle bu ibarelerin tanımdan çıkartılması gerekmektedir.

3213 Sayılı Yasa'nın Anayasa Mahkemesince iptal edilen 7. Maddesini yeniden düzenleyen komisyon metninin 3. Maddesi, yasaların basit, açık ve anlaşılır olması gerekliliğinden uzaktır. Pek çok konuyu düzenleyen bu maddenin bölünmesi, madde numaralarının buna göre yeniden düzenlenmelidir.

Komisyon metninin 6. Maddesinin 2. paragrafında yer alan, "sevkiyatın gerçekleştiği nakil aracına el konulur. Nakil aracının mülkiyeti kamuya geçirilerek" ifadesi; suç ile ceza arasında bir orantısızlığa neden olmaktadır. Nakil aracına el konulması, mücbir sebeple nakliyecinin belgesinin bulunmadığı durumlarda son derece ağır bir ceza olması nedeniyle düzenlemenin yasadan çıkartılması gerekmektedir.

Aynı maddenin 4. paragrafta yapılan düzenlemede ise üretim izni bulunmadığı halde üretim yapanlar hakkında cezai düzenleme yapılmaktadır. Ancak düzenleme çıkartılan madenin kamuya ait projelerde kullanılan kullanılması durumunda hafifletici neden sayılmış, daha düşük ceza öngörülmüştür.

Öncelikle üretim izni bulunmadığı halde üretim yapmak, kaçak çalışmak demektir. Kamunun kaçak biçimde üretilmiş bir ürünü kullanması zaten kabul edilebilecek bir durum değildir. Cezai işlem, çıkarılan madenin nerede kullanıldığına bakılmaksızın aynı biçimde uygulanmalıdır. Buna karşın kamu projelerinde kullanıldığının tespit edilmesi halinde, ilgili kamu görevlilerine ya da kamu adına iş yapan taşeron şirkete ceza kesilmesi gerekmektedir.

Ayrıca kaçak olarak üretilen mısır ve agregalarından ne kadarının kamuya ait projelerde kullanıldığıнын, ne kadarının amaç dışı faaliyette kullanıldığıнын tespiti mümkün değildir. Bazı belediye başkanlarının yasadışı biçimde çalıştırdığı mısır ocaklarının cezalarını hafifletmeye yönelik olan bu düzenlemenin hafifletici değil, ağırlaştırıcı hale getirilmesi gerekmektedir.

Komisyon metninin 8. Maddesi, 3213 sayılı kanunun madenlerden alınan Devlet Hakkı'nı düzenleyen 14. Maddesini değiştirmektedir. Madenlerden alan devlet hakkını arttıran bu madde, gerek alt komisyon gerekse komisyon toplantılarında sektör temsilcilerinin yoğun biçimde muhalefetine neden olmuştur.

Son derece zor koşullar altında, pahalı enerji, akaryakıt ve işçilik maliyetleri altında ezilen madencilik sektörü destekleme beklerken ortaya konulan bu düzenleme, adeta madenci üretmekten uzaklaştırarak niteliktedir.

Madencilik sektörünün ülke kalkınmasındaki kritik önemi, fazla miktarlarda üretilip yurt dışına satılarak döviz elde edilmesinde değil, yerli sanayiye düşük maliyette ve kaliteli girdi sağlamasıdır. Üç ürüne doğru yönelmek, istihdamı artıracak, işsizliğin azalmasına katkı sağlayacak ve yaratılan katma değeri artıracaktır. Bu çerçevede, komisyon metninde özellikle mermer sektörüne yönelik olarak düzenlenen ve uç ürün olarak satılmasını teşvik eden düzenlemeyi olumlu bulmaktayız.

Öte yandan yer altı madenciliğinde de devlet hakkının düşürülmesi olumlu bir yaklaşımdır. Ancak 2009 yılında 92 maden işçisi ve 2 maden mühendisinin, 2010 yılında ise bugüne kadar 69 kişinin iş kazalarında hayatını kaybettiğini hatırlatarak yeni kazaların önlenmesi amacıyla ilave desteklere de ihtiyaç bulunmaktadır. Bu çerçevede ciddi yatırım gerektiren teknolojik yatırımların yapılması amacıyla maden işletmelerinde kullanılan tüm işçi sağlığı ve iş güvenliği ekipmanlarının teşvik edilmesi gerekmektedir.

Bu görüşler ışığında uç ürüne ve yer altı madenciliğine tanınan devlet hakkı indirimlerini korumak kaydıyla devlet hakkındaki kalan düzenlemenin iptal edilerek eski haliyle kalması gerekmektedir.

Maden Kanunu'nun 47. Maddesini düzenleyen, komisyon metninin 14. maddesinin maden arama işini devletleştireceğini, ciddi sorunlara ve kayırmalara yol açabilecek bir düzenleme olduğu görüşündeyiz. Maddeye göre herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş ya da taksir edilmemiş alanlarda, Bakanlık gerek görürse, MTA tarafından arama yapılabilir.

Geçici Madde 13, MTA tarafından MİGEM'e iade edilen veya iadesi yapıp ihalesi yapılmamış bütün sahaların, talep etmesi durumunda MTA'ya iadesini sağlamaktadır. Bu iki madde bir arada değerlendirildiği durumda devletleştirme bu tespitinin ne kadar yerinde olduğunu ortaya çıkmaktadır. Bunun yerine arama faaliyetlerinde özel sektörün önünü açmak hem daha doğru bir yaklaşım hem de sektörün talebidir.

Komisyon metninin 14. Maddesinin devamında, bu alanlarda maden varlığı bulunması durumunda Bakanlar Kurulu Kararıyla Genel Müdürlükçe ihale yoluyla işletilmesi düzenlenmiştir. Bakanlar Kurulu Kararıyla ihaleye çıkartılması ise art niyetli uygulamaların önünün açılacak, kayırmalara neden olabilecek bir düzenlemedir. TOKİ'nin uygulamaları, denetimden uzak biçimde, yandaşlara ihale verildiği gerekçeleriyle sürekli eleştirilmektedir. Benzer örneklerinin madencilik sektöründe önünü açacak bu düzenlemenin tekliften çıkartılması gerekmektedir.

Komisyon Metninin 17. Maddesi 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabancılarının Aşıltilması Hakkında Kanun'da; 18. Maddesi 6831 sayılı Orman Kanunu'nda, 19. Maddesi ise 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu'nda değişiklik yapılmasını öngörmektedir

Öncelikle sektörün ruhsat alabilmek için acil olarak beklediği, bu komisyonun konusu olan düzenlemeler dururken, ilgili ihtisas komisyonların görüş vermediği bir alanda, kendi uzmanlık konusu olmayan yasalarda değişiklik yapması; belki de düzenlemenin iptaline kadar gidebilecek sonuçları doğuracaktır.

Zeytincilik ve zeytinyağı uluslar arası piyasalarda iddialı olduğumuz, devletçe desteklenen bir alandır. Öte yandan 3573 sayılı yasada yapılan değişiklik TARİŞ, MARMARABİRLİK ve UZZK gibi zeytincilik alanında faaliyet gösteren sivil toplum örgütlerinin yoğun muhalefetiyle karşı karşıya kalmıştır. Düzenlemeyle zeytincilik sahaları içinde zeytinyağı fabrikası, küçük ölçekli tarım işletmesi ve maden arama faaliyetlerine Zeytincilik Sahaları Koruma Kurulu iznine bağlı olarak izin vermektedir. Ancak iyi niyetli olan bu çalışma gerek maden sektörü gerekse zeytin ve zeytinyağı üreticileri tarafından kabul görmemiştir.

Orman Kanunu ve Kara Avcılığı Kanunu’nda yapılan değişiklik madencilik sektörüyle çevre derneklerini karşı karşıya getirmiş, her iki tarafı da mutlu etmemiştir. Orman sahaları ve Kara Avcılığı alanlarını maden arama ve işletme faaliyetlerine açması çevre koruma amacına hizmet eden sivil toplum örgütlerini, arama ve işletme faaliyetlerinin kısıtlanması ise madencilik sektörünün muhalefetine neden olmuştur. Bu uzlaşmazlıkların ana nedeni, bu maddelerin ilgili ihtisas komisyonunda görüşülmemiş olmasıdır. Bu nedenle yapılmış olan düzenlemelerin komisyon metninden çıkartılması gerekmektedir.

Madencilik sektörünün acil bekleyen sorunlarını kenarda bırakılarak başka yasalarda düzenleme yapılmaya çalışılması, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunun göz ardı edilmesi, Devlet Hakları’nın artırılması, arama faaliyetlerinin devletleştirilmesi ve TOKİ benzeri kayırmalara neden olabilecek uygulamalar gerekçesiyle “Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’na” karşı oy verdiğimizizi belirtiriz.

Mehmet Ali Susam

İzmir

Hüsnü Çöllü

Antalya

MUHALEFET ŞERHİ

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonun 24.05.2010 günü Saat 13.30’da başlayıp 25.06.2010 günü Saat 01.30’da tamamlanan toplantısında görüşülmüş olan 1/821 Esas Sayılı “Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”na, aşağıda açıklanan gerekçelerle MHP Grubu olarak karşı olduğumuzdan şerh düşülmüştür.

Söz konusu Tasarısı’nın gündeme gelmesiyle ilgili olarak mevzuattaki gelişmeler şu şekilde olmuştur:

• 05.06.2004 tarihinde 5177 sayılı Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun yürürlüğe girmiştir.

• 2005 yılında 5177 sayılı Kanun ile değiştirilmiş 3213 sayılı Maden Kanununun bazı maddelerinin iptali için Anayasa Mahkemesine gidilmiştir.

• 21.06.2005 tarihinde 3213 sayılı Maden Kanununun 7. maddesinin 1. fıkrasına dayalı olarak Bakanlar Kurulunca “Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği” yayımlanmıştır.

• 24.01.2009 tarihinde Anayasa Mahkemesi, Maden Kanununun 7. maddesinin 1. ve 8. fıkraları ile 10. maddesinin 6. fıkrasını iptal etmiş, iptal işleminin Gerekçeli Kararın yayınlanmasını takiben 1 yıl sonra uygulanmasına karar vermiştir.

• 10.02.2009 tarihinde Danıştay 8. Dairesi, Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin çoğu maddesinin yürütmesini durdurmuş, durdurma işlemi taraflara Mayıs 2009’da tebliğ edilmiştir.

• 11.06.2009 tarihinde Anayasa Mahkemesinin Gerekçeli Kararı yayınlanmıştır.

• 19.08.2009 tarihinde “Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile orman izinlerinin verilmesinde “Orman Sayılan Alanlarda Verilecek İzinler Hakkında Yönetmelik” hükümlerinin uygulanması öngörülmüştür.

• 09.11.2009 tarihinde “Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik”in Danıştay tarafından yürütmesi durdurulmuştur.

Yukarıda özetlenen kronolojik sıralamada da görüldüğü gibi mevzuat ile ilgili sorunun gündeme geliş tarihi 24.01.2009 olup aradan 16 ay gibi uzun bir süre geçmiş olmasına karşın sorun henüz çözülmemiştir.

Madencilik sektörünün çözülmesi gereken öncelikli sorunları, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği;

1. Maden Kanununun 7. maddesinin 1. fıkrası,

2. Maden Kanununun 7. maddesinin 8. fıkrası,

3. Maden Kanununun 10. maddesinin haksız yere hak iktisabıyla ilgili hükümleri yerine, yeni bir düzenleme yapmaktır. Çünkü madencilik faaliyetleri ile ilgili izin alınması işlemleri Anayasa Mahkemesi’nin iptal kararı ile Danıştay’ın İzin Yönetmeliğinin çoğu maddesinin yürütülmesini durdurması sonrası, özellikle orman alanlarında izin alma ve işyeri açma ruhsatı alma ile ilgili işlemler ilgili idarelerce durdurulmuştur. Sorunun çözümü için bu izinlerin eskiden olduğu gibi alınabilmesini sağlayacak yasal bir düzenleme yapılması gerekmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı sözde bu sorunu çözmek için yola çıkmıştır. Hükümetten gelen ilk Tasarının başlığı “Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” olmasına karşın daha sonra bu Tasarının adı, iktidar partisine mensup iki milletvekili tarafından hazırlanan Kanun Teklifi ile birleştirilerek Komisyon görüşmelerinde muhalefet partilerine mensup milletvekillerinin itirazlarına karşın oy çoğunluğuyla “Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” olarak değiştirilmiştir.

İptal edilen hükümlere bakıldığında temel sorunların, 2 maddelik bir kanun değişikliği ile çözülebilmesinin mümkün olduğu görülmektedir. Ancak Tasarıdaki madde sayısının, tüm uyarı ve itirazlarımıza rağmen sonradan yapılan eklemelerle 23 maddeye çıkartılması, Tasarının komisyona geliş amacının dışına çıkıldığının önemli bir kanıtıdır.

Başbakanlık tarafından 03.03.2010 tarihinde gönderilen “Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ve gerekçesi incelendiğinde Tasarının, gerekçesine taban tabana zıt hükümler içerdiği görülmektedir. Örneğin Genel Gerekçenin üçüncü paragrafının son cümlesinde “...madencilik faaliyetleri yasaklanıp kısıtlanmamalıdır” denilmişken Tasarı ağırlıklı olarak kısıtlamalar, yasaklamalar, iptaller ve cezalar içermektedir.

03.03.2009 tarihindeki Tasarı ile 25.05.2010 tarihinde TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonundan çıkan Tasarı metni arasında gerek amaçlar gerekse metin olarak çok önemli farklılıklar vardır. Sayın Bakan başta olmak üzere iktidar partisi milletvekilleri, anlaşılması mümkün olmayan tavır ve ısrarla söz konusu değişiklikleri gerçekleştirmişlerdir.

Anayasa Mahkemesi kararı, 03.03.2010 tarihli Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Komisyondan çıkan Tasarı metinleri beraberce incelendiğinde, yapılan değişiklik ve düzenlemelerin; Hükümetin madencilikten çok uyguladığı yanlış ekonomik politikalar sonucu ortaya çıkan bütçenin deliklerini kapatma ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 5177 sayılı Kanun sonrası Maden Kanununu yanlış uygulaması sonucu kendi yarattığı sorunlarının çözümüne yönelik olduğu açıkça görülmektedir.

Kanun Tasarısının isminin değiştirilmesi ve 1. maddesine ilişkin değişiklik önergelerinin oylanmasında, hükümet adına görüş belirten Müsteşar Yardımcısının yetki belgesi bulunmadığı halde önergelerimiz hakkında “olumsuz” görüş belirtmesi İç Tüzük hükümlerine aykırıdır. Yaptığımız itirazlar sonucunda önce Müsteşar imzalı, tekrar itirazımızın ardından da acilen Bakan onaylı bir yetki belgesi getirilmiştir. Dolayısıyla Komisyon toplantısında yapılmış ilk iki oylama yok hükmünde olup usulsüzdür.

Tasarı ile, Maden Kanununa yeni madenler eklenmiştir. Maden Kanununun 2. maddesi ile bu yetki zaten Bakanlığa verilmiştir, burada olması gereksizdir.

Ortada hiçbir sorun yokken mevcut Maden Kanundaki II. Grup madenleri ikiye ayırmak ve her grupta aynı madenlere yer vermek mantıkla bağdaşmamaktadır. II. Grupta oluşturulan farklı iki alt gruba bakıldığında benzer taşların ikiye ayrıldığı, granit, bazalt ve andazitin her iki grupta da yer aldığı görülmektedir. Grubun birine doğrudan işletme, diğerine arama ruhsatı verilecektir. Bu ayırım, uygulanır olmayıp sektörde yeni kaoslar yaratacaktır. Hükümet, bu değişikliğin gerçek amacını saklamakta, bu grup ile ilgili yetkileri yerel yönetimlere vermeyi planlamaktadır. Bu düşünce yanlıştır, yerel yönetimler mevcut yapıları ile bu görevi üstlenecek durumda değildirler.

Maden Kanunlarında ruhsatlarının çok sayıda gruplandırılması, gruplar arası çelişiklere ve uygulamada farklı değerlendirmelere yol açtığı için genelde istenmemektedir. Mevcut ruhsat gruplandırmasına yeni bir grup eklemek, bu grup ruhsatı diğer grup ruhsatlar üzerine vermek şu anda olmayan bir soruna davetiye çıkarmaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Bu nedenle Tasarı ile Maden Kanununa yeni bir grup olan VI. Grubun ilavesi uygun görülmemektedir. Eklenen yeni grup madenler zaten şu anda diğer bir grup içinde yer almaktadır. Ayrıca tasarıda mineral ve element tanımları karıştırılmış ve uyarılara rağmen düzeltilmemiştir.

Tasarıda yer verilen geçici, altyapı, tesis gibi ayrı tanımlar uygulamada sorun yaratacaktır. Madencilik faaliyetleri geçici faaliyetlerdir. Madencilik faaliyetleri için gerekli tesislerin var oluş süresi maden rezervi ile sınırlıdır. Bütün bu tanımların “geçici tesisler” tanımı altında toplanması daha uygundur.

Maden arama projesi tanımı ile ön inceleme projesi tanımları, bu tanımların kullanıldığı Tasarı maddelerine de karşı olduğumuzdan dolayı kaldırılmalıdır.

Kurul, Maden Kanununda olmaması gereken idari bir yapılanmadır. Kurulun görevlerini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı üstlenmelidir.

Tasarıda, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Maden Kanununun 7. Maddesini 1. fıkrası ile 8. fıkraya getirilen düzenlemeler çok uzun ve anlaşılır değildirler. Bu düzenlemelerin ve yeni eklenen fıkraların yeniden gözden geçirilmesi, anlaşılabilir olabilmesi için de birkaç maddeye bölünmesi daha uygun olacaktır.

Tasarıda bahsedilen “kazanılmış hakların” ne olduğu açıklanmadığı sürece, idare kazanılmış hakları kendine göre yorumlayacak, bu da uygulamada sorun yaratacak ve madenci mağdur edilecektir.

Madencilik faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demir yolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, petrol, doğalgaz, jeotermal boru hatları, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan yatırımların birbirlerini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda, madencilik faaliyeti ve yatırımla ilgili kararlar için bir Kurul kurulması yerine; ilgili idarenin madencinin yatırımlarının bedelini faizi ile karşılaması, ruhsat sahibinin rezervi ortaya çıkartmak ve işletmek için yaptığı harcamaları karşılaması, ortaya çıkardığı görünür rezervden de belirli miktarda “kar mahrumiyeti” bedeli ödemesi sağlanmalıdır.

Anayasa Mahkemesince, “haksız yere hak iktisabı”nın Maden Kanununda tanımlanması istenmiştir. Haksız yere hak iktisabı, ruhsat sahibinin;

- Devlete karşı mali yükümlülüklerini yerine getirmemesi, devlet hakkını ödememek ya da az ödemek için üretimini haritalarında göstermemesi, ya da sevk fişi kesmemesi ve
- İptal edilmesi gereken bir ruhsatın gerçeği yansıtmayan belgelerle ruhsat hukukunun sürdürülmesi ile oluşmaktadır. Tasarıdaki haksız yere hak iktisabı, sayılan hususların çoğunun Kanunda yaptırımını olup yapılmış tanımların doğru olmadığı düşünülmektedir.

Tasarı ile getirilen usulüne uygun yapılmayan taşımalara yaptırım ile Orman Kanunundaki uygulamaya benzetme yapılması amaçlanmıştır. Ormandan kaçak olarak kesilmiş ağacın taşınması ile kaçak olarak çıkarılmış madenin taşınması arasında önemli farklılıklar vardır. Madencilikğin temel amacı, ülkemizdeki madenlerin üretilmesidir. Madenin yasal olarak çıkarılmaması ve yasal olarak taşınmamasının yaptırımını mutlaka olmalıdır. Sevk Fişi olmadan yapılan sevkiyatlarda maden sevkiyatının yapıldığı araca el konulması çok ağır bir yaptırımdır. Evine aş götüren şoförün elinden aracının alınması, ülkede telafisi mümkün olmayan sonuçları da beraberinde getirecektir. Öncelikle kaçakçılığın nedenlerine çözüm bulunmalı, nedenler ortadan kaldırılmalıdır. Tasarıdaki şekliyle madencilik faaliyetleri zorlaştırılıp, madenciyeye ek mali yük getirildiği sürece yasal olmayan maden nakliyesinin engellenmesi de mümkün değildir. Ceza ödenebilir ve caydırıcı olmalı, kişileri yıkıcı ya da yok edici boyutta olmamalıdır.

Tasarı ile, teminat miktarı ruhsat harcının %1'ine endekslenmiş ve 10.000 TL taban teminat kavramı getirilmiştir. Ayrıca, Bakanlar Kuruluna %1'lik oranın yarı yarıya artırılıp eksiltilmesi yönünde yetki verilmiştir. Benzeri yetkiler çoğu zaman artırılması yönünde kullanılmaktadır. İlgili idarenin, Maden Kanununun verdiği görevi tam yerine getirmemesinden ve yetkilerini kullanmamış olmasından kaynaklanan “arama ruhsatı ticaretine” madencilerin tamamını cezalandırarak çözüm getirmeye çalışılmak yanlış bir yaklaşımdır. Bu düzenlemede amaç, bütçeye teminat iratları ile ek gelir sağlamaktır. İşletme ruhsatları teminatlarının da artırılmış olması bu amacın en önemli kanıtıdır.

Tasarıyla, yeni bir yaklaşımla madenciden daha çok devlet hakkı alınması amaçlanmıştır. Ayrıca idare, tasarıdaki düzenleme ile Maliye Bakanlığına da görev vermiştir. Esasen bu düzenleme sonrası artık Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının madencilikle ilgili mali denetimlere karışmaması, Tasarıda buna da açıklık getirilmesi gerekmektedir.

Tasarıyla Arama Ruhsatı dönemindeki işlemler yeniden düzenlenmiş, bürokrasi artırılmıştır. Ülkemizin hızlı kalkınmasının önündeki önemli engellerden birinin bürokrasi olduğu bilinmektedir. Bu nedenle 2004 yılında yapılan düzenleme ile “Ön işletme” ruhsatı dönemi kaldırılmış, madenci önemli bir gereksiz bürokratik yükten kurtarılmıştı. Ancak Tasarıyla yeniden geriye dönüş öngörülmekte, içi boş raporlar hazırlanmasına, ruhsat dosyalarının rapor çöplüğüne dönüşmesine ortam hazırlanmaktadır.

Gerekçesinde “madencilikle ilgili olarak yasaklama ve kısıtlama yerine düzenleme getirilmesi gerektiğinden” bahsedilirken, Tasarıda iptal ve irad ile ilgili düzenlemeler getirilmektedir. Bakanlık, işletme ruhsatı sonrası ruhsat sahibine “işletme izni” alınması için süre vermektedir. Bakanlık Tasarı ile bu süreç içinde izinlerin alınmasını kolaylaştırıcı hiçbir düzenleme getirmemektedir. Tasarı; bir taraftan çalışmak isteyen madenci, diğer taraftan izin vermeyen idareler, bir taraftan da madenciliği desteklediği ve her ortamda madenciliğin yanında olduğunu iddia eden, ancak olayları seyreden ve “ne halin varsa gör” diyen bir Bakanlık görüntüsü vermektedir.

Tasarıda yükümlülüklerini yerine getirmeyen ruhsatların teminatı irad kaydedilip ruhsatın iptal edileceği belirtilmiştir. Burada esasen madenci yükümlülüklerini her zaman yerine getirmesine karşın, ilgili idareler yükümlülüklerini yerine getirmemektedir. Bu madde ile yükümlülüklerini yerine getirmeyen idareler için de yaptırım getirilmelidir. Madencilerin yükümlülüklerini yerini getirmesini takiben ilgili idarelere makul bir süre verilmeli, görevlerini yerine getirmemeleri durumunda gerekli izinlerin alınmış olacağı hükmü bu maddede yer almalıdır.

Bu uygulama ile siyasi iktidarla aynı görüşü paylaşan kişiler kolay izin alabilecek, diğerleri ise zor izin alabilecek ya da hiç izin alamayacaktır. Bu gibi durumlarda “maden sicili”ne, bu durum izin verilmeyen ruhsat sahibinin kazanılmış hakkı olarak işlenmelidir.

Madencilik yapılmış alanların doğaya yeniden kazandırılması için “maddi kaynak” ihtiyacı söz konusudur. Üretim yapıldığı süre içinde madencinin ödediği devlet haklarından belirli fon ayrılmalı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığı işbirliği içine girmeli, Ağaçlandırma ve Erozyon Genel Müdürlüğüne benzer bir yapılanma ile “Madencilik Yapılmış Sahaların Rehabilitasyonu Genel Müdürlüğü” gibi bir idari yapılanmaya gidilmelidir. Bu idari yapı tarafından fonda biriken kaynak kullanılarak madencilik yapılmış sahalar için “kapatma projeleri” hazırlanmalı, madencilik yapılmış alanlar devlet tarafından istenildiği gibi doğaya yeniden kazandırılmalıdır. Bu Tasarı ile madenciden “çevre ile uyum teminatı” adı altında bedel alınması uygun değildir.

Tasarı ile getirilen düzenleme ile MTA Genel Müdürlüğü’nün; siyasi bazı çevrelerin istekleri doğrultusunda belirli ruhsatları alması, bu ruhsat ve çevrelerinde devletin olanakları ile sözde devlet adına arama yapması, olumlu sonuç alınması durumunda da bu alanların belirli kişi ve firmalara uygun şekilde verilmesinin önü açılmaktadır. Bu düzenleme, siyasi suiistimale çok açık bir düzenleme olup Tasarıdan çıkartılmalı ya da suiistimale kapalı hale getirilmelidir.

Kanunlar kişilere özel madde hükümleri içermemelidir. Tasarıya eklenmiş rodövanşçı ya da kiracıya yönelik madde ile madencilikte meydana gelen kazalardan sonra mağdur olan çalışanların bir muhatabı bulunmakla birlikte, bu değişikliğin taşeronluk müessesesini kurumsallaştıracak şekilde yorumlanması engellenmelidir. Hükümet, bir taraftan “ruhsat ticaretini” engellemekten bahsederken diğer taraftan da ruhsat sahasında çalışmadan sahasını kiraya veren, emeksiz ve risksiz kazanç sağlayan ruhsat sahiplerini kısmen sorumluluktan kurtarmaya çalışmaktadır.

Tasarıyla, Orman Kanununun 16. maddesinde yapılan düzenleme, yeterli gibi görünse de bazı eksiklikleri vardır. Madencilik faaliyetleri için verilen tesis alanlarının Maden Kanunu’nun 14. maddesi gereği 5 hektarlık izin alanı içinde kalması durumunda ruhsat sahibi tarafından bir bedel ödenmemesi, ruhsat sahibinden ormanlık alanda yaptığı yol için her yıl kira veya başka bir isim altında bedel alınmasına ilişkin gerekli düzenleme yapılmalıdır.

TBMM bünyesinde Madencilik sorunlarının araştırılmasına yönelik bir ‘‘Araştırma Komisyonu’’ kurulmuş ve çalışmalarını surdrmektedir. Tasarıyla, Anayasa Mahkemesi’nin iptal ettiği ve madenciliğin acil sorunlarının öncelikle zmlenmesi, Araştırma Komisyonunun hazırlayacağı rapor çerçevesinde diğer sorunları üzecek bir çalışma yapılması daha doğrudur. Komisyona sevk edilen ilk tasarı kısmen bu amaca yönelik olmasına ve sektörün de bu görüşü desteklemesine karşın, hükümet yesi Bakan ve milletvekillerinin oyları ile, muhalefetin görüşü ve nerileri ne Alt Komisyonda ne de Komisyonda dikkate alınmamıştır. Komisyon yeleri olarak vermiş olduğumuz değişiklik önergelerine de, şekilsel olarak dikkate alınmış görüntüsü verilmiş, ancak verilen her değişiklik önergesi, gerekli değerlendirmeler yapılmadan iktidar partisi Komisyon yelerinin oyları ile reddedilmiştir.

Diğer taraftan, Alt Komisyon alışmaları sırasında sektörü temsilcileri de görüşü ve önerilerini yazılı ve sözlü dile getirmişler, ancak Komisyon Başkanı bu görüşleri dikkate almış görüntüsü vermeye çalışarak hükümetin isteği doğrultusunda bir Tasarı metni hazırlanmıştır. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu görüşmelerinde de sektörü temsilcileriyle mutabakat sağlanmamış olmasına karşın AKP milletvekilleri tarafından ‘‘mutabakat sağlanmış’’ izlenimi verilmiştir.

Alt Komisyon alışması sonuçlarına, MHP Komisyon yesi olarak düşülen şerh ile karşı olduğumuzu belirttiğimiz konularda Komisyon çalışmalarında da hiçbir düzeltme ya da düzenleme yapılmamıştır.

Anayasa Mahkemesinin 3213 sayılı Maden Kanununda iptal ettiği hükümlerle ilgili olarak ortaya çıkan yasal boşluğun giderilmesi amacı ile yola çıkılmış olmasına karşın, sonuçta Komisyondaki iktidar partisi yesi milletvekillerinin yanlış yaklaşımları nedeni ile Tasarı bambaşka yerlere taşınmıştır. Gelinen nokta itibarı ile Tasarı, madencilik sektörünün sorunlarını zmekten çok uzaktır. Tasarı gerekçesinde madencilik sektörünün nnn açılması için yasaklama ve kısıtlamaların kaldırılması için düzenleme gerektiği ifade edilirken, Tasarı ile madenciliğe yeni cezalar, iptaller, kısıtlama ve yasaklamalar getirilmektedir.

Tasarının, genel olarak madencilik sektörünün sorunlarının üzümünden daha çok devlet hakkı ve ruhsat teminatlarının artırılması ile getirilen yeni teminatlar, yeni cezalar ile devletin gelirlerinin artırılmasına yönelik olduğu, getirilen cezalarla, madenci üzerinde daha etkin bir baskı oluşturulmasının amaçlandığı açıkça görülmektedir. Madencilik faaliyetleri için izin alınma sürecinde siyasi tercihlerin ön plana çıkacağı bir düzenleme yapılmıştır. Zaten sorunlarla boğuşan madencilik sektörü bu Tasarının yasalaşması durumunda tamamen bir çıkmaza girecektir.

Tasarı ile, sektörün öncelikli ihtiyaçları arasında bulunmamasına rağmen, ormanlık alanların, zeytinliklerin ve yaban hayatını koruma alanlarının maden arama ve işletmesine açılmış olması, özellikle Kazdağları’nda bulunan zeytinlik alanlardaki altın madenine göz dikmiş yabancı sermaye destekli madencilik şirketlerinin önünü açmaktadır. İktidar partisi, ilgili ana komisyonların görüşü ve raporlarını almadan Komisyonda alelacele yaptđı düzenlemelerle uluslar arası şirketlerin taleplerini yerine getirdiği kuşkusunu doğurmuştur. Yapılan düzenleme, ilgili ana Komisyonların görüşleri alınmadığı için İ Tüzük hükümlerine uygun değildir.

Yukarıda belirtildiği gibi, muhalefet şerhi düştüğümüz Alt Komisyon Metninin, temelde önemli bir değişikliğe uğramadan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonundan da geçmesi, geçen bu Tasarının madenciliğe ek maddi yük ve ceza getirmesi, sektörün sorunlarını zmekten uzak olması vb. gibi nedenlerle Tasarıya muhalefet ediyoruz.

Alim Işık
Kütahya

Yılmaz Tankut
Adana

Cemaleddin Uslu
Edirne

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

MADEN KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 3 üncü maddesine aşağıdaki tanımlar eklenmiştir.

“Tesis: Madencilik faaliyetleri için zorunlu olan her türlü kırma, eleme, öğütme, kesme ve sayalama tesisleri ile işleme tesisi kapsamında sallantılı masa, jig, konsantratör, flotasyon, liç, kalsinasyon, bioksidasyon ve benzeri cevher hazırlama ve zenginleştirme tesisleri, karıştırma, depolama, stoklama, atık kazanma ve atık bertaraf tesisleri gibi geçici üniteleri.

Altyapı Tesisi: Madencilik faaliyetleri için zorunlu ve temdit dahil ruhsat süresi ile sınırlı olan yol, su, haberleşme, enerji nakil hattı, şantiye binası, yemekhane, atölye, kantar tesisleri, maden stok alanı, pasa döküm alanı, atık barajı, trafo, patlayıcı madde ve müştemilatı deposu gibi geçici yapı ve binaları.

Geçici Tesisler: Maden ruhsatının süresine bağlı olarak yapılan tesis ve altyapı tesisleri.

Kurul: Başbakanlık Müsteşarı başkanlığında oluşturulan ve madencilik faaliyetlerinin kısıtlanacağı alanları belirleyen, maden işletme faaliyetleri ile diğer yatırımların kamu yararı açısından önceliğini ve önemini tespit ederek karar veren kurulu.”

MADDE 2- 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut dördüncü ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, Anayasa Mahkemesince iptal edilen sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve bu sekizinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu dokuzuncu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut onbirinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasında yer alan “bu yönetmelik” ibaresi “ilgili Kanun” şeklinde değiştirilmiştir.

“Bilimsel ve teknik değerlendirmelere göre çevresel etkileri, alınacak önlemlerle giderilebilecek düzeydeki madencilik faaliyetlerine izin verilir. Bu Kanun dışında madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak her türlü kısıtlama ancak kanun ile düzenlenir. Ancak, maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılan yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme ve benzeri hususlar dikkate alınarak, ruhsat verilen alanlarda kazanılmış haklar korunmak kaydıyla, yeni verilecek ruhsat alanlarına Kurul tarafından kısıtlama getirilebilir. İlk müracaat veya ihale yolu ile yapılacak ruhsatlandırılmalarda müracaatın yapılacağı alanlar diğer kanunlar ile getirilen kısıtlamalar gözönüne alınarak Bakanlıkça ruhsat müracaatına kapatılabilir. Kısıtlama gerekçesi ortadan kalkan alanlar aramalara açılır.

Özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, aktüel durumuna veya orman amenajman planına göre yüzde 41 ve üzeri oranında kapalı doğal olarak yetişmiş sedir ve ardıç ormanları, Kıyı Kanununa göre korunması gerekli alanlar, 1 inci derece askeri yasak bölgeler, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlar, 1 inci derece sit alanları ile madencilik amacı dışında tahsis edilen ve Genel Müdürlük tarafından uygun görüş verilen elektrik santralleri, organize sanayi bölgeleri, petrol, doğalgaz ve jeotermal boru hatları gibi yatırım alanlarına ait koordinatlar ilgili kurumlar tarafından Genel Müdürlüğe bildirim yapılmasını müteakip bilgi işlem kayıtlarına işlenir.

Bu alanlara yapılan ruhsat müracaatlarının hak sağlaması halinde onbeş gün içinde harç ve teminatın yatırılmasından sonra bu alanlara ilişkin ilgili kurumlardan izin alınması için müracaat sahibine bir yıl süre verilir. Bu süre içinde izin alınması durumunda ruhsat düzenlenir, izin alınmaması halinde müracaat reddedilir. Müracaat alanının bir kısmının bahse konu alanlarla çakışması halinde, çakışan alan dışındaki serbest alana ilişkin olarak onbeş günlük süre içinde harç ve teminatla birlikte müracaatta bulunulması halinde ruhsat düzenlenir. Aksi halde tüm müracaat alanı bu süre sonunda müracaatlara açık hale gelir.

Orman sayılan alanlarda yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan geçici tesislere orman idaresince izin verilir.

Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında maden arama ve işletme faaliyetlerine çevresel etki değerlendirme raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilir. Alınan izinler ruhsat hukuku sonuna kadar devam eder.

Madencilik faaliyeti yapılan alanların, izne tabi alan olmaları halinde, ilgili olduğu kanun hükümlerine göre gerekli izinlerin alınması zorunludur. Ancak, Genel Müdürlükçe işletme ruhsatı verildikten sonra, işletme ruhsat alanının diğer kanunlara göre izne tabi alan haline gelmesi durumunda ilgili kanunların öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirilmesi suretiyle kazanılmış haklar korunarak faaliyetler sürdürülür. Diğer kanunlara göre izin alınması gerekli alanlar ilan edilmeden önce Genel Müdürlüğün görüşü alınır.

Kazanılmış haklar korunmak kaydıyla içme ve kullanma suyu rezervuarının maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte, patlayıcı madde kullanılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği bilimsel ve teknik olarak belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilir.

Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatları il özel idareleri tarafından verilir. Bu ruhsatların verilmesi sırasında 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre belediyelerin tahsil ettiği işyeri açma izni harcı il özel idaresi tarafından tahsil edilir.”

“İmar alanları içinde kalan madencilik faaliyetleri, ilgili yerel merciden izin alınarak yapılır. Ruhsat alındıktan sonra imar alanları içine alınan maden sahalarına bu hüküm uygulanmaz. İmar planı bulunmayan alanlarda yapılan veya yapılacak olan madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler ve bunların müştemilatı için imar planı yapılmaz. İşletme ruhsatları çevre düzeni ve imar planları notuna işlenir. İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müştemilatı, inşaat ve yapı kullanma iznine tabi değildir. Ancak, yapıların fen ve sağlık kurallarına uygun olması ve ilgili il özel idaresine bildirilmesi zorunludur. İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müştemilatı niteliğindeki yapıların, ruhsat sahibi tarafından madencilik faaliyetinin sonlandırılmasını müteakip bir yıl içinde kaldırılması, bunlardan çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı alınmış olanların, çevresel etki değerlendirmesi raporunda belirtildiği şekli ile süresinde yerinden kaldırılması veya çevre ile uyumlu hale getirilmesi zorunludur. Ruhsat sahibinin bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, çevre ve insan sağlığı bakımından sorumlulukları devam eder. Ruhsat sahibi tarafından yapılması gereken işlemler valilik veya ilgili idare tarafından yerine getirilerek yapılan masraflar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.”

“Madencilik faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demir yolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, petrol, doğalgaz, jeotermal boru hatları, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan yatırımların birbirlerini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda, madencilik faaliyeti ve yatırımla ilgili karar, Kurul tarafından verilir.

Kurul, Başbakanlık Müsteşarı başkanlığında, Bakanlık Müsteşarı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı, yatırım kararına onay veren kurumun bağlı veya ilgili olduğu bakanlık müsteşarı veya ilişkili kurum ise kurum başkanı ve Maden İşleri Genel Müdürü olmak üzere beş kişiden oluşur. Ancak, yatırımcı kuruluşun Bakanlığa bağlı veya ilgili bir kurum olması halinde bağlı veya ilgili kurumun en üst amiri Kurula katılır. Kurul, Başkanın daveti üzerine üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alır. Oylarda eşitlik halinde Başkanın oyu yönünde karar alınmış sayılır. Muhalif olan Kurul üyeleri gerekçelerini karar tutanağına yazdırmakla yükümlüdür. Kurul tarafından alınan karar, kamu yararı kararı yerine geçer. Kurulun sekreteryası, Genel Müdürlük tarafından yürütülür. Kurul tarafından gerek görülmesi halinde toplantılara yatırım ve ruhsat sahibinin katılımı sağlanır.

Herhangi bir yatırım yapılmamış I. Grup madenler, mıcır, kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddeleri için verilen ruhsatlar ile görünür rezervi belirlenmemiş diğer grup maden ruhsat sahaları ile çakışan aynı yerdeki diğer yatırımlara Genel Müdürlükçe izin verilir. Ruhsatlı sahalarda görünür rezervi belirlemek üzere yapılan sondaj, kuyu, galeri, desandre gibi işler için yapılan yatırımların ve maden varlığının belgelenmesi durumunda diğer yatırımların madencilik faaliyetlerini engellemeyeceğine Genel Müdürlükçe karar verilmesi halinde diğer yatırım için izin verilir. Bu alanlarda ruhsat sahibi tarafından yapılmış bir yatırımı etkileyen bir husus var ise bu alanla ilgili karar Kurul tarafından verilir. İşletme ruhsat alanı içerisinde ancak işletme izni veya görünür rezerv alanı dışındaki bir alanda diğer yatırımlara Genel Müdürlükçe izin verilebilir. Yatırımın işletme izni veya görünür rezerv alanı ile çakışması durumunda, Kurul tarafından karar verilir.

Kurul tarafından verilecek kararlarda; görünür rezerv alanı ile diğer yatırımın çakışması halinde öncelikle madenin makul bir sürede üretilebilme imkanının olup olmadığı, ara ve uç ürüne yönelik madencilige dayalı sanayi tesislerinin hammadde ihtiyacını karşılayan ruhsatlı sahalarda, tesisin hammadde ihtiyacını karşılayacak şekilde alternatif alanların bulunup bulunmadığı dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

Kurul tarafından gerekli görülmesi halinde hazırlatılan rapor, danışmanlık ücretleri, yolluk, gündelik ve benzeri tüm harcamalar yatırımcı tarafından karşılanır. Ayrıca yatırımlar nedeniyle Kurul kararı ile faaliyeti kısıtlanan maden işletmecisinin yatırım giderleri, lehine karar verilen tarafça tazmin edilir.”

“Çevresel etki değerlendirmesi ile ilgili karar, işyeri açma ve çalışma ruhsatı ve mülkiyet izni olmadan ve onikinci fıkraya aykırı faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde ruhsat teminatı irad kaydedilerek bu alandaki faaliyet durdurulur. Bu ihlallerin üç yıl içinde üç kez yapıldığının tespiti halinde ise teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir.”

MADDE 3- 3213 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, Anayasa Mahkemesince iptal edilen altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve mevcut beşinci fıkrasında yer alan “Beş” ibaresi “Üç” şeklinde değiştirilmiştir.

“Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve haksız surette hak iktisabına sebep olan teknik elemanlar uyarılır. Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanların beş yıl içinde tekrarı halinde teknik elemanların bu Kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır. Fiilin her tekrarında hak mahrumiyeti uygulamasına devam edilir. Uygulanan uyarı ve hak mahrumiyeti, teknik elemanın bağlı bulunduğu mesleki teşekküle bildirilir.

Teknik nezaretçinin atandığı ruhsat sahasındaki faaliyetleri düzenli bir şekilde denetleyerek tespit ve önerilerini teknik nezaretçi defterine kaydetmesi zorunludur. Aksi takdirde teknik nezaretçi uyarılır. İkinci kez aynı ruhsat ile ilgili olarak bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda teknik nezaretçi hakkında dördüncü fıkra hükümleri uygulanır. Teknik nezaretçi defterini, teknik nezaretçi ile ruhsat sahibi veya vekili imzalar. Defterin ibraz edilmemesi veya düzenli tutulmaması halinde, ruhsat sahibine on yıl süreli işletme ruhsatları için belirlenen yıllık işletme ruhsat harcı tutarında idari para cezası uygulanır.”

“Bu Kanuna göre;

- a) Ruhsatın ait olduğu grup dışında, üretim hakkı olmayan diğer grup madenin üretilip sevk edilmesi,
- b) Arama ruhsat döneminde izinsiz üretim veya verilen üretim izninden fazla üretim ve satış yapılması,
- c) Ruhsat sahibinin kamulaştırılan alanı kamulaştırma amacı dışında kullanması,
- d) Galeri atımı yöntemi ile patlatma yapılması,
- e) Genel Müdürlükçe faaliyeti durdurulan sahalarda üretim faaliyetinde bulunulması,
- f) Ruhsat sahasında yapılan üretimlerin beyan edilmemesi,

haksız yere hak iktisabı sayılır. Haksız yere hak iktisabına imkan veren bu hususlarla ilgili yapılmış beyanlar da gerçek dışı ve yanıltıcı beyanlar olarak kabul edilir.”

MADDE 4- 3213 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü ve beşinci fıkralardan sonra gelmek üzere sırasıyla aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ruhsat sahibi tarafından sevk fişi olmaksızın maden sevk edildiğinin Genel Müdürlük, mülki idare amirlikleri veya il özel idareleri tarafından tespit edilmesi halinde, söz konusu madenin ocak başı satış bedelinin iki katı tutarında idari para cezası verilir.”

“Ruhsatı olmadan veya ruhsat grubu dışında üretim yapıldığının tespiti halinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülki idare amirliklerince el konulur. Bu fiili işleyen kişilere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve el konulma imkanı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli il özel idaresi hesabına aktarılır.”

“Hammadde üretim izni olmadan üretim yapıldığının tespit edilmesi halinde faaliyetler durdurulur. Bu alanda üretilen hammadde için faaliyeti gerçekleştirene ocak başı satış bedeli kadar idari para cezası uygulanır. Hammadde üretim izin alanından üretilen hammaddenin projede belirtilen amaç dışında kullanıldığının tespit edilmesi halinde, faaliyeti gerçekleştirene amaç dışı kullanılan hammaddenin ocak başı satış bedelinin iki katı tutarında idari para cezası verilir. Yapılan üretimin projede belirtilen amaç dışında kullanımının ikinci kez tespiti halinde hammaddenin ocak başı satış bedelinin iki katı tutarında idari para cezası uygulanarak izin iptal edilir.”

“Ruhsatlı, ancak üretim veya işletme izni olmadan aynı grupta üretim yapıldığının tespiti halinde, üretim faaliyetleri durdurularak teminat irad kaydedilir.”

MADDE 5- 3213 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin birinci, beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ruhsatların verilmesi için harç ve teminatın yatırılması zorunludur. Ruhsat teminatı, ruhsat aşamasına ve ruhsat süresine bağlı olarak hektar başına yıllık ruhsat harcının binde 3’üdür. Bu oranı yüzde 50’si oranında artırmaya veya aynı oranda eksiltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Teminat, ruhsat aşamasına ve ruhsat süresine bağlı olarak her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen yıllık ruhsat harcından az olamaz. Arama dönemi üretim izni ve işletme ruhsatları için çevre ile uyum teminatı alınır. Bu teminat, özel kanunlarında belirtilen hükümler hariç yıllık işletme ruhsat harç bedeli kadar her yıl Haziran ayının son günü mesai saati bitimine kadar yatırılır. Bu teminatın süresi sonuna kadar yatırılmaması halinde ruhsat teminatı irad kaydedilir.”

“Teminatlar, bir ay içinde muhasebe birimi emanet hesabına aktarılmak üzere Bakanlığın belirlediği bankada açılacak teminat hesabına yatırılır. Bu Kanuna göre irad kaydedilen teminatlar genel bütçeye gelir kaydedilir.

I. Grup (a) bendi madenlerin ruhsat harçları ve teminatları ile irad kaydedilen teminatlar il özel idaresi hesabına yatırılır.

Bakanlık, mülki idare amirlikleri ve il özel idareleri tarafından bu Kanuna göre verilen idari para cezaları 5326 sayılı Kabahatler Kanununa göre tahsil edilir. Tahakkuk eden ve ödenmeyen Devlet hakları ile ruhsat harçları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.”

MADDE 6- 3213 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin ikinci, onbirinci ve onikinci fıkraları aşağıdaki şekilde ve üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “en az” ibaresi “en fazla” şeklinde değiştirilmiştir.

“Projelerdeki eksiklikler, yapılan bildirimden itibaren üç ay içinde tamamlanır. Eksikliklerini verilen sürede tamamlamayanların teminatları iki katına çıkarılır ve süre üç ay daha uzatılır. Bu süre sonunda eksikliklerini tamamlamayanların talepleri kabul edilmez ve teminatları irad kaydedilir. Uygun bulunan işletme ruhsat talepleri için, ruhsat harçları, teminatı ve çevre ile uyum teminatının üç ay içerisinde tamamlanması hususu talep sahibine tebliğ edilir. Bu sürede eksikliklerini tamamlamayanların talepleri reddedilerek mevcut teminatı irad kaydedilir.”

“Bu Kanununun 7 nci maddesine göre gerekli izinlerin alınmasından itibaren işletme izni verilir. Bu iznin verildiği tarihten itibaren bir yıllık süre içinde ruhsat sahibi madeni işletmeye almak zorundadır. Bu sürede işletmeye alınmayan ruhsat sahalarında, çalışılmayan her yıl için, projede belirtilen üretim miktarının yüzde 10’u üzerinden Devlet hakkı alınır. Ruhsat sahibince, işletme ruhsatı yürürlük

tarihinden itibaren üç yıl içinde bu Kanunun 7 nci maddesine göre alınması gerekli olan çevresel etki değerlendirmesi kararı, mülkiyet izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlar ile ilgili diğer izinlerin alınarak Genel Müdürlüğe verilmesini müteakip işletme izni düzenlenir. Yükümlülükleri yerine getirilmeyen ruhsatların teminatı irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir. Ancak kamu kurumlarınca işletilen bor tuzu ve Ereğli Kömür Havzasındaki taşkömürü ruhsatları için bu hüküm uygulanmaz.

Beş yıllık sürede mücbir sebepler ve beklenmeyen haller dışında üç yıldan fazla üretim yapılmayan ruhsatlar, teminatları irad kaydedilerek iptal edilir. Bu üç yıllık süre içerisinde yapılan toplam üretimin projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının yüzde 10'undan az olması halinde de bu hüküm uygulanır.”

MADDE 7- 3213 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mücbir sebepler dışında bu süre içerisinde yukarıdaki tedbirleri almayan ruhsat sahibine üç aylık ek süre verilir. Verilen bu sürede de gerekli tedbirler alınmamış ise tedbir alınana kadar sorumluluk ruhsat sahibinin olması şartıyla, bu durum valiliğe bildirilir. Gerekli çevre ile uyum çalışması ve tedbirler orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlarda il özel idareleri tarafından yerine getirilir. Orman idaresi veya il özel idaresi tarafından yapılan masraflar ruhsat ve çevre ile uyum teminatından karşılanır. Teminatların yeterli olmaması durumunda yapılan masraflar 6183 sayılı Kanuna göre ruhsat sahiplerinden tahsil edilir.”

MADDE 8- 3213 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından buluculuk hakkı kazanılan IV. Grup (b) bendi maden ruhsat sahaları, arama masrafları karşılığında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşlarına Bakanlar Kurulu kararı ile devredilebilir. Devir aşamasında bu Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen süreler bu kararların uygulanması esnasında aranmaz. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından Genel Müdürlüğe iade edilen veya bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce iade edilmiş olup ihalesi yapılmayan sahalar talep edilmesi halinde Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne iade edilir.

Herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlarda havza ve kuşak madencilliğini geliştirmek ve jeolojik yapıyı aydınlatmak için Bakan onayı ile Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne arama ruhsatı verilir.

Bakanlık veya Kurul tarafından ruhsat müracaatlarına kapatılan alanlarda Bakanlıkça gerekli görüldüğü takdirde, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne arama faaliyeti yaptırılabilir. Bu alanlarda işletilebilecek maden varlığının belirlenmesi halinde bu madenlerin işletilmesi için Bakanlar Kurulu kararı ile Genel Müdürlük tarafından ihale edilerek ruhsatlandırma yapılır.”

MADDE 9- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Mermer arama, ön işletme ve işletme ruhsatlarına II. Grup ruhsat düzenlenir. Maden arama ruhsatları, işletme projesi verilen maden grubunda, maden işletme ruhsatları ise işletme izninin bulunduğu grupta ruhsatlandırılır. Farklı gruplarda işletme iznine sahip işletme ruhsatları için bu gruplardan birine ruhsat düzenlenerek izni olan diğer gruplara kapalı hale getirilir.

GEÇİCİ MADDE 14- 5177 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan ruhsatın talep edilen ruhsat grubu alanına taksir edilmesi, talep edilen alanda aynı gruba ait başka bir ruhsat bulunmaması ve aynı alan içinde öncelik hakkı olan diğer grup ruhsat alanlarındaki faaliyetlere engel olmaması şartı ile bu Kanun kapsamına alınan madenler için arama, ön işletme ve işletme ruhsatları hakkı sağlar. Mermer ruhsatları II. Grup madenler, maden ruhsatları ise I (b), III., IV. ve V. Grup madenlerden birine hak sağlar.”

MADDE 10- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.
<i>C. Çiçek</i>	<i>B. Arınç</i>	<i>A. Babacan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.
<i>M. Aydın</i>	<i>H. Yazıcı</i>	<i>M. Demir</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>M. Z. Çağlayan</i>	<i>F. Çelik</i>	<i>E. Bağış</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>S. A. Kavaf</i>	<i>C. Yılmaz</i>	<i>S. Ergin</i>
Millî Savunma Bakanı V.	İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı V.
<i>E. Günay</i>	<i>B. Atalay</i>	<i>E. Bağış</i>
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskân Bakanı
<i>M. Şimşek</i>	<i>N. Çubukçu</i>	<i>M. Demir</i>
Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı	Tarım ve Köy İşleri Bakanı
<i>R. Akdağ</i>	<i>B. Yıldırım</i>	<i>M. M. Eker</i>
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı	En. ve Tab. Kay. Bakanı
<i>Ö. Dinçer</i>	<i>N. Ergün</i>	<i>T. Yıldız</i>
Kültür ve Turizm Bakanı	Çevre ve Orman Bakanı	
<i>E. Günay</i>	<i>V. Eroğlu</i>	

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**MADEN KANUNUNDA VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasının (II) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; (III) numaralı bendinin sonuna “Hidrojen Sülfür (Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla)” ibaresi eklenmiş; (IV) numaralı bendinin (b) alt bendine “taş kömürü” ibaresinden sonra gelmek üzere “kömüre bağlı metan gazı” ibaresi eklenmiş, alt bendin sonunda yer alan “radyoaktif mineraller (Uranyum, Toryum, Radyum)” ibaresi çıkarılmış ve alt bendin sonuna “Kokolit ve Sapropel (Petrol Kanunu hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla)” ibaresi eklenmiş; fıkranın sonuna aşağıdaki bent eklenmiştir.

“II. Grup madenler

a) Kalsit, Dolomit, Kalker, Granit, Andezit, Bazalt gibi kayalardan Agregada, mıcır veya öğütülerek kullanılacak kayalar.

b) Mermer, Traverten, Granit, Andezit, Bazalt gibi blok olarak üretilen taşlar ile dekoratif amaçla kullanılan doğal taşlar.”

“VI. Grup madenler

Radyoaktif Mineraller (Uranyum, Toryum, Radyum) ve diğer radyoaktif maddeler.”

MADDE 2- 3213 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu tanımındaki “Karayolları ve Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri genel müdürlükleri” ibaresi “Karayolları Genel Müdürlüğü ve Elektrik Üretim A.Ş.” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki tanımlar eklenmiştir.

“Altyapı Tesisleri: Madencilik faaliyetleri için zorunlu ve temdit dahil ruhsat süresi ile sınırlı olan yol, su, haberleşme, enerji nakil hattı, bant konveyör, havai hat, kuyu tesisleri, şantiye binası, yemekhane, atölye, kantar tesisleri, maden stok alanı, pası döküm alanı, atık barajı, trafo, patlayıcı madde ve müstemilatı deposu gibi geçici yapı ve binaları.

Geçici Tesisler: Maden ruhsatının süresine bağlı olarak yapılan tesis ve altyapı tesisleri.

Kurul: Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu bakanın başkanlığında oluşturulan, maden işletme faaliyetleri ile diğer yatırımların kamu yararı açısından önceliğini ve önemini tespit ederek karar veren kurulu.

Tesis: Madencilik faaliyetleri için zorunlu olan her türlü kırma, eleme, öğütme, kesme ve sayalama tesisleri ile işleme tesisi kapsamında asfalt üretim, hazır beton, yapı elemanı tesisleri, sallantılı masa, jig, konsantratör, flotasyon, liç, kalsinasyon, bioksidasyon ve benzeri cevher hazırlama ve zenginleştirme tesisleri, karıştırma, depolama, stoklama, atık kazanma ve atık bertaraf tesisleri gibi geçici üniteleri,

Maden Arama Projesi: Arama ruhsat sahasında bir termin planı dahilinde, ekonomik olarak işletilebilecek bir maden yatağı bulabilmek için arama süresi boyunca yapılacak olan arama faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesine yönelik yatırım bilgilerini ve mali yeterliliği içeren projeyi.

Ön İnceleme Raporu: Hedef sahayı seçmenin gerekçeleri, nedenleri ve aranacak maden/madenlerin belirtildiği; mevcut bilgiler doğrultusunda hazırlanmış yorum ve değerlendirmeleri içeren raporunu.

Ön Arama Faaliyet Raporu: Ön arama döneminde maden arama projesinde belirtilen madenin yapısına göre, maden kaynağına yönelik elde edilen veriler doğrultusundaki tenör/kalite tahminini içeren kaynak raporunu.

Genel Arama Faaliyet Raporu: Genel arama döneminde madenin yapısına göre, maden arama projesinde belirtilen yöntem ve uygulamalar ile detay arama dönemine ilişkin öngörülen sondaj, yarma, kuyu, galeri gibi arama faaliyetlerine ait bilgileri içeren kaynak veya rezerv raporunu.

Detay Arama Faaliyet Raporu: Detay arama döneminde madenin yapısına göre maden arama projesinde belirtilen yöntem ve uygulamalar ile sondaj, yarma, kuyu, galeri gibi arama faaliyetlerine ilişkin bilgileri ve diğer belgeleri kapsayan görünür rezerv raporunu.

Kaynak: Yerkabuğunda veya yerkabuğunun derinliklerinde, biçim, nitelik ve nicelik olarak muhtemel ekonomik beklentilere neden olan maden veya mineral yoğunlaşmasını.

Oda Sicil Belgesi: Mühendislerin odaya üyeliklerinin devam ettiğine dair yılda bir kez alınan belgeyi.

Muhammen Bedel: I. Grup (a) bendi madenler için mülk sahibinin izni alınarak verilen ruhsatlarda veya ruhsat süre uzatım işlemlerinde madenin cinsi, rezervi ve yeri dikkate alınarak ilgili il özel idaresi tarafından belirlenen bedeli.

MADDE 3- 3213 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş; mevcut ikinci fıkrasında yer alan “bu yönetmelik” ibaresi “ilgili Kanun” şeklinde değiştirilmiş; mevcut dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; mevcut yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve yedinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş; Anayasa Mahkemesince iptal edilen sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş; mevcut dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu dokuzuncu fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş; mevcut on birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madencilik faaliyetlerinin yapılması ve ruhsatlandırma işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak yeni verilecek ruhsat alanlarına maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılacak yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme ve benzeri hususlar dikkate alınarak, temdit talepleri dahil ruhsat verilen alanlarda kazanılmış haklar korunmak kaydıyla, ilgili kurumların görüşleri alınarak Bakanlık tarafından kısıtlama getirilebilir. İlk müracaat veya ihale yolu ile yapılacak ruhsatlandırmalarda müracaatın yapılacağı alanlar diğer kanunlar ile getirilen kısıtlamalar gözönüne alınarak Bakanlıkça ruhsat müracaatına kapatılabilir. Kısıtlama gerekçesi ortadan kalkan alanlar ihale yoluyla aramalara açılır. Bu Kanun dışında madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak her türlü kısıtlama ancak kanun ile düzenlenir.

Özel çevre koruma bölgeleri, millî parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa göre korunması gerekli alanlar, 1 inci derece askeri yasak bölgeler, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlar, 1 inci derece sit alanları ile madencilik amacı dışında tahsis edilen ve Genel Müdürlük tarafından uygun görüş verilen elektrik santralleri, organize sanayi bölgeleri, petrol, doğalgaz ve jeotermal boru hatları gibi yatırım alanlarına ait koordinatlar ilgili kurumlar tarafından Genel Müdürlüğe bildirilir.

Bu alanlara yapılan ruhsat müracaatlarının hak sağlaması halinde iki ay içinde harç ve teminatın yatırılmasından sonra bu alanlara ilişkin ilgili kurumlardan izin alınması için müracaat sahibine bir yıl süre verilir. Bu süre içinde izin alınması durumunda Kanununun 16 ncı maddesine göre ruhsat düzenlenir, izin alınamaması halinde müracaat reddedilir. Müracaat alanının bir kısmının bahse konu alanlarla çakışması halinde, çakışan alan dışındaki serbest alana ilişkin olarak iki aylık süre içinde Kanununun 16 ncı maddesine göre müracatta bulunulması halinde ruhsat düzenlenir. Aksi halde tüm müracaat alanı bu süre sonunda müracaatlara açık hale gelir.

Devlet ormanları içinde yapılacak maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için zorunlu ve ruhsat süresine bağlı olarak yapılan geçici tesislere 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu hükümlerine göre izin verilir.

Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarında maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için gerekli geçici tesislere çevresel etki değerlendirme raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilir. Alınan izinler, temditler dahil ruhsat hukuku sonuna kadar devam eder.

Uygulanan yöntem, teknoloji ve derinliğe bağlı olarak projesi Genel Müdürlükçe uygun bulunan yeraltı madencilik faaliyetlerinin tekabül ettiği yüzey alanı için herhangi bir izin alınmaz. Yeraltı madencilik faaliyetlerine bağlı olarak gerekli olan yerüstü tesisleri veya galeri ağzının isabet ettiği alan için gerekli izinlerin alınması zorunludur.

Madencilik faaliyeti yapılan alanların, izne tabi alan olmaları halinde, ilgili olduğu kanun hükümlerine göre gerekli izinlerin alınması zorunludur. Ancak, Genel Müdürlükçe işletme ruhsatı verildikten sonra, işletme ruhsat alanının diğer kanunlara göre izne tabi alan haline gelmesi durumunda ilgili kanunların öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirilmesi suretiyle kazanılmış haklar korunarak faaliyetler sürdürülür. Diğer kanunlara göre izne tabi alanlar, Genel Müdürlüğün görüşü alınarak belirlenir.

Kazanılmış haklar korunmak kaydıyla içme ve kullanma suyu rezervuarının maksimum su seviyesinden itibaren 1000-2000 metre mesafe genişliğindeki şeritte galeri usulü patlatma yapılmaması, alıcı ortama arıtma yapılmadan doğrudan su deşarj edilmemesi şartıyla çevre ve insan sağlığına zarar vermeyeceği bilimsel ve teknik olarak belirlenen maden arama ve işletme faaliyetleri ile altyapı tesislerine izin verilir. 2000 metreden sonraki koruma alanı içinde çevresel etki değerlendirmesi raporuna göre yapılması uygun bulunan maden istihracı ve her türlü tesis yapılabilir. Ancak faaliyet sırasında alıcı ortama yapılacak deşarjlarda ilgili yönetmelikte belirtilen limitlere uyulması zorunludur.

Maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatları il özel idareleri tarafından verilir. Bu ruhsatların verilmesi sırasında 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerine göre belediyelerin tahsil ettiği işyeri açma izni harcı il özel idaresi tarafından tahsil edilir. Bu bedelin % 50'si ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına aktarılır. Bu alanların belediyelerin mücavir alanı içerisinde kalması durumunda tahsil edilen harcın % 50'si ilgili belediyenin hesabına aktarılır.”

“İmar alanları içinde kalan madencilik faaliyetleri, ilgili yerel merciden izin alınarak yapılır. Ruhsat alındıktan sonra imar alanları içine alınan maden sahalarına bu hüküm uygulanmaz. İmar planı bulunmayan alanlarda yapılan veya yapılacak olan madencilik faaliyetleri ile bu faaliyetlere bağlı geçici tesisler ve bunların müstemilatı için imar planı yapılmaz. İşletme ruhsatları çevre düzeni

ve imar planları notuna işlenir. İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müstemilatı, inşaat ve yapı kullanma iznine tabi değildir. Ancak, yapıların fen ve sağlık kurallarına uygun olması ve ilgili il özel idaresine bildirilmesi zorunludur. İmarsız alanlarda yürütülen madencilik faaliyetleri için gerekli olan geçici tesisler ve bunların müstemilatı niteliğindeki yapıların, ruhsat sahibi tarafından madencilik faaliyetinin sonlandırılmasını müteakip bir yıl içinde kaldırılması, bunlardan çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı alınmış olanların, çevresel etki değerlendirmesi raporunda belirtildiği şekli ile her iki alanda da yol, su, haberleşme, enerji nakil hattı, bant konveyör, havai hat ve kuyu tesislerinin ilgili idarenin onayı ve talebi doğrultusunda bedelsiz olarak kalmasına izin verilebilir. Diğerlerinin ise süresinde yerinden kaldırılması veya çevre ile uyumlu hale getirilmesi zorunludur. Ruhsat sahibinin bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, çevre ve insan sağlığı bakımından sorumlulukları devam eder. Ruhsat sahibi tarafından yapılması gereken işlemler valilik veya ilgili idare tarafından yerine getirilerek yapılan masraflar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.”

“Madencilik faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demir yolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, petrol, doğalgaz, jeotermal boru hatları, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan yatırımların birbirlerini engellemesi, maden işletme faaliyetinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda, madencilik faaliyeti ve yatırımla ilgili karar, Kurul tarafından verilir.

Ancak, herhangi bir yatırım yapılmamış I. Grup madenler, mıcır, kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddeleri için verilen ruhsatlar ile görünür rezervi belirlenmemiş diğer grup maden ruhsat sahaları ile çakışan aynı yerdeki diğer yatırımlara Genel Müdürlükçe izin verilir. Ruhsatlı sahalarda görünür rezervi belirlemek üzere yapılan sondaj, kuyu, galeri, desandre gibi işler için yapılan yatırımların ve maden varlığının belgelenmesi durumunda tespit edilen görünür rezerv alanı dışındaki alanlar için, diğer yatırımların madencilik faaliyetlerini engellemeyeceğine Genel Müdürlükçe karar verilmesi halinde diğer yatırım için izin verilir. Bu alanlarda ruhsat sahibi tarafından yapılmış yatırımı etkileyen bir husus var ise bu alanla ilgili karar Kurul tarafından verilir. İşletme ruhsat alanı içerisinde ancak işletme izni veya görünür rezerv alanı dışındaki bir alanda diğer yatırımlara Genel Müdürlükçe izin verilebilir. Yatırımın işletme izni veya görünür rezerv alanı ile çakışması durumunda, Kurul tarafından karar verilir. Arama ruhsatı döneminde hiçbir yatırım yapılmamış ise diğer yatırımlara engel teşkil etmez.”

“Kurul, Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu bakanın başkanlığında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, diğer yatırımcı kurum ya da kuruluşun bağlı olduğu bakan/bakanlar ve yatırım kararına onay veren kurumun ilgili olduğu bakan olmak üzere asgari üç kişiden oluşur. Ancak, yatırımcı kuruluşun Devlet Planlama Teşkilatının bağlı olduğu Bakanlığa veya Bakanlığa bağlı ilgili veya ilişkili bir kurum ve katılımcı sayısının üçün altında olması halinde Sanayi ve Ticaret Bakanı Kurula katılır. Kurul, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı veya ilgili taraf bakanlardan herhangi birinin daveti üzerine toplanır ve kararlarını üye tamsayısının salt çoğunluğuyla alır. Kurul tarafından alınan karar, kamu yararı kararı yerine geçer. Kurulun sekreteryası, Genel Müdürlük tarafından yürütülür.”

“Kurul tarafından verilecek kararlarda; görünür rezerv alanı ile diğer yatırımın çakışması halinde öncelikle madenin makul bir sürede üretilebilme imkanının olup olmadığı, ara ve uç ürüne yönelik madencilige dayalı sanayi tesislerinin hammadde ihtiyacını karşılayan ruhsatlı sahalarda, tesisin hammadde ihtiyacını karşılayacak şekilde alternatif alanların bulunup bulunmadığı dikkate alınarak değerlendirme yapılır.

Kurul tarafından gerekli görülmesi halinde hazırlatılan rapor, danışmanlık ücretleri, yolluk, gündelik ve benzeri tüm harcamalar yatırımcı tarafından karşılanır. Ayrıca, yatırımlar nedeniyle Kurul kararı ile faaliyeti kısıtlanan maden işletmecisinin yatırım giderleri, lehine karar verilen tarafça tazmin edilir.”

“Çevresel etki değerlendirmesi ile ilgili karar, işyeri açma ve çalışma ruhsatı, mülkiyet izni olmadan veya on üçüncü fıkraya aykırı faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde ruhsat teminatı irad kaydedilerek bu alandaki faaliyet durdurulur. Bu ihlallerin üç yıl içinde üç kez yapıldığının tespiti halinde ise teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir.”

MADDE 4- 3213 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madencilik faaliyetleri Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen teşviklerden yararlandırılır. Ancak hazır beton, asfalt ve yapı elemanları üretim tesisleri, imalat sanayi sektörü dışında madencilik faaliyeti kapsamında değerlendirilmez.”

MADDE 5- 3213 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş; mevcut dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş; mevcut altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş ve mevcut beşinci fıkrasında yer alan “beş” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiştir.

“Mühendisler tarafından hazırlanan her türlü proje, arama faaliyet raporu, faaliyet bilgi formları için geçerli olduğu yıla ait kayıtlı oldukları oda sicil belgesinin Genel Müdürlüğe veya il özel idarelerine verilmesi zorunludur.”

“Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle bu Kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen ve haksız surette hak iktisabına sebep olan teknik elemanlar uyarılır. Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanların üç yıl içinde tekrarı halinde teknik elemanların bu Kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır. Fiilin her tekrarında hak mahrumiyeti uygulamasına devam edilir. Uygulanan uyarı ve hak mahrumiyeti, teknik elemanın bağlı bulunduğu mesleki teşekküle bildirilir.

Teknik nezaretçinin atandığı ruhsat sahasındaki faaliyetleri düzenli bir şekilde denetleyerek tespit ve önerilerini teknik nezaretçi defterine kaydetmesi zorunludur. Aksi takdirde teknik nezaretçi uyarılır. İkinci kez aynı ruhsat ile ilgili olarak bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda teknik nezaretçi hakkında dördüncü fıkra hükümleri uygulanır. Teknik nezaretçi defterini, teknik nezaretçi ile ruhsat sahibi veya vekili imzalar. Defterin ibraz edilmemesi veya düzenli tutulmaması halinde, ruhsat sahibine on yıl süreli işletme ruhsatları için belirlenen yıllık işletme ruhsat harcı tutarında idari para cezası uygulanır.”

“Bu Kanuna göre;

- a) Ruhsatın ait olduğu grup dışında, üretim hakkı olmayan diğer grup madenin üretilmesi ve/veya sevk edilmesi,
- b) Arama ruhsat döneminde izinsiz üretim veya verilen üretim izninden fazla üretim ve satış yapılması,
- c) Ruhsat sahibinin kamulaştırılan alanı kamulaştırma amacı dışında kullanması,
- ç) Galeri atımı yöntemi ile patlatma yapılması,

d) Genel Müdürlükçe faaliyeti durdurulan sahalarda üretim faaliyetinde bulunulması,

e) Ruhsat sahasında yapılan üretimlerin beyan edilmemesi,

haksız yere hak iktisabı sayılır. Haksız yere hak iktisabına imkan veren bu hususlarla ilgili yapılmış beyanlar da gerçek dışı ve yanıltıcı beyanlar olarak kabul edilir.

MADDE 6- 3213 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir, beşinci fıkradan sonra gelmek üzere sırasıyla aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Sevk fişi olmaksızın maden sevk edildiğinin, mülkî idare amirlikleri veya il özel idareleri tarafından tespit edilmesi halinde, sevk edilen madene ve sevkıyatın gerçekleştirildiği nakil aracına el konulur. El konulan nakil aracının mülkiyeti kamuya geçirilerek söz konusu madenin ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası verilir. Ruhsat sahibi tarafından sevk fişi olmaksızın maden sevk edildiğinin, mülkî idare amirlikleri veya il özel idareleri tarafından tespit edilmesi halinde ise söz konusu madenin ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası verilir.”

“Ruhsatı olmadan veya başkasına ait ruhsat alanı içerisinde üretim yapıldığının tespiti halinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülki idare tarafından el konulur. Bu fiili işleyenlere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve el konulma imkanı ortadan kalkmış olan tüm madenin ocak başı satış bedelinin üç katı tutarında idari para cezası uygulanır. Ruhsat alanında ruhsat grubu dışında üretim yapıldığının tespiti halinde faaliyetler durdurularak üretilen madene mülki idare amirliklerince el konulur. Bu fiili işleyen kişilere, bu fıkra kapsamında üretilmiş olup el konulan ve el konulma imkânı ortadan kalkmış olan tüm madenin, ocak başı satış bedelinin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır. El konulan madenler, mülki idare amirliklerince satılarak bedeli il özel idaresi hesabına aktarılır.”

“Hammadde üretim izni olmadan üretim yapıldığının ve hammaddenin kamuya ait projelerde kullanıldığının tespit edilmesi halinde faaliyetler durdurulur. Bu alanda üretilen hammadde için faaliyeti gerçekleştirene ocak başı satış bedeli kadar idari para cezası uygulanır. Hammadde üretim izin alanından üretilen hammaddenin projede belirtilen amaç dışında kullanıldığının tespit edilmesi halinde, faaliyeti gerçekleştirene amaç dışı kullanılan hammaddenin ocak başı satış bedelinin üç katı tutarında idari para cezası verilir. Yapılan üretimin projede belirtilen amaç dışında kullanımının ikinci kez tespiti halinde hammaddenin ocak başı satış bedelinin üç katı tutarında idari para cezası uygulanarak izin iptal edilir.

Ruhsatlı, ancak üretim veya işletme izni olmadan aynı grupta üretim yapıldığının tespiti halinde, üretim faaliyetleri durdurularak teminat irad kaydedilir.”

MADDE 7- 3213 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin birinci, altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ruhsatların verilmesi için harç ve teminatın yatırılması zorunludur. Ruhsat teminatı, ruhsat aşamasına ve ruhsat süresine bağlı olarak hektar başına yıllık ruhsat harcının % 1’idir. Bu oranı % 50’si oranında artırmaya veya aynı oranda eksiltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Teminat miktarı 10.000 TL’den az olamaz. Bu miktar her yıl yeniden değerlendirme oranı nispetinde artırılır. Arama dönemi üretim izni ve üretim için işletme izni talep edildiğinde çevre ile uyum teminatı alınır. Bu teminat, özel kanunlarında belirtilen hükümler hariç yıllık işletme ruhsat harç bedeli kadar her yıl Haziran ayının son günü mesai saati bitimine kadar yatırılır. Bu teminatın süresi sonuna kadar yatırılmaması halinde ruhsat teminatı irad kaydedilir. Faaliyet sonrası sahanın çevre ile uyumlu hale getirilmesini müteakip, çevre ile uyum teminatı iade edilir.”

“Teminatlar, bir ay içinde muhasebe birimi emanet hesabına aktarılmak üzere Bakanlığın belirlediği bankada açılacak teminat hesabına yatırılır. Bu Kanuna göre irad kaydedilen teminatlar genel bütçeye gelir kaydedilir.”

“Bakanlık, mülki idare amirlikleri ve il özel idareleri tarafından bu Kanuna göre verilen idarî para cezaları 5326 sayılı Kabahatler Kanununa göre tahsil edilir. Tahakkuk eden ve ödenmeyen Devlet hakları ile ruhsat harçları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.”

MADDE 8- 3213 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş, mevcut altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra maddeye eklenmiş, mevcut beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Devlet hakkı, ocaktan çıkarılan madenin ocak başındaki fiyatından alınır.

Üretilen madenin hammadde olarak kullanılması veya satılması halinde, aynı pazar ortamında madenin işletmelerdeki tüvenan olarak ocak başı satışında uygulanan fiyat, ocak başı satış fiyatıdır. Bu fiyat emsallerinden az olamaz. Emsal fiyatının tespitinde bu maddenin üçüncü fıkrası esas alınır.

Tüvenan madenin, herhangi bir zenginleştirme işlemine tabi tutulduktan veya bir prostenen geçirildikten sonra satış fiyatının oluştuğu durumlarda, ocak başı satış fiyatı, madenin ocakta üretiminden ilk satışının yapıldığı aşamaya kadar oluşan nakliye, zenginleştirme ve varsa farklı prosese ait kullanılan tesis ve ekipmanın amortismanı dahil giderler çıkarılarak oluşan fiyattır.

Devlet hakkı;

a) I. Grup ve II. Grup (a) bendi madenler ile mıcır, kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddelerinde ocak başı satış fiyatı boyutlandırılmış ve/veya yıkanmış olarak satılan fiyatı olup, bu madenlerden % 4,

b) II. Grup (b) bendi madenlerde % 2, ancak bu madenlerin yurt içindeki kendi tesisinde işlenerek uç ürün haline getirilmesi durumunda % 1,

c) III. Grup ve V. Grup madenlerde %4,

ç) IV. Grup madenlerde % 2, ancak Altın, Gümüş ve Platin madenlerinde % 4,

d) VI. Grup madenlerden %4,

oranında alınır.

Ruhsat sahibi tarafından beyan edilen ocak başı satış fiyatı Bakanlık tarafından denetlenir ve eksik beyanlar tamamlattırılır. Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde yapılacak madencilik faaliyetlerinden Devlet hakkı % 30 fazlasıyla alınır. Devlet hakkı işletme ruhsat harç miktarından az olamaz.

IV. Grup (c) bendi madenlerin yurt içinde ve kendi entegre tesisinde kullanılarak metal hale getirilmesi halinde ödenmesi gereken Devlet hakkının %50’si alınmaz.

Yeraltı işletme yöntemi ile üretim yapılması durumunda ödenmesi gereken Devlet hakkının % 50’si alınmaz.

Altın, gümüş ve platin madenleri bu madde ile getirilen herhangi bir özel indirimden istifade edemez. Ayrıca, diğer madenlerden bu madde kapsamında belirtilen özel indirimlerden istifade edenler, bu Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen teşviklerden yararlanamaz.”

“Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının %25’i il özel idare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin özel idaresine, %25’i ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, %50’si de Hazine hesabına yatırılır.

Bakanlık, Devlet hakkının, bu Kanun hükümlerine uygun ve doğru bir şekilde hesap ve beyan edilmesine ilişkin tüm hususları, ruhsat sahasının büyüklüğü, maden grubu veya türü, işletme cirosu veya işletmenin kamuya ait olup olmaması hususlarını dikkate alarak, 3568 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yeminli mali müşavirlerin tasdikine tabi tutabilir. Yeminli mali müşavirler yaptıkları tasdik doğru olmaması halinde, tasdik kapsamı ile sınırlı olmak üzere, kaybına uğratılan devlet hakkından ve kesilecek cezalardan ruhsat sahibi ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar. Yeminli mali müşavirlerin tasdik raporlarına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 9- 3213 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci, beşinci ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye ikinci fıkrasının son cümlesinden önce gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“I. Grup ve II. Grup (a) bendi madenler için doğrudan işletme ruhsatı verilir. II. Grup (b), III. Grup, IV. Grup ve VI. Grup madenler arama ruhsatı, V. Grup madenler arama sertifikası ile aranır. Müracaatların işletme talep harcı ile yapılması zorunludur. Müracaatlarda öncelik hakkı esastır.”

“Genel Müdürlüğe, I. Grup (b) bendi madenler için 50 hektarı, II. Grup (a) bendi madenler için 100 hektarı geçmeyecek şekilde doğrudan işletme ruhsatı, II. Grup (b) bendi madenler için 100, III. Grup madenler için 500, IV. Grup madenler için 2000 ve VI. Grup madenler için 5000 hektarı geçmeyecek şekilde arama ruhsatı, V. Grup madenler için 1.000 hektarı geçmeyecek şekilde arama sertifikası müracaatı yapılır. Ancak tamamı denizlere yapılan III., IV. ve VI. Grup ruhsat müracaatları 10.000 hektarı geçmeyecek şekilde yapılır.”

“Müracaatlar, 1/25.000 ölçekli topoğrafik harita koordinatları esas alınarak tespit edilen noktalarla sınırlandırılmış alanlar için I. Grup (a) bendi madenler için il özel idarelerine, diğer grup madenler için Genel Müdürlüğe doğrudan veya internet yolu ile yapılır. Talep edilen alanın müsait olan kısmı müracaat tarihinde müracaat edene bildirilir ve iki ay içinde ön inceleme raporu, arama dönemi faaliyetlerinin yerine getirilebilmesi için gerekli olan mali yeterliliği de içeren maden arama projesinin verilmesi, harç ve teminatın yatırılması halinde arama ruhsatı verilir. Harç ve teminatın yatırılmaması ve bu belgelerin tamamlanmaması durumunda bu alanlar başka bir işleme gerek kalmaksızın müracaatlara açık hale gelir.”

“I. Grup (a) bendi madenler için mülkiyet sahibinin kendi mülkiyeti üzerinde ruhsat talep etmesi halinde bir bedel alınmaz. Bu madenler için, özel mülkiyete tabi alanlarda mülk sahibinin izninin alınması halinde İl Özel İdaresi tarafından belirlenen muhammen bedelin yatırılmasını müteakip üçüncü şahıslara da ruhsat verilir.”

MADDE 10 - 3213 sayılı Kanununun 17 ncı maddesinin birinci, ikinci, üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Arama ruhsatının düzenlenmesinden sonraki ilk bir yıl ön arama dönemidir. Ön arama süresi sonuna kadar, maden arama projesinde belirtilen faaliyetlerin tamamlandığını ve bu faaliyetlere ilişkin yatırım harcamalarını gösteren ön arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Aksi takdirde teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir. Yükümlülüğünü yerine getiren ruhsat sahipleri IV. ve VI. Grup madenlerde iki yıl, diğer gruplarda bir yıl olmak üzere genel arama dönemine hak sağlar.

Genel arama dönemi süresi sonuna kadar maden arama projesinde belirtilen maden kaynağına ilişkin bilgiler ve bu dönemde yapılan arama faaliyetlerine ilişkin yatırım harcamalarını da gösteren genel arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Aksi takdirde teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir.

Arama dönemleri ile ilgili proje, arama faaliyet raporları ve diğer belgeler, yapılan çalışmaların niteliği dikkate alınarak jeoloji, jeofizik, maden mühendisi veya mühendislerince hazırlanır. Bu çalışmaların niteliği ile ilgili belgeleri düzenlemeye yetkili mühendisler yönetmelikle belirlenir.”

“Yükümlülüğünü yerine getiren ruhsat sahipleri IV. ve VI. Grup madenlerde dört yıl detay arama dönemine hak sağlar. Detay arama döneminde her yıl, görünür maden rezervine ilişkin bilgileri ve bu dönemde yapılan arama faaliyetlerine ilişkin yatırım harcamalarını gösteren detay arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Bu yükümlülüklerin yerine getirilmemesi ve arama ruhsat süresi sonuna kadar işletme ruhsat talebinde bulunulmaması durumunda teminat irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir. Diğer gruplardaki ruhsatlarda ise genel arama dönemi sonuna kadar rezerv bilgilerini de içeren arama faaliyet raporu ile birlikte işletme projesinin verilmesi zorunludur.

Arama dönemlerinin süresinden önce tamamlanması halinde dönem sonu beklenmeden sonraki aşamalara geçilebilir.”

MADDE 11- 3213 sayılı Kanununun 24 üncü maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü, on birinci ve on ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; mevcut on ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Arama ruhsat süresi sonuna kadar, tespit edilen madenin rezerv bilgilerini de içeren 17 nci maddeye göre hazırlanmış arama faaliyet raporu ile en az bir maden mühendisi tarafından hazırlanan faaliyet sonrası işletme alanının çevre ile uyumlu hale getirilmesini de içeren, işletme projesi ve talep harcının ödendiğine dair belge ile müracaatta bulunulması halinde işletme ruhsatı hakkı doğar. Ancak I (b) ve II (a) bendi Grubu madenler için işletme ruhsatı talebinde işletme ruhsat teminatı ile harcının da yatırılması zorunludur.

Projelerdeki eksiklikler, yapılan bildirimden itibaren üç ay içinde tamamlanır. Eksikliklerini verilen sürede tamamlamayanların teminatları iki katına çıkarılır ve süre üç ay daha uzatılır. Bu süre sonunda eksikliklerini tamamlamayanların talepleri kabul edilmez ve teminatları irad kaydedilir. Uygun bulunan işletme ruhsat talepleri için, ruhsat harçları ve teminatının üç ay içerisinde tamamlanması hususu talep sahibine tebliğ edilir. Bu sürelerde eksikliklerini tamamlamayanların talepleri reddedilerek mevcut teminatı irad kaydedilir.

I. Grup (a) bendi madenlerin ruhsat süresi beş yıldır. Diğer grup madenlerin işletme ruhsat süresi, on yıldan az olmamak üzere projesine göre belirlenir. I. Grup (a) bendi ve diğer gruplardaki ruhsatlar, sürenin bitiminden önce yeni bir projeye uzatma talebinde bulunulması halinde ruhsat süresi uzatılabilir. Toplam ruhsat süresi altmış yılı geçemez. Altmış yıldan sonraki sürenin uzatılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Arama ruhsatlı sahalara, geçici tesis alanı ile arama süresince belirlenen görünür, muhtemel ve mümkün rezerv alanı üzerinden işletme ruhsatı, geçici tesis alanı ve görünür rezerv alanına da işletme izni verilir. Arama ruhsatının diğer kısımları taksir edilir. Mümkün rezerv alanlarının IV. ve VI. Grup ruhsat sahalarında beş yıl, diğer grup ruhsat sahalarında üç yıl içinde görünür ve muhtemel rezerv haline getirilmeyen alanlar da taksir edilir.”

“Bu Kanunun 7 nci maddesine göre gerekli izinlerin alınmasından itibaren işletme izni verilir. Bu iznin verildiği tarihten itibaren bir yıllık süre içinde ruhsat sahibi madeni işletmeye almak zorundadır. Bu sürede işletmeye alınmayan ruhsat sahalarında, çalışılmayan her yıl için, projede belirtilen üretim miktarının yüzde 10’u üzerinden Devlet hakkı alınır. Ruhsat sahibince, işletme ruhsatı yürürlük tarihinden itibaren üç yıl içinde bu Kanunun 7 nci maddesine göre alınması gerekli olan çevresel etki değerlendirmesi kararı, mülkiyet izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı ile Genel Müdürlüğün kayıtlarına işlenmiş alanlar ile ilgili diğer izinlerin alınarak Genel Müdürlüğe verilmesini müteakip işletme izni düzenlenir. Yükümlülükleri yerine getirilmeyen ruhsatların teminatı irad kaydedilerek ruhsat iptal edilir. Ancak kamu kurumlarınca işletilen bor tuzu ve Ereğli Kömür Havzasındaki taşkömürü ruhsatları için bu hüküm uygulanmaz.

Beş yıllık sürede mücbir sebepler ve beklenmeyen haller dışında üç yıldan fazla üretim yapılmayan ruhsatlar, teminatları irad kaydedilerek iptal edilir. Bu üç yıllık süre içerisinde yapılan toplam üretimin projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının yüzde 10’undan az olması halinde de bu hüküm uygulanır.”

“Üretilen madenin kullanıldığı entegre metalurji, seramik, çimento, kireç ve kimya tesisleri termik santral ve IV. Grup madenlerin zenginleştirme tesislerini beslemeye yönelik aynı tesis sahibine ait, kurulu tesislerinden uzaklığı, hangi tesislerin bu uygulamaya tabi olacağı ve diğer usul ve esasları yönetmelikle belirlenen ruhsatlara on ikinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Ancak, üretim yapılamayan her bir ruhsat için, projede belirtilen üretim miktarının % 10’u üzerinden Devlet hakkı alınır.”

MADDE 12- 3213 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Maden üretimi, maden mühendisi nezaretinde yapılır. En az on beş işçi çalıştıran yeraltı üretim yöntemiyle çalışan işletmeler ile en az otuz işçi çalıştıran işletmeler asgari bir maden mühendisini daimi olarak istihdam etmek zorundadır. Teknik ve daimi nezaretçinin görev, yetki, sorumlulukları, atanma usul ve esasları, vardiyalı çalışan işletmelerde işletmenin büyüklüğü ve niteliği esas alınarak her vardiyada zorunlu olarak istihdam edilecek maden mühendisi ile ruhsat sahasında görevlendirilecek teknik elemanların çalışma usul ve esasları Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İşletmede daimi istihdam edilen maden mühendisi, kanun ve yönetmeliklerle belirlenen şartları taşıması kaydıyla 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların üstlendiği görev ve sorumluluğu da yerine getirir.”

MADDE 13- 3213 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mücbir sebepler dışında bu süre içerisinde yukarıdaki tedbirleri almayan ruhsat sahibine üç aylık ek süre verilir. Verilen bu sürede çevre ile uyum planı çerçevesinde gerekli güvenlik ve çevresel önlemler alınmaması durumunda tedbir alınana kadar sorumluluk ruhsat sahibinin olması şartıyla, bu durum valiliğe bildirilir. Çevre ile uyum çalışması için gerekli tedbirler, çevreye uyum planına uygun

olarak orman arazilerinde ilgili orman idaresi, diğer alanlarda il özel idareleri tarafından yerine getirilir. Orman idaresi veya il özel idaresi tarafından çevre ile uyum planına uygun olarak yapılan masraflar, ruhsat ve çevre ile uyum teminatından karşılanır. Teminatların yeterli olmaması durumunda çevre ile uyum planı çerçevesinde eksik kalan masraflar 6183 sayılı Kanuna göre ruhsat sahiplerinden tahsil edilir. İlgili idare tarafından çevreye uyum planı dışında başkaca bir proje veya uygulama yapılması halinde buna ilişkin masraflar, ilgili idare tarafından karşılanır ve ruhsat sahibinden herhangi bir bedel talep edilmez.”

MADDE 14- 3213 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından buluculuk hakkı kazanılan IV. Grup (b) bendi ile VI. Grup maden ruhsat sahaları, arama masrafları karşılığında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşlarına Bakan onayı ile devredilebilir. Devir aşamasında bu Kanunun 17 nci maddesinde belirtilen süreler bu kararların uygulanması esnasında aranmaz.

Bakanlık tarafından, ruhsat müracaatlarına kapatılan alanlar ile havza ve kuşak madenciliğini geliştirmek ve jeolojik yapıyı aydınlatmak için herhangi bir sebeple hükümden düşmüş, terk edilmiş veya taksir edilmiş alanlarda, Bakanlıkça da gerekli görüldüğü takdirde Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne arama faaliyeti yaptırılmak gayesiyle ruhsat verilir. İşletilebilecek maden varlığının belirlenmesi halinde, bu alanlardan ruhsat müracaatına kapatılan alanlardaki madenlerin işletilmesi için Bakanlar Kurulu kararı, diğer alanlar için ise bu madde ve 30 uncu madde hükümlerine göre Genel Müdürlük tarafından ihale edilir.”

MADDE 15- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7 - Maden ruhsat sahiplerinin, ruhsat sahalarının bir kısmında veya tamamında üçüncü kişilerle yapmış oldukları rüdvans sözleşmelerinde, bu alanlarda yapılacak madencilik faaliyetlerinden doğacak İş Kanunu, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili idari, mali ve hukuki sorumluluklar rüdvansçıya aittir. Ancak bu durum ruhsat sahibinin Maden Kanunundan doğan sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.”

MADDE 16- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından Genel Müdürlüğe iade edilen veya bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iade edilmiş olup ihalesi yapılmayan sahalar, talep edilmesi halinde Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne iade edilir.

GEÇİCİ MADDE 14- Maden ve mermer arama, ön işletme ruhsatları, işletme projesi verilen maden grubunda, Maden, Mermer, II., III., ve IV. Grup işletme ruhsatları ise işletme izninin bulunduğu grupta ruhsatlandırılır. İşletme ruhsatları, 6 ay içinde hak sağladığı diğer grup madenler için işletme izni talebinde bulunabilir. Aksi halde işletme izninin bulunduğu maden grubu dışındaki madenlere hak sağlamaz. Farklı gruplarda işletme iznine sahip işletme ruhsatları için bu gruplara ruhsat düzenlenir.

IV. Grup arama ruhsat sahipleri VI. Grup kapsamındaki madenler için 6 ay içinde VI. gruba intibak yaptırmak zorundadır. Aksi halde bu ruhsatlar VI. grup madenler için hak sağlamaz. Bu süre içinde yapılan VI. grup yeni müracaatlar intibaklar ile doğan haklar korunarak 6 aylık süre sonunda değerlendirilir. VI. gruba intibak yaptıran ruhsatların IV. grup hakları arama ruhsat süresi sonuna kadar devam eder. Arama ruhsat süresi sonunda işletme projesindeki maden grubunda ruhsatlandırılır.

GEÇİCİ MADDE 15- 5177 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş olan ruhsatın talep edilen ruhsat grubu alanına taksir edilmesi, talep edilen alanda aynı gruba ait başka bir ruhsat bulunmaması ve aynı alan içinde öncelik hakkı olan diğer grup ruhsat alanlarındaki faaliyetlere engel olmaması şartı ile 3213 sayılı Kanun kapsamına alınan madenler için arama, ön işletme ve işletme ruhsatlarından; mermer ruhsatları II. Grup madenler, maden ruhsatları ise I (b), III., IV., V. ve VI. Gruplardan birine hak sağlar.

GEÇİCİ MADDE 16- Bu Kanunun yayım tarihinden önce işletme ruhsatı yürürlüğe girdiği halde işletme izni düzenlenmeyen ruhsatlar için ruhsat yürürlük tarihinden itibaren 3 yıl içinde Kanunun 7 nci maddesine göre gerekli izinlerin alınarak Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Ancak bu Kanunun yayımı tarihinde 3 yıllık süresi dolmuş veya 3 yıllık sürenin dolmasına 1 yıldan az süresi kalmış ruhsatlar için söz konusu izinlerin 1 yıl içinde alınarak Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur. Aksi takdirde bu ruhsatlar feshedilir.

GEÇİCİ MADDE 17- Bu Kanunun yürürlük tarihinden önce arama ruhsatı almaya hak kazanan müracaatlar ve mevcut arama ruhsatları, arama ruhsat süresi bakımından 3213 sayılı Maden Kanununun 17 nci maddesinin bu Kanunla değiştirilmeden önce kazanılmış haklar dikkate alınarak işlemleri yürütülür.

Bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yapılan müracaatlarda hak sağlayanlardan iki ay içinde harç ve teminatını yatıranlar, ön inceleme raporu, maden arama projesi ve mali yeterlilik raporunu, yönetmelik yayımlandıktan sonraki bir ay içinde vermek zorundadır.

GEÇİCİ MADDE 18- II. Grup arama ruhsat sahipleri, II (a) Grubu madenler için işletme ruhsatı almak istemeleri halinde, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde Kanunun 24 üncü maddesine göre işletme ruhsat talebinde bulunmak zorundadır. Bu sürede işletme ruhsat talebinde bulunmayan II. Grup arama ruhsatları II (a) Grubuna hak sağlamaz, II (b) Grubu maden ruhsatı olarak değerlendirilir. Ancak II (a) Grubu maden işletme ruhsatları talebi halinde II (b) Grubu madenler için hak sağlar.

GEÇİCİ MADDE 19- Bu Kanunun uygulanmasını göstermek üzere hazırlanacak yönetmelikler, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde çıkarılır ve yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.”

MADDE 17- 26/1/1939 tarihli ve 3573 sayılı Zeytinçiliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşlattırılması Hakkında Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Zeytinlik sahaları içinde ve bu sahalara en az 3 km mesafede, zeytinliklerin bitkisel gelişimini ve çoğalmalarını engelleyecek, kimyasal atık oluşturacak tesis yapılamaz ve işletilemez. Ancak, alternatif alan bulunmaması ve zeytincilik sahaları koruma kurulunun uygun görmesi şartıyla;

- a) Zeytinyağı fabrikaları,
- b) Küçük ölçekli tarımsal sanayi işletmeleri,
- c) Jeotermal kaynaklı teknolojik sera yatırımları,
- ç) İlgili bakanlıkça kamu yararı alınmış madencilik faaliyetleri,
- d) Bakanlıklarca kamu yararı alınmış plan ve yatırımlar,
- e) Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim tesisleri,
- f) Petrol ve doğalgaz arama ve işletme faaliyetleri,

için zeytinlik sahalarında yatırım yapılmasına Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından izin verilebilir. Bakanlık bu yetkisini gerektiğinde valiliklere devredebilir.

Birinci fıkra kapsamındaki yatırımları yapanlar bu faaliyetlerini izin amacına uygun, çevre ve zeytin sahalarına zarar vermeyecek şekilde yürütmek, oluşabilecek zararı telafi etmek ve kendilerine tahsis edilen yerleri tahsis süresi bitiminde eski vasfına getirmekle yükümlüdürler.

Zeytincilik sahaları koruma kurulu; her ilde valinin başkanlığında, Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi tarafından başkan yardımcılığı ve sekretarya hizmetleri görevi yürütülmek üzere, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenecek birer üye ile Zeytincilik Araştırma ve Üretim İstasyonu, Madencilik Sektörü Başkanlar Konseyi Birliği, TARİŞ, MARMARABİRLİK ve ziraat odaları tarafından belirlenecek birer üye olmak üzere toplam on bir üyeden oluşur.

Zeytincilik sahaları koruma kurulu, yatırım taleplerine ilişkin görüş bildirmek, zeytinlik sahalarının geliştirilmesi, korunması, verimli kullanılmasına yönelik inceleme, değerlendirme ve izlemenin yapılması, ülkesel ve yerel ölçekli yatırım planlarının uyumunun denetlenmesi, ortaya çıkan olumsuzlukların belirlenmesi ve bununla ilgili sorunları giderici önlemlerin alınması görevlerini yerine getirir. Zeytincilik sahaları koruma kurulu yatırım talepleri ile ilgili kararlarını bir aylık süre içerisinde vermek zorundadır.

Zeytinlik sahalarda yapılacak yatırımlarla ilgili usul ve esaslar ile zeytincilik sahaları koruma kurulunun kuruluş, çalışma, usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 18- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve alt yapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak Çevre ve Orman Bakanlığınca izin verilir. Ancak, temditler dahil ruhsat süresince müktesep haklar korunmak kaydı ile Devlet ormanları sınırları içindeki tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, orman içi dinlenme yerleri, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin

bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesi için maden ruhsatı verilmesi, Çevre ve Orman Bakanlığının muvafakatine bağlıdır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin; baraj, gölet, liman ve yol gibi yapılarda dolgu amaçlı kullanacağı her türlü yapı hammaddesi üretimi için yapacağı madencilik faaliyetleri ile zorunlu tesislerinden bedel alınmaz.”

“Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanları rehabilite edilir. Rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere inşaat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli karşılığında izin verilebilir.

Maddenin uygulanması ile ilgili tanım, şekil, şart ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 19- 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Bu alanlarda maden arama ve işletme faaliyetleri ile bu faaliyetler için gerekli geçici tesislere Çevresel Etki Değerlendirmesi raporunda belirlenen esaslar dahilinde izin verilir. Alınan izinler, temdit dahil ruhsat hukuku sonuna kadar devam eder.”

MADDE 20- 19/2/1985 tarihli ve 3154 sayılı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki Ek madde ilave edilmiştir.

“EK MADDE 2- Bu Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki (I) sayılı cetvelin "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı" ile ilgili bölümüne eklenmiştir.”

MADDE 21- 3154 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde ilave edilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9- Bu Kanun ile ihdas edilen kadrolara, 5944 sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın atama yapılır.”

MADDE 22- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 23- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNCA KABUL EDİLEN METNE EKİLİ LİSTE

(1) SAYILI LİSTE

İHDAS EDİLEN KADROLAR

KURUMU: ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI

TEŞKİLÂTI: MERKEZ

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro	Tutulan Kadro	Toplam
GİH	Daire Başkanı	1	4	-	4
GİH	Şube Müdürü	1	6	-	6
GİH	Bilgisayar İşl.	9	25	-	25
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	7	12	-	12
THS	Mühendis	1	1	-	1
THS	Mühendis	2	1	-	1
THS	Mühendis	3	2	-	2
THS	Mühendis	5	25	-	25
THS	Mühendis	7	4	-	4
THS	Mühendis	8	40	-	40
THS	Tekniker	8	5	-	5
THS	Tekniker	9	5	-	5
	TOPLAM		130		130